KOMISJONI OTSUS,

8. juuli 2008,

meetmete C 58/02 (ex N 118/02) kohta, mida Prantsusmaa on rakendanud ettevõtte Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) kasuks

(teatavaks tehtud numbri K(2008) 3182 all)

(Ainult prantsuskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2009/611/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eelkõige selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid esitama märkusi vastavalt kõnealustele artiklitele ([1]) ja võttes neid märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) Prantsuse Vabariik teatas 18. veebruaril 2002 komisjonile kavast anda ümberkorraldusabi ettevõttele Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (edaspidi „SNCM"), ([2]) mida täiendati 3. juulil 2002 ([3]). Kõnealune ümberkorraldusabi seisnes SNCMi rekapitaliseerimises 76 miljoni euro ulatuses ettevõtja Compagnie Générale Maritime et Financière (edaspidi „CGMF") ([4]) kaudu.

(2) Komisjon teatas 19. augusti 2002. aasta kirjaga Prantsuse ametiasutustele oma otsusest algatada nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) ([5]) artikliga 6 ette nähtud ametlik uurimismenetlus kooskõlas EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 2.

(3) Prantsuse ametiasutused edastasid 8. oktoobril 2002 ([6]) komisjonile oma märkused 19. augusti 2002. aasta otsuse ([7]) kohta.

(4) Prantsuse ametiasutuste taotlusel korraldati komisjoni talitustega töökoosolekud 24. oktoobril 2002, 3. detsembril 2002 ja 25. veebruaril 2003.

(5) Menetluse algatamise raames esitas komisjonile oma märkused kaks ettevõtjat, nimelt Corsica Ferries France (edaspidi „CFF") 8. jaanuaril 2003 ([8]) ja kontsern Stef-TFE 7. jaanuaril 2003, samuti mitu Prantsusmaa haldusüksust 18. detsembril 2002 ning 9. ja 10. jaanuaril 2003. Komisjon edastas need märkused 13. ja 16. jaanuari ning 5. ja 21. veebruari 2003. aasta kirjaga Prantsusmaale kommentaaride saamiseks.

(6) Prantsuse ametiasutused esitasid komisjonile oma kommentaarid ettevõtjate CFF ja Stef-TFE märkuste kohta 13. veebruaril 2003 ([9]) ja 27. mail 2003 ([10]).

(7) Komisjoni talitused esitasid 16. jaanuaril 2003 taotluse lisateabe saamiseks, millele Prantsuse ametiasutused vastasid 21. veebruaril 2003.

(8) Prantsuse ametiasutused esitasid 10. veebruari 2003. aasta kirjaga ([11]) argumendid, mille eesmärk oli näidata, et kõnealuse abikava puhul oli igas punktis kinni peetud ühenduse suunistest raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta ([12]) (edaspidi „1999. aasta suunised").

(9) Komisjoni taotlusel esitasid Prantsuse ametiasutused 25. veebruaril 2003 ([13]) koopia SNCMi ja kontserni Stef-TFE siduvast aktsionäride lepingust.

(10) Komisjon kiitis 9. juuli 2003. aasta otsusega 2004/166/EÜ (edaspidi „2003. aasta otsus") ([14]) teatavatel tingimustel heaks SNCMile kahes jaos makstava ümberkorraldusabi andmise, millest esimene osa on 66 miljonit eurot ja teine osa kuni 10 miljonit eurot, sõltuvalt sellest, kui suur on pärast 2003. aasta otsuse vastuvõtmist põhivara võõrandamisest saadud puhastulu.

(11) CFF esitas 13. oktoobril 2003 Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtule (edaspidi „esimese astme kohus") taotluse 2003. aasta otsuse tühistamiseks (kohtuasi T-349/03).

(12) Komisjon otsustas 8. septembril 2004 arvestada, et Prantsusmaa 23. juunil 2004 taotletud muudatused, nimelt laevade Aliso ja Asco ümbervahetamine nende laevade loetelus, mida SNCMil on lubatud kasutada pärast 2003. aasta otsuse vastuvõtmist, ning laeva Aliso müümine laeva Asco asemel, ei seadnud kahtluse alla 2003. aasta otsusega ([15]) lubatud ümberkorraldusabi vastavust ühisturu nõuetele.

(13) Komisjon kiitis 16. märtsi 2005. aasta otsusega (edaspidi „2005. aasta otsus") heaks ümberkorraldusabi teise osa maksmise 3,3 miljoni euro ulatuses, mille tulemusel kasvas lubatud ümberkorraldusabi kogusumma 69 292 400 eurole.

(14) Kohtuasjas T-349/03 tühistas esimese astme kohus 2003. aasta otsuse 15. juunil 2005 miinimumiga piirduva abi ebaõige hindamise tõttu. Selle kohtuotsuse tulemusel sattus komisjon uuesti 19. augusti 2002. aasta otsusega algatatud ametliku uurimismenetluse etappi ning tühistatud 2003. aasta otsusel põhinevad 8. septembri 2004. aasta ja 16. märtsi 2005. aasta otsused muutusid kehtetuks.

(15) Prantsuse ametiasutused edastasid 25. oktoobril 2005 ([16]) komisjonile teavet ettevõtte finantsolukorra kohta alates ümberkorraldusabi kavast teatamisest 18. veebruaril 2002.

(16) Prantsuse ametiasutused esitasid 17. novembril 2005 ([17]) teavet 2002. aasta ümberkorralduskava ajakohastamise ning SNCMi omakapitali taastamise kohta ([18]).

(17) Prantsuse ametiasutused edastasid 15. märtsil 2006 komisjonile kokkuvõtliku teatise turu, äriplaani (tulude osa) ja eeldatava kasumiaruande kohta ([19]). Muud dokumendid esitati komisjoni talitustele 28. märtsil 2006 ja 7. aprillil 2006 ([20]). Viimati nimetatud kirjaga kutsusid Prantsuse ametiasutused komisjoni muu hulgas üles järeldama, et kuna osa 2002. aasta ümberkorraldusabist, eelkõige selle 53,48 miljoni euro suurune summa, on oma olemuselt „avaliku teenindamise hüvitamine", ei saa seda liigitada ümberkorralduskava raames võetavaks meetmeks ning seda ei tuleks abina käsitada Altmarki kohtupraktika ([21]) alusel või siis tuleks see EÜ asutamislepingu artikli 86 lõike 2 alusel liigitada iseseisvaks ja ümberkorralduskavast sõltumatuks meetmeks.

(18) 21. aprillil 2006 sai komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ([22]) artikli 4 kohase teatise kavandatava koondumise kohta, mille raames ettevõtjad Veolia Transport (edaspidi „VT") ([23]) ja Butler Capital Partners (edaspidi „BCP") omandavad SNCMi üle ühiskontrolli ([24]). Komisjon võttis 29. mail 2006. vastu seda koondumist heakskiitva otsuse ([25]).

(19) Prantsuse ametiasutused esitasid 21. juunil 2006 ([26]) komisjonile majandus-, rahandus- ja tööstusministri 26. mai 2006. aasta otsuse, millega kiidetakse heaks ettevõtja CGMF finantstehingud, 26. mai 2006. aasta dekreedi nr 2006-606, milles käsitletakse SNCMi üleviimist erasektorisse ning 26. mai 2006. aasta otsuse, millega kiidetakse heaks SNCFi finantstehingud.

(20) 7. juunil 2006 edastati komisjonile teave avaliku teenindamise delegeerimise ja Korsika transporditeenusega seotud sotsiaalabi kohta ([27]).

(21) Komisjon otsustas 13. septembril 2006 algatada EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetluse SNCMi kasuks rakendatud uute meetmete kohta, käsitledes selles menetluses ka 2002. aastal teatatud ümberkorralduskava ([28]) (edaspidi „2006. aasta otsus").

(22) Prantsusmaa esitas 16. novembril 2006 komisjonile oma märkused 2006. aasta otsuse raames ([29]).

(23) Kuna teatavad huvitatud isikud olid komisjonilt taotlenud oma märkuste esitamise tähtaja pikendamist ühe kuu võrra, ([30]) otsustas komisjon anda seda lisaaega kõikidele huvitatud isikutele ([31]).

(24) Komisjon sai ettevõtjatelt CFF ([32]) ja STIM d'Orbigny (edaspidi „STIM") ([33]) märkused, mille ta edastas Prantsuse ametiasutustele 20. veebruari 2007. aasta kirjaga. Samuti esitas üks kolmas huvitatud isik oma kommentaarid, mis samuti edastati Prantsuse ametiasutustele ning mille kõnealune kolmas isik võttis 28. mail 2008 tagasi.

(25) Prantsuse ametiasutused esitasid 30. aprillil 2007 oma märkused kolmandate huvitatud isikute kommentaaride kohta ([34]).

(26) 20. detsembril 2007 esitas CFF lisaks 15. juunil 2007 ja 30. novembril 2007 saadetud teabele kaebuse SNCMile antava riigiabi kohta. See kaebus on esitatud seoses 2007. aasta juunis Korsika territoriaalühenduse ja kontserni Compagnie Méridionale de Navigation-SNCMi vahel ajavahemikuks 2007–2013 alla kirjutatud uue avaliku teenindamise delegeerimislepingu artikliga 3. CFFi arvates annaks nimetatud klausli rakendamine SNCMile 2007. aastaks uusi finantsvahendeid 10 miljoni euro ulatuses. Samuti oleks SNCMile avaliku teenindamise kohustuste alusel makstav hüvitis riigiabi ning pealegi ebaseaduslik, kuna sellest ei ole komisjonile teatatud.

(27) Pärast seda, kui algselt 13. veebruariks 2007 kindlaksmääratud tähtpäevaks oli komisjonile edastatud teatav hulk teavet, ([35]) teavitas komisjon huvitatud isikuid oma otsusest pikendada kolmandate isikute märkuste esitamise tähtaega 14. märtsini 2008.

(28) Komisjon edastas 26. märtsil 2008 huvitatud kolmandate isikute märkused Prantsusmaale, kes esitas oma kommentaarid 28. märtsil 2008, 10. aprillil 2008 ja 28. aprillil 2008.

2. KÄESOLEVA OTSUSEGA HÕLMATUD MEETMETEST KASUSAAJATE KINDLAKSMÄÄRAMINE

(29) Käesoleva otsusega hõlmatud meetmetest kasusaaja on Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM), kellele kuulub merendussektoris mitu tütarettevõtet ning kes teostab reisijate, kerg- ja raskeveokite merevedu Prantsusmaa mandriosa ja Korsika, Itaalia (Sardiinia) ning Magribi riikide (Alžeeria ja Tuneesia) vahel.

(30) SNCM on äriühing, mis loodi 1850. aastal asutatud ettevõtjate Compagnie générale transatlantique ja Compagnie de navigation mixte ühinemisel 1969. aastal. Varem Compagnie générale transméditerranéenne'i nime kandnud äriühingule anti 1976. aastal nimi Société nationale maritime Corse-Méditerranée, pärast seda kui Société nationale des chemins de fer (SNCF) oli selles äriühingus omandanud kapitaliosaluse. Prantsuse valitsus oli kõnealuse ettevõtja valinud Korsikaga territoriaalse järjepidevuse põhimõtte rakendamiseks, nimelt mereveotariifide ühtlustamiseks SNCFi raudteetranspordi tariifidega 31. märtsil 1976. aastal 25 aastaks sõlmitud kokkuleppe alusel. Prantsuse valitsus oli juba varasema, 23. detsembril 1948 sõlmitud kokkuleppega teinud ettevõtjale Compagnie générale transatlantique ülesandeks Korsika liinide teenindamise.

(31) SNCMi rekapitaliseerimisest teatamise ajal 2002. aastal oli SNCFil selles 20 %-line ja CGMFil 80 %-line osalus. SNCMi kapitali avamisel 30. mail 2006 (vt käesoleva otsuse punkti 18) kuulusid äriühingutele BCP ja VT vastavalt 38 % ja 28 % SNCMi kapitalist, CGMFile jäi kapitaliosalusest kuni 25 % (9 % kapitalist on reserveeritud palgatöötajatele).

(32) SNCMi peamised tütarettevõtted on Compagnie Méridionale de Navigation (edaspidi „CMN"), ([36]) Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie (CGTH), ([37]) Aliso Voyage, ([38]) Sud-Cargos, ([39]) Société Aubagnaise de Restauration et d'Approvisionnement (SARA), ([40]) Ferrytour ([41]) ja Les Comptoirs du Sud ([42]).

(33) Pärast kiirlaevade Aliso ja Asco ([43]) võõrandamist vastavalt 2004. aasta septembris ja 2005. aasta mais kuulub SNCMi laevastikku kümme laeva (viis praamlaeva, ([44]) neli reisi- ja kaubalaeva (last ja reisijad) ([45]) ning üks kiirlaev, mis väljuvad peamiselt Nice'ist) ([46]), millest seitse on eraomandis ([47]).

(34) Täielikkuse huvides tuleb meenutada, et regulaarseid mereveoteenuseid Prantsusmaa mandriosa ja Korsika sadamate vahel on alates 1948. aastast osutatud avaliku teenindamise raames ning SNCM ja CMN olid asjaomase kontsessiooni valdajad aastatel 1976–2001 esialgselt 25 aastaks sõlmitud raamlepingu alusel. Kooskõlas kehtivate ühenduse eeskirjadega ([48]) ning Korsika territoriaalühenduse ([49]) korraldatud Euroopa riigihanke ([50]) tulemusel võitsid SNCM ja CMN ühiselt avaliku teenindamise delegeerimislepingu Korsika liinide teenindamiseks lähtekohaga Marseille'st, mille eest makstakse ajavahemikul 2002–2006 rahalist hüvitist.

(35) Kõnealune avaliku teenindamise delegeerimisleping lõppes 2006. aasta lõpus ning pärast Euroopa tasandil uue riigihanke korraldamist ([51]) anti eespool nimetatud mereveoteenuse osutamise õigus rühmale SNCM-CMN alates 1. maist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 umbes 100 miljoni euro suuruse toetuse eest aastas.

(36) Samal ajal on kõigile Toulonist ja Nice'ist väljuvaid Korsika liine teenindavatele ettevõtjatele pandud kohustused seoses ülesõitude sagedusega. Nendel liinidel saavad Korsika elanikud ning teised reisijad alates 2002. aastast kuni 2013. aastani komisjoni 2. juuli 2002. aasta ([52]) ja 24. aprilli 2007. aasta ([53]) otsuste alusel makstavat sotsiaalabi.

3. KONKURENTSIALANE TAUST

(37) SNCM tegutseb peamiselt kahel eraldiseisval turul nii reisijate- kui ka kaubaveo valdkonnas: esiteks transpordiühendus Korsika ja Magribi riikidega Prantsusmaast lähtuvalt ning teiseks kõrvaltegevusena transpordiühendus Itaalia ja Hispaaniaga.

3.1. Transpordiühendus Korsikaga

Reisijatevedu

(38) Reisijateveo vallas on Korsika transpordiühenduse turg suurel määral hooajalise iseloomuga. Seda turgu iseloomustab veoteenuse tihe kasutus kõrghooajal, mis võib olla kuni kümme korda suurem kui kõige vaiksemal kuul, mis nõuab ettevõtjatelt nende kõrghooaegadega toimetulekuks suuremat laevastikku. Pool käibest saadakse juulis ja augustis. Peale selle on koormus isegi kõrghooaja siseselt jaotunud ebaühtlaselt sõltuvalt sõidusuunast: näiteks juulis väljuvad laevad mandrilt täislastis, tagasi tulles on need aga peaaegu tühjad. Seetõttu on laevade aastased keskmised täituvusmäärad suhteliselt madalad.

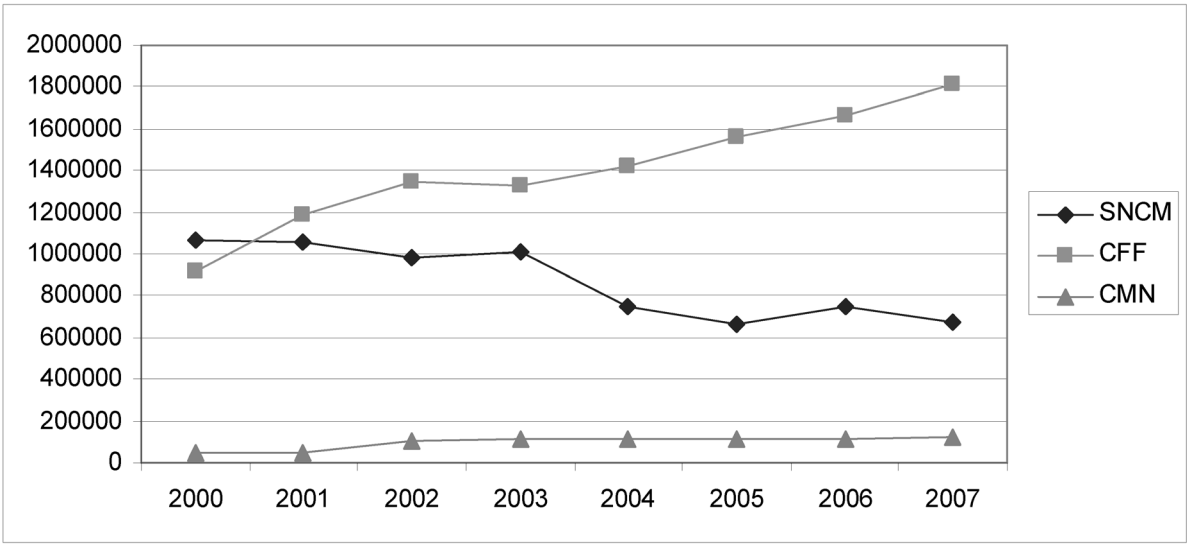
(39) SNCM on esimene Korsikat Prantsusmaa mandriosaga ühendav ettevõtja. Üldjoontes toimub kaks kolmandikku tema tegevusest Marseille' ja Korsika vahelisel suunal avaliku teenindamise delegeerimise raames ja tegevuse viimase kolmandiku moodustavad transpordiühendused, millel on mõni muu lähte- või sihtkoht (Nice-Korsika, Toulon-Korsika, rahvusvahelised liinid Sardiiniasse või Magribi riikidesse).

(40) SNCM on oma põhitegevusalal olnud pikka aega monopoolses seisundis. Alates 1996. aastast on talle siiski hakatud pakkuma konkurentsi, mis on väga kiiresti arenenud. Seega on mandri ja Korsika vaheliste mereühenduste vallas praegu suurim ettevõtja äriühing Corsica Ferries France (CFF) ning tema turuosa kasvab. Kuigi CFF on turul olnud alles alates 1996. aastast, on tema reisijateveoga seotud tegevus kasvanud aastatel 2000–2005 […] (*) aastas ning see kasv jätkub. Praegu sõidab peaaegu […] mandri ja Korsika vahel liikuvatest merereisijatest CFFi laevaga, samas kui ainult […] sõidab SNCMi laevaga; ülejäänud reisijad ehk […] veab CMN.

(41) CFFi seitse aastat tagasi saavutatud positsioon asjaomasel turul väljendub ka hooaegade kaupa Korsika ja Prantsusmaa mandriosa vahel veetud reisijate arvus. Alljärgnevalt esitatud graafikust ilmneb, et CFFi turuosa on kasvanud 45 %-lt 2000. aastal […] %-le 2007. aastal ning SNCMi turuosa on samal ajavahemikul vähenenud 53 %-lt […] %-le, kusjuures erinevus ületab üks miljon veetud reisijat.

1. graafik

Hooajal (mai–september) Prantsusmaa mandriosa ja Korsika vahel veetud reisijate arv – aastad 2000–2007

Allikas: Korsika transpordi piirkondlik vaatluskeskus

(42) SNCMi teised väiksemad konkurendid Korsika liinidel on Compagnie Méridionale de Navigation (CMN), Moby Lines, Happy Lines ja TRIS.

(43) Kahel viimasel aastal on SNCMi pakkumine ja turuosad Korsika liinidel vähenenud, seejuures on reisijakohtade pakkumine vähenenud […] % (–[....] % Nice'ist väljuvatel sõitudel ja –[…] % Marseille'st väljuvatel sõitudel).

(44) Sellegipoolest ilmneb turuosa jätkuvast vähenemisest, et väga aeglaselt taastub reisijate usaldus, mida kahjustasid tugevalt 2004. ja 2005. aasta sotsiaalsetest konfliktidest põhjustatud streigid ja rahutused, eelkõige seoses ettevõtte erastamisega. Reisijate usalduse taastumist on vaja SNCMi turuosa viimastel aastatel täheldatud vähenemise pidurdamiseks. Sellega seoses annab ettevõtte elujõulisuse kohta kinnitust käibe suurenemine 2007. aastal, ehkki ettevõte on käest andnud märkimisväärse turuosa oma ainsa konkurendi kasuks, kelle turuosa on nüüd oluliselt suurem.

(45) Reisijate mereveo turg mandri ja Korsika vahel on viimase 15 aasta jooksul kasvanud keskmiselt 4 %; see kasv peaks jätkuma, kusjuures 2008. aastaks on kavandatud samuti […] %-line kasv ning seejärel mõõdukam kasv järgmisteks aastateks. Siiski tundub, et uued ettevõtjad ei püüa kõnealusele turule siseneda. Korsika transpordiameti ajavahemikuks 2007–2013 avaliku teenindamise delegeerimise lepingu sõlmimiseks algatatud riigihankes Korsika teatavatest sadamatest väljuvate mereveoliinide teenindamiseks olid ainsad kandideerijad CFF ja SNCM-CMN, kuigi võimalik oli isegi asjaomase liini osaline teenindamine.

(46) SNCMi peamise konkurendina on CFF oluliselt suurendanud oma reisijakohtade arvu 500 000 kohalt […] miljonile kohale ajavahemikul 1999–2007 (kusjuures […] % suurenes kohtade arv 2006. ja 2007. aasta vahel), mis on võimaldanud suurendada nii käivet ([…] miljonilt 2005. aastal […] miljonile 2007. aastal) kui ka turuosa. Seejuures on täituvusmäär CFFi puhul siiski struktuuriliselt madalam kui SNCMil, kõrvalekaldega […] protsendipunkti 2007. aastal. SNCMi puhul oli 2007. aastal keskmine täituvusmäär […] %, mis on asjaomase turu märkimisväärselt hooajalist iseloomu arvesse võttes normaalne (vt põhjendused eespool).

Kaubavedu

(47) Korsikaga kaubaveo puhul kuulus SNCMile 2005. aastal umbes […] % Marseille'st ja Toulonist Korsikale suunduvast kaubaveoturust.

(48) Üldise kaubaveo puhul (saatjata kaubavedu) on SNCM ja CMN pooleldi monopoolses seisundis. Avaliku teenindamise delegeerimislepingu raames tagavad need kaks ettevõtjat Marseille'st suunduvad sagedased sõidud kõikidesse Korsika sadamatesse.

(49) Nende treileritega seoses, mis lastitakse parvlaevadele koos saatjaga ning mis moodustavad jooksvates meetrites mõõdetud üldisest kaubaveost kokku 24 %, on reisijateveoga tegelevate ettevõtjate vahel konkurents. SNCMi ja CMNi käes on ka suurem osa saatjaga toimuvast kaubaveost. Teistele ettevõtjatele, eelkõige CFFile kuulub sellest 10 % ehk 2 % koguturust.

(50) Parvlaevadele koos saatjaga lastitud sõidukite puhul ([54]) (umbes 24 % üldisest kaubaveost 2003. aastal) kuulub SNCMile ja CMNile samuti suurem osa kõnealusest turust. Alates 2002. aastast on CFF siiski välja töötanud pakkumise ning talle kuulub ligikaudu […] turust.

3.2. **Transpordiühendus Magribi riikidega**

(51) Tuneesia ja Alžeeria on oluline turg ligikaudu viie miljoni, eelkõige õhuteed kasutava reisijaga. Selles kontekstis kasutab mereveoteenust umbes 15 % reisijatevoost. Kui Alžeeria on 560 000 reisijaga suur mereveoturg, siis Tuneesia turuosa oma 250 000 reisijaga on väiksem.

(52) Mereveoturg Prantsusmaalt Magribi riikidesse on viimastel aastatel oluliselt kasvanud, 2001. ja 2005. aasta vahel oli kasv 13 %. Pidades silmas asjaomasesse piirkonda suunduva turismi kasvuperspektiivi, peaks 2010. aastaks mereveo aastane kasvumäär olema 4 %.

(53) Alžeerias on SNCM turul suuruselt teine ettevõtja pärast Alžeeria riigiettevõtet Entreprise Nationale de Transport Maritime de Voyageurs (ENTMV). SNCMi turuosa on kasvanud 24 %-lt 2001. aastal […] %-le 2005. aastal.

(54) Tuneesias on SNCM ettevõtja Compagnie tunisienne de navigation (CTN) järel suuruselt teine ettevõtja turul. Ehkki alates 2001. aastast on SNCM kaotanud oma turuosa CTNi kasuks, langedes 44 %-lt […] %-le 2004. aastal, võib 2005. aastal siiski täheldada mõningat kasvu ([…] %).

4. **KÄESOLEVA OTSUSEGA HÕLMATUD MEETMETE KIRJELDUS**

4.1. **SNCMi rekapitaliseerimine 2002. aastal**

4.1.1. *Meetme kirjeldus*

(55) Pärast komisjoni 17. juuli 2002. aasta otsust, millega lubatakse anda ettevõttele SNCM päästmisabi, ([55]) teatasid Prantsuse ametiasutused 18. veebruaril 2002 komisjonile kavast anda ettevõttele SNCM ümberkorraldusabi. See meede seisnes SNCMi rekapitaliseerimises emaettevõtte CGMF kaudu 76 miljoni euro ulatuses, millest 46 miljonit eurot moodustasid ümberkorralduskulud ([56]). Selle kapitali suurendamise eesmärk oli tõsta SNCMi omakapital 30 miljonilt eurolt 106 miljonile eurole.

(56) Kooskõlas 1999. aasta suunistega esitasid Prantsuse ametiasutused komisjonile SNCMi ümberkorralduskava, ([57]) milles käsitleti viit küsimust:

i) ülesõitude arvu vähendamine ja laevade ümberpaigutamine eri liinide vahel (liinide arvu vähendamine Korsika suunal ja Magribi riikidesse suunduvate liinide arvu suurendamine) ([58]);

ii) laevastiku vähendamine nelja laeva võrra, mis pidi tooma sisse 21 miljonit eurot;

iii) teatava kinnisvara võõrandamine;

iv) tööjõu vähendamine ([59]) ligikaudu 12 %, mis pidi koos mõistliku palgapoliitikaga võimaldama vähendada meeskonnakulusid 61,8 miljonilt eurolt 2001. aastal keskmiselt […] miljonile eurole aastatel 2003–2006 ja sadamamakse 50,3 miljonilt eurolt 2001. aastal […] miljonile eurole samal ajavahemikul;

v) kahe tütarettevõtte, Compagnie Maritime Toulonnaise'i ja äriühingu Corsica Marittima tegevuse lõpetamine; järelejäänud tegevuse võtab üle SNCM.

(57) Pärast komisjoni 19. augusti 2002. aasta otsuses esitatud märkusi kirjeldasid Prantsuse ametiasutused oma 31. jaanuari 2003. aasta kirjas muudatusi, mis tehti ümberkorralduskavas järgmiste punktide kohta:

— kohustused ja täpsustused palgapoliitikas,

— vahetarbimisega seonduvate kulude vähendamise kava,

— võetud kohustus, mille kohaselt ei alusta SNCM oma konkurentidega Korsika liinil hinnasõda.

(58) Viimase punkti kohta täpsustasid Prantsuse ametiasutused, et „SNCM võtab endale selle kohustuse tingimusteta, kuna leiab, et hinnasõda ei sobiks kokku ei tema strateegilise positsiooni ega huvidega, sest see põhjustaks tema tulude vähenemist, samuti ei oleks see kokkusobiv tema tavade ega oskusteabega".

(59) Prantsuse ametiasutused esitasid oma ümberkorralduskavas komisjonile üksikasjaliku finantsmudeli ajavahemikuks 2002–2007, tuginedes mitmete muutujatega seotud keskmistele eeldustele ([60]). Muu hulgas näitavad finantsprognoosid, et alates 2003. aastast teenitakse taas jooksvat kasumit.

1. tabel

Finantsmudel ajavahemikuks 2002–2007

(miljonites eurodes)

	2000	2001	2002	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	realiseeritud	realiseeritud	kavandatud	realiseeritud	kavandatud	kavandatud	kavandatud	kavandatud	kavandatud
Käive	204,9	204,1	178	205,8	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Tegevustoetused	85,4	86,7	74,5	77,7	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Jooksev kasum/kahjum	– 14,7	– 5,1	1,2	– 5,8	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Netotulemus	– 6,2	– 40,4	23	4,2	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Omavahendid	67,5	29,7	119	33,8	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Rahalised netolaenud (välja arvatud liisingud)	135,8	134,5	67,7	144,8	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Finantssuhtarvud					[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kasum/kahjum/käive + toetused	– 5 %	– 2 %	0 %	– 2 %	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Omavahendite/võlgnevuse bilanss	50 %	22 %	176 %	23 %	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

2000., 2001. ja 2002. aasta andmed SNCMi 2001. ja 2002. aasta aruandest.

(60) Kapitalitoetus 76 miljoni euro ulatuses ning plaan teenida alates 2003. aastast taas kasumit pidid Prantsuse ametiasutuste arvates tõstma omakapitali 2001. aasta lõpu ligikaudu 30 miljoni euro tasemelt lühiajalises perspektiivis tasemele 120 miljonit eurot (2003) ja seejärel ümberkorralduskava lõpuks (2006–2007) tasemele […] miljonit eurot. See pidi võimaldama vähendada 145 miljoni euro suurust finantsvõlga 2002. aastal […] miljonilt eurolt […] miljonile eurole aastatel 2003–2005. Ümberkorralduskava viimasteks aastateks oli ettevõte kavandanud võla suurenemist seoses ühe või kahe täies omanduses oleva laeva renoveerimisega.

(61) Samuti esitasid Prantsuse ametiasutused oodatavate tulemuste tundlikkuse uuringu seoses eri laevaliine käsitlevate eeldustega. Sellel alusel näitavad eri simulatsioonid, et SNCM peaks kavandatud olukordades taas kasumisse jõudma.

4.1.2. *Rekapitaliseerimise summa kindlaksmääramine*

(62) Meetodi ([61]) puhul, mida Prantsuse ametiasutused kasutavad rekapitaliseerimise summa kindlaksmääramiseks, tuginetakse rahastamisvajaduse arvutamisel Euroopa viie laevandusettevõtja omavahendite ja finantsvõla keskmisele suhtele 2000. aastal. Vaatamata nende ettevõtjate bilansierinevustele arvestasid Prantsuse ametiasutused kõnealuseks keskmiseks suhteks 79 %. Prantsuse ametiasutused leiavad, et ajavahemikuks 2002–2007 tehtud finantsprognoosid annavad omavahendite ja finantsvõla keskmiseks suhteks 77 %, kusjuures omavahendid ulatuvad 2007. aastaks 169 miljoni euroni. Omavahendite sellise taseme pidi saavutama 76 miljoni euro suuruse rekapitaliseerimise ning ümberkorralduskavas ettenähtud tegevuse eduka elluviimisega.

4.2. **Pärast 2002. aasta rekapitaliseerimist rakendatud meetmed**

4.2.1. *Üldine märkus*

(63) 2002. aasta rekapitaliseerimine ja ümberkorralduskava ei andnud oodatud tulemusi ning alates 2004. aastast on SNCMi majanduslik ja finantsolukord märgatavalt halvenenud. Sellele halvenemisele on kaasa aidanud nii ettevõttesisesed tegurid (sotsiaalsed konfliktid, tootlikkuseesmärkide ebapiisav ja hilinenud elluviimine, turuosade kaotamine) kui ka SNCMist sõltumatud tegurid (sihtkoha Korsika vähenenud ligitõmbavus, turuosa omandamine CFFi poolt, riigipoolsed juhtimisvead) ([62]) ning kütusehinna tõus.

(64) Nii oli SNCMi jooksev kahjum 2004. aastal 32,6 miljonit eurot ja 2005. aastal 25,8 miljonit eurot. Puhaskahjum oli 2004. aastal 29,7 miljonit eurot ja 2005. aastal 28,8 miljonit eurot.

(65) SNCMi majandusliku ja finantsolukorra halvenemise tõttu pidid Prantsuse ametiasutused võõrandama aktsiaid odavamalt, kui oli ette nähtud 2002. aasta ümberkorralduskavaga ja nõutud 2003. aasta otsusega, ning algatama menetluse eraõiguslike partnerite leidmiseks.

2. tabel

SNCMi alates 2002. aastast võõrandatud aktsiate loetelu ([63])

	Võõrandamise puhastulu	Kuupäev
2002. aasta teatises kavandatud võõrandamised (eurodes)	25 165 000	
Aliso (Asco asemel, kooskõlas komisjoni 8. septembri 2004. aasta otsusega)	[…]	30.9.2004
Napoléon	[…]	6.5.2002
Monte Rotondo	[…]	31.7.2002
Liberté	[…]	27.1.2003
Kinnisvaraüksus Schuman	[…]	20.1.2003
Komisjoni 9. juuli 2003. aasta otsusega nõutud lisavõõrandamised (eurodes)	5 022 600	
SCI Espace Schuman	[…]	24.6.2003
Southern Trader	[…]	22.7.2003
Someca	[…]	30.4.2004
Amadeus	[…]	12.10.2004
CCM	[…] ([1])	—

	Võõrandamise puhastulu	Kuupäev
Pärast 2003. aasta juulikuu otsust tehtud lisavõõrandamised (miljonites eurodes)	12,6	
Asco	[…]	24.5.2005
Sud Cargos	[…]	15.9.2005
SNCMi kinnisvaraportfelli kuuluvate korterite müük (varem SNCMi töötajatele kuulunud korterid)	[…]	september 2003 kuni 2006
Kokku (miljonites eurodes)	42,385	

([1]) […]

4.2.2. *Pärast 2002. aasta rekapitaliseerimist rakendatud meetmed*

(66) Pärast avatud, läbipaistvat ja mittediskrimineerival alusel peetud valikuprotsessi ([64]) jõudsid riik, BCP ja VT väga raskes sotsiaalses ja rahalises olukorras 13. oktoobril 2005 lõpuks kokkuleppele. VT on seega SNCMi töösttusettevõtja (osalus 28 %) ja BCP tema kontrolliv aktsionär 38 %-lise osalusega. Riik on eelkõige palgatöötajate ees võtnud endale kohustuse jääda ettevõtte aktsionäriks 25 %-lise osalusega ([65]). BCP ja VT koostasid SNCMi jaoks ärikava, mis edastati 7. aprillil 2006 Euroopa Komisjonile.

Vastastikuse mõistmise memorandumi sisu

(67) 16. mail 2006 kirjutasid osalised (BCP, VT ja CGMF) alla vastastikuse mõistmise memorandumile, mille kohaselt võõrandati 75 % SNCMi kapitalist eraõiguslikele ülevõtjatele.

(68) Vastastikuse mõistmise memorandumi II jaos sätestatakse, et CGMF võtab endale kohustuse kiita heaks, allkirjastada ja täielikult vabastada SNCMi kapitali suurenemine kogusummas 142,5 miljonit eurot.

(69) Pärast kapitali suurendamist nähakse ette SNCMi aktsiakapitali vähendamine aktsiate tühistamise teel, et see oleks nii väike, kui on lubatud aktsiaseltsi puhul, kelle väärtpaberitega ei kaubelda reguleeritud turul.

(70) Peale kapitali suurendamise kohustub CGMF andma SNCMi käsutusse jooksevkontole ettemakse vormis 38,5 miljonit eurot. See ettemakse jooksevkontole, mille SNCM annab hoiule sekvestri kätte (pank CIC), on ette nähtud n-ö suuremeelsusega seotud kulude katmiseks, mis lisanduvad õiguslike ja lepinguliste sätete kohaldamisel nõutavatele summadele ülevõtjate rakendatava töötajate arvu vähendamise kava korral ([66]). Õiguslike ja lepinguliste sätete kohaldamise alusel makstavatele hüvitistele lisanduvaid hüvitisi makstakse individuaalsel ja nimelisel alusel palgatöötajatele, kes on ettevõttest lahkunud ning kelle tööleping on katkestatud.

(71) Nende toimingute järel võõrandab CGMF vastastikuse mõistmise memorandumi III jao kohaselt eraõiguslikele ülevõtjatele oma aktsiad, mis moodustavad 75 % ettevõtte aktsiakapitalist ja […], mis on mõeldud selleks, et rahastada seda osa sotsiaalkavast, mis läheb kaugemale lepingulistest ja õiguslikest kohustustest.

(72) Samuti nähakse vastastikuse mõistmise memorandumi III jaoga ette, et ülevõtjad ja CGMF märgivad uusi aktsiaid ühiselt ja samaaegselt kokku 35 miljoni euro ulatuses, ning 8,75 miljoni euro suurune jooksevkonto toetus BCP/VT-lt, mis antakse SNCMi kasutusse vastavalt tema sularahanõudlusele. Vastastikuse mõistmise memorandumi lõikes III.2.7 sätestatakse, et CGMFi aktsiate väärtus on mis tahes ajal võrdne nende algse nimiväärtusega, mida suurendatakse […] % võrra nende vabaks lastud nimiväärtusest, mida korrutatakse näitajaga P/365, kus P on päevade arv alates aktsiate realiseerimise kuupäevast, millest on maha arvestatud kõik laekunud summad (näiteks dividendid). Kõnealust korda ei rakendata äriühingu tervendamise või juriidilise likvideerimise korral.

(73) Vastastikuse mõistmise memorandum (jagu III.5) sisaldab SNCMi võõrandamise äramuutvat tingimust, mida ülevõtjad võivad samaaegselt rakendada ühe alljärgnevalt nimetatud sündmuse korral, juhul kui need sündmused võiksid seada kahtluse alla ülevõtjate ärikavade usaldusväärsuse ja mõjutada äriühingu elujõu taastamist:

— avaliku teenindamise delegeerimislepingu mittesõlmimine Korsika mereliinide teenindamiseks alates 1. jaanuarist 2007 algavaks ajavahemikuks […];

— Euroopa Komisjoni, esimese astme kohtu või Euroopa Kohtu mis tahes negatiivne otsus, näiteks tegevuse keelamine või tingimuste esitamine, millel on äriühingu väärtusele oluline mõju […].

(74) Vastastikuse mõistmise memorandumi VII jaos sätestatakse, et CGMF võtab enda kanda osa SNCMi sotsiaalsetest kohustustest seoses selle pensionile jäänud töötajate vastastikuste kindlustusmaksetega hinnanguliselt 15,5 miljoni euro ulatuses alates ettevõtte omandiõiguste ülevõtmise päevast.

(75) Vastastikuse mõistmise memorandumi IV jaos täpsustatakse ettevõtte juhtimiskorda. Nähakse ette SNCMi juhtimisviisi muutmine, mille järel saab SNCMist juhatuse ja järelevalvenõukoguga aktsiaselts. Järelevalvenõukogu koosneb esialgu kümnest, hiljem neljateistkümnest liikmest. Järelevalvenõukogu eesistujaks määratakse ajutiselt riigi esindaja. Kui avaliku teenindamise delegeerimisleping sõlmitakse SNCMiga, saab järelevalvenõukogu eesistujaks BCP esindaja. Juhatuse ülesanne on tagada SNCMi operatiivjuhtimine.

(76) Prantsuse valitsus kiitis 26. mail 2006 heaks SNCMi võõrandamise ja eespool osutatud meetmed.

Meetmed

(77) Eeltoodut arvesse võttes sisaldab vastastikuse mõistmise memorandum kolme liiki riiklikke meetmeid, mis põhjendavad läbivaatamist seoses riigiabi käsitleva ühenduse korraga:

— SNCMi täielik võõrandamine 158 miljoni euro suuruse negatiivse hinna eest (142,5 miljonit eurot kapitalitoetust ning vastastikuste sotsiaalkindlustusmaksete katmine 15,5 miljoni euro ulatuses),

— CGMFi ettemakse jooksevkontole 38,5 miljoni euro ulatuses SNCMist koondatud töötajate jaoks,

— kapitali suurendamine 8,75 miljoni euro võrra, mille CGMF märkis ühiselt ja samaaegselt VT ja BCP tehtud 26,25 miljoni euro suuruse toetusega.

5. KÄESOLEVA OTSUSE REGULEERIMISALA

(78) Käesolevas lõplikus otsuses käsitletakse meetmeid, mida Prantsusmaa on rakendanud SNCMi kasuks alates 18. veebruarist 2002, nimelt:

— CGMFi SNCMile antud kapitalitoetus 76 miljoni euro ulatuses 2002. aastal (millest 53,48 miljonit eurot avaliku teenindamise kohustuste alusel ning ülejäänu ümberkorraldusabina),

— CGMFi SNCMile määratud negatiivne müügihind 158 miljoni euro ulatuses,

— CGMFi toetus 8,75 miljoni euro ulatuses,;

— teatavate sotsiaalsete lisameetmete katmine CGMFi poolt 38,5 miljoni euro ulatuses.

(79) Käesolevas otsuses ei käsitleta nende rahaliste hüvitiste läbivaatamist, mida SNCM sai või saab tulevikus avaliku teenindamise kohustuste alusel ajavahemikul 2007–2013 – neid käsitletakse eraldi menetluses.

6. KOMISJONI 2002. JA 2006. AASTA OTSUSTE VASTUVÕTMISE PÕHJUSED

6.1. 2002. aasta ametliku uurimismenetluse algatamine

(80) Oma 19. augusti 2002. aasta otsuses menetluse algatamise kohta tunnustas komisjon SNCMi küll raskustes oleva äriühinguna, kuid väljendas kahtlusi selle kohta, kas teatatud meede on kokkusobiv sel ajal jõus olnud 1999. aasta suuniste punktis 3.2.2. nimetatud kriteeriumidega.

(81) Komisjon väljendas teatavaid kahtlusi ümberkorralduskava suhtes, võttes arvesse, et ettevõtte kahjumi põhjuseid ei olnud analüüsitud. Eelkõige hõlmasid komisjoni küsimused kahjumi ja avaliku teenindamise kohustuste vahelisi seoseid, SNCMi laevade ostupoliitika mõju kasumiaruannetele ning ettevõtte tootlikkuse suurendamiseks kavandatavaid meetmeid.

(82) Peale selle rõhutas komisjon, et ümberkorralduskavas on teatavaid lünki, eelkõige asjaolu, et vahetarbimise summa vähendamiseks puuduvad konkreetsed meetmed ning et ei käsitleta SNCMi tulevast hinnapoliitikat.

(83) Samuti olid komisjoni arvates küsitavad Prantsuse ametiasutuste poolt rekapitaliseerimise summa kindlaksmääramiseks kasutatud arvutamismeetodi asjakohasus ning teatavad finantssimulatsioonide koostamiseks kasutatud hüpoteesid.

6.2. 2006. aasta ametliku uurimismenetluse laiendamine

(84) Komisjon otsustas oma 13. septembri 2006. aasta otsusega laiendada 2002. aasta ametlikku uurimismenetlust SNCMi erasektorile võõrandamise raames ettenähtud meetmetele.

(85) Esiteks, arvestades seda, et Prantsuse ametiasutustel paluti 7. aprillil 2006 (vt käesoleva otsuse punkti 17) läbi vaadata osa 2002. aasta kapitalitoetuse summast Altmarki kohtupraktikat silmas pidades, väljendas komisjon sellega seoses kahtlusi ühenduse kohtuniku nimetatud kohtuotsuses esitatud tingimustest (eelkõige teisest ja neljandast tingimusest) kinnipidamise osas ([67]).

(86) Oma 2006. aasta otsuses leidis komisjon, et juhul kui kõnealune summa oleks liigitatud EÜ asutamislepingu artikli 86 lõikega 2 vastavuses olevaks abiks, oleks uus abisumma, mida tuleb hinnata ümberkorraldusabi käsitlevaid suuniseid silmas pidades, 15,81 miljonit eurot. Komisjon avaldas kahtlust seoses sellega, kas juhul, kui ümberkorraldusabi suurus on 2002. aastal teatatud ja 2003. aastal heaks kiidetud summast tunduvalt väiksem, on asjakohane säilitada kõik 2003. aasta otsusega SNCMile pandud kohustused.

(87) Samuti väljendas komisjon kahtlust selliste 2003. aasta otsusega sätestatud tingimuste täitmise suhtes, mis käsitlevad hinnaliidri põhimõtet ja Korsikale tehtavate ülesõitude arvu.

(88) Seoses SNCMi võõrandamise negatiivse hinnaga väljendas komisjon kahtlust, kas riigipoolne rekapitaliseerimine enne SNCMi võõrandamist on vastavuses turumajandusliku erainvestori põhimõttega. Eelkõige väljendas komisjon kahtlust nende likvideerimiskulude arvutamise paikapidavuse suhtes, mida riik peab aktsionärina SNCMi likvideerimise korral maksma.

(89) Komisjon kahtles, kas päästmis- ja ümberkorraldusabi käsitlevad suunised võiksid põhjendada finantsmeetmete võtmist.

(90) Muu hulgas oli komisjonil kahtlusi 8,75 miljoni euro suuruse teise rekapitaliseerimise kohta seoses era- ja avaliku sektori investeeringute samaaegsuse põhimõttest kinnipidamise ning aktsiate märkimise tingimuste asjakohasusega kohtupraktika tähenduses.

(91) Lõpuks avaldas komisjon kahtlust selle üle, kas 38,5 miljoni euro ulatuses võetavad sotsiaalsed lisameetmed isikutoetuste maksmiseks võiksid anda ettevõtjale kaudse eelise. Samuti rõhutas komisjon vasturääkivuse ohtu, kui koondamisega seotud lisahüvitised arvestatakse teadliku investori kantavate riskide hulka.

7. PRANTSUSE AMETIASUTUSTE SEISUKOHT

7.1. Seisukoht 2002. aasta rekapitaliseerimise kohta

7.1.1. *Seisukoht 53,48 miljoni euro kohta, arvestades Altmarki kohtupraktikat*

7.1.1.1. Altmarki kohtuasja neljast kriteeriumist kinnipidamine

(92) Prantsuse ametiasutused kutsusid oma 7. aprilli 2006. aasta kirjas ning pärast 2006. aasta otsuse vastuvõtmist esitatud kommentaarides komisjoni üles sedastama, et 2002. aasta kapitali suurendamise üks osa, nimelt 53,48 miljoni euro suurune summa ei ole oma „avalikku teenindamist hüvitava" iseloomu tõttu ajavahemikul 1991–2001 Altmarki kohtupraktikat silmas pidades käsitatav riigiabina, leides, et nimetatud kohtupraktikas sätestatud neli tingimust on kõnealusel juhul täidetud.

(93) Konkreetsemalt Altmarki teise tingimuse puhul rõhutavad Prantsuse ametiasutused, et Altmarki kohtuotsuse põhjal peab eelnevalt objektiivsel ja läbipaistval viisil kindlaks määrama üksnes arvutamiseks kasutatavad parameetrid. Seega märgivad Prantsuse ametiasutused käesoleval juhul, et 53,48 miljonit eurot maksti 2003. aasta novembris nende arvutusparameetrite alusel, mis olid asjaomase ajavahemiku (1991–2001) kohta eelnevalt kindlaks määratud ([68]).

(94) Seega ei sea Prantsusmaa arvates asjaolu, et ebapiisava hüvitamise ümberhindamiseks tehti makse tagantjärele, kahtluse alla tema järeldust, mille kohaselt olid need parameetrid, mille alusel 53,48 miljoni euro suurune hüvitis arvutati, enne avaliku teenindamise kohustuste täitma asumist objektiivsel ja läbipaistval viisil kindlaks määratud.

(95) Altmarki neljanda tingimuse puhul leiavad Prantsuse ametiasutused, et selles osutatakse sellise avaliku teenindamise kohustust täitva ettevõtja tunnustele, keda võib liigitada tüüpiliseks hästi juhitud ettevõtteks, kuid seevastu ei osutata kordagi mis tahes nõudele seoses kõnealuse ettevõtja minimaalse või keskmise tasuvusega.

(96) Sellega seoses leiavad Prantsuse ametiasutused, et ajavahemiku 1991–2001 kohta võib SNCMi puhul kasutada „hästi juhitud ettevõtte presumptsiooni" ning et kõnealuse ettevõtja suhtes ei saa rakendada ühtegi „halvasti juhitud ettevõtte presumptsiooni" üksnes seetõttu, et ajavahemikul 1991–2001 kandis ta rahalist kahju. Prantsuse ametiasutuste arvates ei saa SNCMi kahjumit seostada halva juhtimisega, vaid see on tingitud 1991. ja 1996. aastal alla kirjutatud lepingute jäikusest ning kõnealuse ettevõtja traditsioonilise turu äkilisest vapustusest, mille põhjustas üleminek monopoolsest seisundist küllalt tihedatele konkurentsitingimustele. Seega käitus SNCM tüüpiliselt hästi juhitud ettevõttena.

(97) Prantsusmaa rõhutab, et kohustusi oli aastaringselt ja nõutava sagedusega võimeline täitma üksnes avalikõiguslik ettevõtja, ning seda hoolimata sellest, et 1996. aastal sisenes turule eraettevõtja, kes teenindas üksnes teatavaid liine ja ainult kõrghooajal. Rangemas tähenduses ei ole olemas ettevõtjat, kelle kulusid võiks võtta aluseks selle kindlaksmääramisel, kas SNCMile antud hüvitise tase ületab avaliku teenindamise kohustuste täitmiseks vajalikke kulusid või mitte. Seetõttu on Prantsuse ametiasutuste arvates keeruline võrrelda SNCMi kulude struktuuri teiste laevandusettevõtete omaga, võttes arvesse SNCMi tegevuse ning asjaomase turu spetsiifilisust.

(98) Vaatamata sellele, et praktikas ei ole võimalik leida ettevõtjat, keda võiks kõnealuse ajavahemiku kohta kasutada võrdlusalusena, leiab Prantsusmaa, et 2005. ja 2006. aastal komisjoniga peetud teabevahetuse käigus kohustati teda esitama objektiivseid ja põhjendatud argumente, mille alusel oleks võimalik määratleda SNCMi kui „tüüpilist, hästi juhitud ja piisavalt varustatud ettevõtet", ning sedastada, et Altmarki kohtuotsuses esitatud neljas kriteerium on täidetud ([70]).

(99) Peale selle leiab Prantsusmaa, et võrdlus, mis põhineb CFFi ja SNCMi kulude struktuuri kohta kättesaadavatel andmetel, ei lükka kaugeltki ümber SNCMi hea juhtimise presumptsiooni, eelkõige seetõttu, et see ei võimalda üldse arvesse võtta seda olulist osa avaliku teenindamise kuludest, mis on seotud kaubaveoga.

(100) Muu hulgas kinnitab Prantsusmaa, et sellisel juhtumil nagu käesolev võib järeldada, et Altmarki kohtuotsuse (ja eelkõige Ferringi kohtuotsuse) aluseks olev kohtupraktika peab olema mõistetav üksnes ülemäärase hüvitise puudumise tõestusena. Sellega seoses leiavad Prantsuse ametiasutused, et makstud toetused ei ületanud SNCMi tegelikult kantud kulude suurust seoses talle pandud avaliku teenindamise kohustustega, nagu seda osutas komisjon oma 30. oktoobri 2001. aasta otsuses ([70]).

(101) Lõpuks kinnitavad Prantsuse ametiasutused, et asjaolu, et Altmarki kohtupraktikat kohaldatakse aastate 2002–2006 kohta sõlmitud avaliku teenindamise delegeerimislepingu suhtes, peaks aitama hajutada kahtlusi selles osas, kas kõnealune kohtupraktika on kohaldatav avaliku teenindamisega seotud kulude hüvitamise suhtes ajavahemikul 1991–2001. Prantsusmaa arvates on aastatel 1991–2001 ja 2002–2006 makstud hüvitised ühesuguse iseloomuga, kuna nende kindlaksmääramiseks kasutatavad parameetrid on sarnased, nimelt avaliku teenindamisega seotud ranged nõuded, neid nõudeid ainsana täita suutva ettevõtja olemasolu ning tegevuskulude arvesse võtmise skeem.

(102) Kokkuvõtteks on Prantsusmaa seisukohal, et Altmarki kohtuasjas esitatud neljast tingimusest kinnipidamist kinnitab avaliku teenindamise kohustuste olemasolu ning tõsiasi, et ajavahemiku 1991–2001 kohta ei toimunud ülemäärast hüvitamist.

7.1.1.2. 53,48 miljoni euro kokkusobivus ühisturu nõuetega, võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 86 lõiget 2

(103) Kui komisjon peaks järeldama, et kõnealuse sekkumise puhul on tegemist riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, leiavad Prantsuse ametiasutused, et see iseseisev ja 2002. aasta ümberkorralduskavast sõltumatu meede on kokkusobiv EÜ asutamislepingu artikli 86 lõikega 2, kuna esimese astme kohus seda kokkusobivuse alust oma 2005. aasta otsuses ei vaidlustanud.

(104) Prantsuse ametiasutused rõhutavad asjaolu, et käesoleval juhul on kõnealuse summa puhul tegemist meetmega, mida ei tohiks hinnata 1999. või 2004. aasta ümberkorraldusabi käsitlevate suuniste valguses ning mida eelkõige ei peaks arvesse võtma 2002. aasta kavas esitatud tingimuste hindamisel. Prantsusmaa arvates ei saaks 2004. aasta ümberkorraldusabi suunistega (punkt 68) põhjendada 53,48 miljoni euro arvestamist ümberkorraldusabi hulka.

(105) Sellega seoses kinnitab Prantsusmaa, et 53,48 miljoni euro suurune summa, mis katab hüvitised avaliku teenindamise kohustuste täitmise eest ajavahemikul 1991–2001, ei ole ümberkorralduse ajal võetud meede, olgu siis tegemist 2002. aastal teatatud ümberkorralduskava või selle ajakohastatud versiooniga, vaid et see võeti enne kõnealuseid ümberkorralduskavasid. Samuti väidavad Prantsuse ametiasutused, et meede, mille eesmärk on hüvitada ettevõtjate avaliku teenindamise kohustuste täitmise tõttu kantud kulud, ei ole oma iseloomult ümberkorraldusabi kõnealustes suunistes määratletud tähenduses.

(106) Prantsuse ametiasutused leiavad, et isegi kui sellest summast teatati ümberkorraldusabina antava üldise rahalise panuse raames, ei ole komisjon seotud liikmesriikide vastuvõetud määratlustega, vaid et komisjoni ülesanne on hoopis vajaduse korral klassifitseerida asjaomane meede ümber meetmena, mis ei ole riigiabi, või vastupidi, liigitada meede riigiabiks, isegi juhul, kui asjaomane liikmesriik ei ole seda sellena esitanud.

7.1.2. *Seisukoht ümberkorraldusabi alusel teatatud saldo kohta*

(107) Eeltoodut arvesse võttes leiab Prantsusmaa, et kui 53,48 miljoni euro suuruse summa puhul otsustatakse, et sellel puuduvad riigiabi tunnused, või kui see liigitatakse EÜ asutamislepingu artikli 86 lõikega 2 kokkusobivaks riigiabiks, ei ole 2002. aastal teatatud ümberkorraldusabina käsitatava abi suurus enam mitte 76 miljonit eurot, vaid 15,81 miljonit eurot.

7.2. **Seisukoht pärast 2002. aasta rekapitaliseerimist rakendatud meetmete kohta**

(108) Kõigepealt tuletab Prantsusmaa meelde, et aastatel 2004–2005 toimunud sotsiaalsete liikumiste tõsiduse ning SNCMi majandusliku ja finantsolukorra halvenemise tõttu algatas riik aktsionärina 2005. aasta jaanuaris erainvestorite valikumenetluse ning rakendas erakorralisi meetmeid (eelkõige laeva Asco ja ettevõttes Sud Cargos osaluse võõrandamine) ([71]).

7.2.1. *Seisukoht SNCMi negatiivse võõrandamishinna kohta*

(109) Kohaldades kõnealuses valdkonnas ühenduse kohtupraktikat, kutsuvad Prantsuse ametiasutused komisjoni üles võtma seisukoha, et SNCMi 158 miljoni euro suurune negatiivne võõrandamishind ei sisalda ühtegi meedet, mida saaks liigitada abina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses, kuna Prantsuse riik käitus turumajandusliku erainvestorina.

(110) Kõigepealt osutab Prantsusmaa, et 158 miljoni euro suurune lõplik hind, mis oli väiksem sellest negatiivsest hinnast, mida ülevõtjad SNCMi auditeerimise põhjal algselt küsisid, on avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva hankemenetluse raames kontrolli võõrandamise üle peetud läbirääkimistel saavutatud tulemus ning et seetõttu on tõepoolest tegemist turuhinnaga.

(111) Prantsusmaa leiab, et kuna SNCMile otsiti eraõiguslikku partnerit avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva hankemenetluse käigus, mille järel valiti välja parim pakkumine, on võõrandamishinna puhul tegemist turuhinnaga.

(112) Prantsuse ametiasutuste arvates toimus võõrandamine 158 miljoni euro suuruse negatiivse hinna eest riigi jaoks kõige soodsamates tingimustes kooskõlas ühenduse kohtupraktika ning komisjoni otsustuspraktikaga ega sisalda seega mingeid abile omaseid tunnuseid. Prantsusmaa leiab, et kõnealune negatiivne hind on madalam likvideerimiskuludest, mida riik oleks pidanud ettevõtte likvideerimise korral kandma.

(113) Sellisele järeldusele jõuab Prantsusmaa nii Euroopa Ühenduste Kohtu praktikas (edaspidi Gröditzeri kohtupraktika) ([72]) kasutatud lähenemisviisi kui ka SNCMi tegelike likvideerimiskulude analüüsil põhinevat lähenemisviisi (ABXi otsus) ([73]) kohaldades.

(114) Esimese meetodi puhul, mis põhineb Gröditzeri kohtupraktikal, väidab Prantsusmaa, et kõnealune kohtuotsus kinnitas komisjoni 8. juuli 1999. aasta otsuses esitatud hinnangut, mille kohaselt *„võetakse likvideerimiskuludena arvesse üksnes varade likvideerimisväärtust"* ([74]).

(115) Selles osas on CGMFi ([75]) ja Oddo-Hastingsi ([76]) aruannetes varade likvideerimisväärtus 30. septembril 2005 hinnatud vähemalt […] miljoni euro suuruseks ([77]).

(116) Kuna riik on äriühingu aktsiakapitali omanikuna vastutav asjaomase äriühingu võlgade eest ainult selle äriühingu varade likvideerimisväärtuse ulatuses (Hytasa kohtupraktika), ([78]) kinnitab Prantsusmaa, et ettevõtte vähemalt […] miljoni euro suuruseks hinnatud vara likvideerimisväärtus on selgelt suurem kui 158 miljoni euro suurune negatiivne võõrandamishind.

(117) Teise meetodi kohta märgib Prantsusmaa, et see lähtub komisjoni otsusest, mis käsitleb riigiabi, mida Belgia andis ABX Logisticsile, milles komisjon uuris negatiivset võõrandamishinda, mille puhul, nagu käesoleval juhulgi, oli tegemist turuhinnaga, ja võrdles seda hinda kuludega, mida riik aktsionärina oleks sõltumatu kolmanda isiku hinnangul pidanud reaalselt kandma kokkuleppelise likvideerimise või pankrotimenetluse korral. Prantsusmaa arvates tunnustab komisjon kõnealuses otsuses eelkõige teatavate kulude kehtivust, mille tulemuseks võib olla kreeditoride ettevõtte juhtide vastu algatatud menetlus võlgade ja kohustuste katmiseks või oma tütarettevõtet likvideeriva kontserni teiste harude likvideerimine.

(118) Tuginedes eespool osutatud CGMFi ja Oddo-Hastingsi aruannetele leiavad Prantsuse ametiasutused, et kokku oleksid tegelikud kulud, mida Prantsuse Vabariik aktsionärina oleks pidanud kandma, jäänud 30. septembril 2005 […] miljoni euro ja […] miljoni euro vahele.

(119) Selle meetodi puhul võetakse eelkõige arvesse riski, et Prantsuse riiki oleks kohustatud katma võlgu ja kohustusi, kui kohus oleks pidanud teda käsitama SNCMi *de facto* juhina. Prantsuse ametiasutused leiavad, et võlgade ja kohustuste katmiseks algatatava menetluse riski ei saa kõrvale jätta, eelkõige arvestades ühte kassatsioonikohtus (Cour de Cassation) käsitletud pretsedenti Prantsusmaal ([79]). Seega väitsid Prantsuse ametiasutused paljudes komisjonile saadetud kirjades, et võimalus, et riiklik kohtunik kohustab riiki katma tema juhitava ettevõtte võlgu ja kohustusi, on vägagi tõenäoline, ning et seda võimalust tuleb võtta arvesse SNCMi võimaliku likvideerimise tegelike kulude arvestamises.

(120) 30. septembril 2005 oleks SNCMi vara jääkväärtus (ehk […] miljonit eurot) pärast eesõigusnõudega võlgade tagasimaksmist […] miljonit eurot. Teiste kulude hulgas, mida riigi vastu algatatud võlgade ja kohustuste katmise menetluses arvesse võetakse, on eelkõige peamiste käitamislepingute lõpetamise kulud, laevade liisingutingimuste ülesütlemisega seotud kulud ning tagatiseta laenude maksmine, mille tulemusel kasvaks vara puudujääk […] miljoni euroni. Prantsuse ametiasutused leiavad, et riiki oleks kohustatud katma sellest summast […]–[…] %.

(121) Samuti leiavad Prantsuse ametiasutused, et sõltuvussuhte tõttu SNCMiga ja Prantsuse muust kohtupraktikast ([80]) lähtudes oleks kohtunik ettevõtte likvideerimise tõttu võinud anda korralduse töötajatele kahjutasu ja intresside maksmiseks. Nimetatud kohtupraktika põhjal leiavad Prantsuse ametiasutused, et oleks enam kui tõenäoline, et kohtunik oleks määranud kindlaks lisahüvitiste suuruse nende hüvitiste alusel, mida oleks makstud enne likvideerimist esitatud sotsiaalkava raames.

(122) Kohaldades käesoleval juhul Aspocompi kohtupraktikat, leiab Prantsusmaa, et riiki oleks kohustatud maksma koondamise lisahüvitisi kogusummas […]–[…] miljonit eurot, mille tulemusel oleks riigi kanda jääva likvideerimise kogukulu olnud kokkuvõttes […]–[…] miljonit eurot.

(123) Selle lähenemisviisi kohaselt näitab nende tegelike kulude analüüs, mida riik oleks pidanud aktsionärina kandma, et SNCMi 158 miljoni euro suuruse negatiivse hinna eest müümise kulud on riigi jaoks väiksemad kui need tegelikud kulud, mida riik oleks pidanud kandma ettevõtte pankroti korral.

(124) Kokkuvõttes leiavad Prantsuse ametiasutused, et seda summat ei peaks liigitama riigiabiks.

7.2.2. *Seisukoht aktsionäride ühise kapitalitoetuse kohta*

(125) Prantsusmaa leiab, et kõnealuse osaluse võtmisega käitus ta teadliku investorina, kuna esiteks oli riigi sekkumine ettevõtjatega BCP ja VT samaaegne ning viimaste panusest väiksem ning teiseks saab see osalemine kindlat tulu […] % aastas, mis võtab riigilt ärikava rakendamisega seotud riski. Prantsusmaa leiab, et nimetatud tasuvusmäär on erainvestorile väga vastuvõetav ([81]). Prantsusmaa täpsustab siiski, et SNCMi saneerimise või pankroti korral või juhul, kui ülevõtjad kasutavad äramuutvat tingimust, ei maksta mingit tulu.

7.2.3. *Seisukoht sotsiaalsete lisameetmete kohta (isikutoetus)*

(126) Prantsusmaa leiab komisjoni otsustuspraktikale, eelkõige SFP (Société française de production) toimikule ([82]) viidates, et kõnealuse rahastamise puhul on tegemist isikutoetusega, millest ettevõtja kasu ei saa. Seetõttu on riiklike vahendite abil sotsiaalsete lisameetmete võtmine koondatud isikute kasuks, ilma et need meetmed vähendaksid tööandja tavapäraseid kohustusi, hõlmatud liikmesriikide sotsiaalpoliitikaga ega kujuta endast riigiabi.

7.2.4. *Kokkuvõte*

(127) Kui komisjon peaks kõnealused uued meetmed tervikuna või osaliselt sellegipoolest riigiabiks liigitama, juhib Prantsusmaa komisjoni tähelepanu asjaolule, et need uued meetmed võimaldaksid SNCMi elujõulisust taastades säilitada konkurentsitingimused kõnealustel turgudel, eelkõige Korsika transpordiühendusega seonduval turul. See asjaolu on Prantsusmaa arvates üheks raskustes oleva äriühingu päästmist käsitlevate suuniste põhimõtteks, nagu seda on käesolevas toimikus meelde tuletanud komisjon (komisjoni tühistatud otsuse punkt 283) ja esimese astme kohus oma 15. juuni 2005. aasta otsuses. Eelkõige tuletas kohus meelde, et komisjon võis oma ulatuslikku kaalutlusõigust kasutades hinnata, et ühe ettevõtja kohalolek oli vajalik selleks, et vältida asjaomastel turgudel tugevdatud oligopoolse struktuuri tekkimist.

(128) SNCMile pandavate võimalike omapoolsete kohustuste kindlaksmääramise osas soovitab Prantsusmaa komisjonil võtta arvesse turu struktuuri. Seega oleks SNCMi võimsuse vähendamise tagajärjeks CFFi niigi domineeriva positsiooni tugevdamine Korsikaga transpordiühendusega seotud turul ([83]).

(129) Prantsuse ametiasutuste arvates on ümberkorralduskava oma ajakohastatud kujul vastavuses komisjoni 1999. ja 2004. aasta suunistes sätestatud kokkusobivuse kriteeriumidega. Samuti võimaldaksid kõik SNCMi erastamisega seoses võetud meetmed alates 2009. aasta lõpust pikaajalises perspektiivis taastada SNCMi elujõulisuse ning piirduksid selliseks elujõulisuse taastamiseks vajaliku miinimumiga.

7.3. **Seisukoht 2003. aasta tühistatud otsuses sätestatud piirangute kaotamise kohta**

(130) Esiteks tuletavad Prantsuse ametiasutused meelde, et ajavahemikul 2003–2006 rakendati kõiki 2003. aasta otsuses sätestatud tingimusi ning peeti nendest tingimustest kinni. Teiseks leiavad Prantsuse ametiasutused, et need meetmed ei ole enam konkurentsimoonutuste vältimiseks vajalikud ning et nende säilitamine oleks vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega seoses ümberkorraldusabi suuruse piiramisega, mida nüüdsest on vähendatud 15,81 miljoni euroni. Eelkõige leiavad Prantsuse ametiasutused, et tuleks kaotada need tingimused, mis võiksid veel kohaldamist leida, nimelt tingimused, mis käsitlevad SNCMi laevastiku ajakohastamise keeldu, hinnaliidri põhimõtte järgimist tarifitseerimise küsimuses ning ülesõitude teatava arvu säilitamist.

8. **HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED**

8.1. **Märkused 2002. aasta ametliku uurimismenetluse algatamist käsitleva otsuse kohta**

8.1.1. *Ettevõtja Corsica Ferries (CFF) märkused*

(131) Vaidlustades kõigepealt selle, et SNCM on raskustes äriühing asjaomaste suuniste tähenduses, ([84]) seab CFF kahtluse alla SNCMi suutlikkuse jõuda kasumisse nendel liinidel, millele toetust ei maksta. Muu hulgas sedastab CFF, et vastupidiselt sellele, mida teatatakse ümberkorralduskavas, ([85]) teenindatakse endiselt Livourne'i liini.

(132) Kulude vähendamise küsimuses väljendab CFF kahetsust selle üle, et tal ei ole juurdepääsu ümberkorralduskava teatavatele elementidele, mida tema esindajad olid kritiseerinud ([86]).

(133) CFFi arvates on Prantsuse ametiasutuste arvutus, mille tulemusena saadi 76 miljoni euro suurune summa, ([87]) täiesti fiktiivne, samas kui Prantsuse ametiasutuste kindlaksmääratud omavahendite ja finantsvõlgade suhe 79 % tundub CFFile liialdatud ([88]). SNCMi osaluste kohta märgib CFF, et mõni tütarettevõte ei ole laevandusettevõtja tegevuste jaoks vajalik ([89]).

(134) Kokkuvõttes on CFFi arvates abikava eesmärk kalduda kõrvale merekabotaaži määrusest ning muuta mõttetuks Marseille'ist Korsikale suunduvate liinide teenindamiseks väljakuulutatud hankemenetlus. CFF soovib tungivalt, et kavandatav abi ei võimaldaks SNCMil esitada agressiivsemat äripakkumist. Ta teeb ettepaneku, et ümberkorralduabi antaks ainult 2007. aastal ning ainult juhul, kui SNCM peaks kaotama järgmisel hankemenetlusel 2006. aastal, mis oleks CFFi arvates ainus asjade käik, mille korral kõnealune riiklik laevandusettevõtja tõepoolest raskustesse satuks.

8.1.2. *Kontserni Stef-TFE märkused* ([90])

(135) Kontsern Stef-TFE väidab, et SNCMi osalusi CMNis peab analüüsima puhtalt finantsvaradena. Kontserni Stef-TFE arvates on CMN ja SNCM sõltumatud ettevõtjad ning konkureerivad omavahel nende liinide puhul, mis ei välju Marseille'ist, vaatamata sellele, et mõlemad on avaliku teenindamise delegeerimislepingu osalised.

(136) Kirjas märgitakse, et kontsern Stef-TFE kohustub „kas täielikult või osaliselt tagasi ostma eelistatavalt kõik SNCMi osalused CMNis", mille väärtus on tema hinnangul 15–17 miljonit eurot, kui komisjon peaks oma lõplikus otsuses sätestatavatel tingimustel hindama, et „selline võõrandamine on vajalik ümberkorralduskava tasakaalustatuse eesmärgil".

8.1.3. *Kohalike ametiasutuste esindajate märkused*

(137) Marseille'i linnapea, Bouches-du-Rhône'i departemangu üldnõukogu eesistuja ja Provence-Alpes-Côte d'Azur'i piirkondliku nõukogu eesistuja rõhutavad SNCMi majanduslikku tähtsust kõnealuse piirkonna majanduses.

(138) Provence-Alpes-Côte d'Azur'i piirkondliku nõukogu eesistuja lisab, et tema arvates on täidetud need tingimused, mille olemasolul tagab SNCMi ümberkorralduskava kõnealuse ettevõtja elujõulisuse.

(139) Korsika assamblee täidesaatva nõukogu esimees esitas teabe nimetatud assamblee 18. detsembri 2002. aasta arutelu kohta, mille käigus võttis Korsika assamblee SNCMi ümberkorralduskava suhtes pooldava seisukoha.

8.1.4. *Korsika transpordiameti märkused*

(140) Korsika transpordiamet ([91]) rõhutab, et avaliku teenindamise delegeerimislepingu sõlmimiseks algatatud hankemenetluses laekus ainult üks pakkumine, mille esitajaks olid CMN ja SNCM. Usaldusväärse ja kvaliteetse transpordiühenduse säilitamiseks lisas Korsika territoriaalühendus oma lepingusse hüvitamise või parandamise finantsmehhanismid sõltuvalt asjaomaste teenuste tõhususest ja usaldusväärsusest. Lõpuks tuletab Korsika transpordiamet meelde, et Korsika territoriaalühendus võttis arvesse Prantsusmaa mandriosa sadamatest lähtuva transpordiühenduse vallas alates 1996. aastast toimunud pakkumise arengut, et mitte piirduda avaliku teenindamise kohustuste juures üksnes Marseille'ist väljuvate liinidega.

(141) Samuti märgib Korsika transpordiamet, et kuna SNCM on praegu ainuke ettevõtja, kes on võimeline lepingu tingimusi reisijateveo vallas täitma, tooks selle ettevõtja kadumine „kohe kaasa teenuste märkimisväärse vähenemise". Peale selle tuletab ta meelde SNCMi olulisust Korsika majanduse jaoks.

8.2. **Seisukoht 2006. aasta menetluse laiendamist käsitleva otsuse kohta**

8.2.1. *Ettevõtja Corsica Ferries (CFF) märkused*

(142) CFF rõhutab kõnealuste summade suurust, nende ebaproportsionaalsust SNCMi käibega võrreldes ning asjaolu, et neid maksti SNCMile enne seda, kui komisjon oli teinud teatavaks oma seisukoha nende liigitamise suhtes EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 alusel.

(143) CFF juhib komisjoni tähelepanu asjaolule, et Prantsuse riigi SNCMile antaval toetusel on CFFi arengu seisukohalt strateegiline iseloom. Need meetmed, mille suhtes pole luba antud, võimaldavad SNCMil rakendada väga agressiivset hinnapoliitikat liinidel, kus CFF on juba kümme aastat tegutsenud ja kus ta esimest korda pärast turule sisenemist on hakanud oma turuosa kaotama.

(144) CFF leiab, et SNCMi kohalolekuks kõikidel kõnealustel liinidel on olemas muid viise nii avaliku teenindamise delegeerimislepingu raames kui ka väljaspool seda, millel oleks palju eeliseid nii SNCMi kui ka üldise konkurentsi jaoks. Avaliku teenindamise delegeerimislepingu ([92]) kohta leiab CFF, et SNCM peaks vähendama oma pakkumist nimetatud lepingu raames teenindatavatel liinidel, et ta ei saaks kasutada oma juhtpositsiooni asjaomasel turul, et vältida uusi investeeringuid ning seada sisse piiratud sotsiaalkava 120 hooajalise töökohaga, ilma et peaks lõpetama tähtajatult sõlmitud lepinguid, mis osutuks kulukamaks. Väljaspool avaliku teenindamise delegeerimislepingut teenindatavate liinide kohta teeb CFF ettepaneku, et SNCM kõrvaldaks kasutusest ühe hooajalise laeva.

8.2.1.1. Märkused 2002. aasta rekapitaliseerimise kohta

(145) 53,48 miljoni euro puhul peab CFF võimalikuks komisjoni 2001. aasta otsusega lubatud 787 miljoni euro suuruse hüvitise arvestamises tehtud topeltarvestamist.

(146) CFF leiab, et vaatamata sellele, et Altmarki kohtupraktika on avaliku teenindamise delegeerimislepingu allakirjutamisest hilisem, tuleb selle lepingu raames makstud hüvitised läbi vaadata nimetatud kohtupraktikas sätestatud kriteeriume silmas pidades. Selles osas leiab CFF, et kui esimene tingimus välja arvata, pole Altmarki kriteeriumidest kinni peetud.

(147) Eelkõige Altmarki neljanda kriteeriumi puhul jagab CFF komisjoni kahtlusi selle üle, kas SNCMi võiks käsitada kui hästi juhitud ja piisavalt varustatud ettevõtet. Sellega seoses juhib CFF komisjoni tähelepanu asjaolule, et peaaegu 50 % SNCMi kahjumist on seotud aastatega 2000–2001, mis annab alust arvata, et SNCMi kahjumit ei saa seostada üksnes avaliku teenindamise kohustuste täitmisega.

(148) Võimaluse kohta hinnata seda summat EÜ asutamislepingu artikli 86 lõike 2 valguses leiab CFF, et esimese astme kohus oleks palunud komisjonilt hinnangut, mis piirdunuks kõnealuse summa liigitamisega riigiabiks, ning mitte selle abi põhjendamist nimetatud artikli alusel. Komisjon peaks kontrollima, kas see summa ei ole ülemääraselt suur, võrreldes avaliku teenindamise kohustuste täitmisest tulenevate lisakuludega.

8.2.1.2. Märkused pärast 2002. aasta rekapitaliseerimist võetud meetmete kohta

(149) CFF ei pea ettevõtte võõrandamiseks algatatud hankemenetlust täielikult läbipaistvaks, kuna väljavalitud ettevõtja, nimelt BCP, ei juhi enam SNCMi tegevust, vaid on loovutanud oma koha kontsernile VT. Peale selle seab CFF ostjate jaoks palju soodsamateks muutunud finantstingimuste osas kahtluse alla investorite võrdse kohtlemise põhimõtte, mida oleks pidanud kogu toimingu juures järgima.

(150) 158 miljoni eurose negatiivse võõrandamishinna puhul kahtleb CFF, kas käesoleval juhul kohaldati teadliku turumajandusliku investori kriteeriumit. Ühest küljest kahtleb CFF, kas saab arvestada, et riik tegi kõnealuse toimingu paralleelselt asjaomaste eraettevõtjate märkimisväärse ja samaaegse sekkumisega võrreldavates tingimustes, samas kui riik oli ettevõtte rekapitaliseerinud enne aktsionäridega ühist rekapitaliseerimist ja uue ümberkorralduskava vastuvõtmist. Teisest küljest leiab CFF, et SNCMi tõsise finantsolukorra juures oleks teadlik investor sekkunud varem, et mitte lasta oma investeeringul väärtust kaotada ([93]).

(151) CFFi arvates ei ole viide ABX Logisticsi kohtuasjale asjakohane. Peale selle, et nimetatud kohtuasja asjaolud ei ole käesolevale juhtumile ülekantavad, rõhutab CFF selles kohtuasjas abisaaja olulist panust, mis ilmselt ei kehtiks SNCMi puhul. Samuti ei oleks CFFi arvates võetud komisjoni 2006. aasta otsuses asjaomase ettevõtte likvideerimise raames arvesse kohtumenetlusega seotud kulusid. Selle kohta leiab CFF, et Prantsusmaa osutatud riiklik kohtupraktika ei ole käesoleval juhul SNCMi likvideerimisega seonduvate kulude põhjendamises kohaldatav ([94]).

(152) CFFi arvates saab ühenduse Gröditzeri ja Hytasa kohtupraktika kohaldamisel käesoleva juhtumi suhtes üksnes järeldada, et riik ei käitunud erainvestorina, kuna nimetatud kohtupraktikast lähtuvalt oli riigipoolne kapitalitoetus seotud sellega, et ta müüb 75 % oma osalusest SNCMis, vähendades samaväärselt väljavaadet saada omapoolset kasu.

(153) Viimaks leiab CFF, et likvideerimise ja rekapitaliseerimise kulude võrdlemisel peaks võtma arvesse vara väärtust, mis mõlemal juhul on üle kantud ostjale. CFFi hinnangul kõigub ülevõtjatele võõrandatud vara väärtus 640 miljoni euro ja 755 miljoni euro vahel, ([95]) võttes arvesse SNCMi kasutatud laevastiku müügiväärtust, mis oli CFFi hinnangul 2006. aasta augustis 644–664 miljonit eurot.

(154) Seoses sellega, et pärast 2002. aasta rekapitaliseerimist võetud meetmed liigitatakse ümberkorraldusabiks, leiab CFF, et kui SNCM vastas 2004. aasta suunistes esitatud raskustes oleva äriühingu tingimustele enne esimest, 142,5 miljoni euro ulatuses tehtud rekapitaliseerimist, on selline liigitamine ülimalt vaieldav ajavahemiku suhtes, mis eelneb teisele kapitali suurendamisele 8,75 miljoni euro võrra, arvestades, et ettevõtte omavahendid olid taastatud.

(155) Ettevõtte elujõulisuse kohta rõhutab CFF, et SNCMi võõrandamine on üksnes osaline ning see ei ole tühistamatu, arvestades ülevõtjatega kokkulepitud äramuutvaid tingimusi. Need asjaolud osutavad sellele, et SNCMi seisu taastamise puhul on ülevõtjate valmisolekus ja suutlikkuses suuri ebakindluse märke ning seetõttu seavad need asjaolud kahtluse alla ettevõtte kestva elujõulisuse väljavaated. Peale selle märgib CFF, et vastupidiselt 2004. aasta suunistes nõutule ei ole Prantsuse ametiasutused kavandanud nendest tegevustest loobumist, mis oleksid isegi pärast ümberkorraldamist struktuurse puudujäägiga ([96]). Samuti väljendab CFF oma skeptilisust seoses kulude vähendamise kavaga, samas kui SNCMi laevastikku suurendatakse, ([97]) ning töötajate arvu vähendamise kavaga, pidades eelkõige silmas 2002. aasta sotsiaalkava ebaõnnestumist.

(156) CFF väljendab kahtlust selle üle, kas uute abimeetmete puhul piirdutakse mõistliku miinimumiga, kuna esiteks puudub selgus selles osas, mida need sotsiaalkulud hõlmavad, ja teiseks tekitab kahtlusi SNCMi assamblee 28. aprilli 2006. aasta protokolli sisu, millest ilmneb, et üht osa kõnealusest abist kasutatakse ettevõtte 2006. ja 2007. aasta tegevuskahjumi katmiseks. Samuti leiab CFF, et SNCMi ülevõtjad ei osale sisuliselt ettevõtte ümberkorraldamises.

(157) Soovimatute konkurentsimoonutuste vältimiseks peab CFF vajalikuks korrata ja täpsustada 2003. aastal SNCMile pandud kohustusi ning lisada neile uusi kohustusi, mis seonduksid SNCMi kohaloleku vähendamisega turul ([98]). Samuti leiab CFF, et osa 2003. aasta otsusega SNCMile pandud meetmetest ei ole täidetud ([99]).

(158) 8,75 miljoni euro suuruse teise rekapitaliseerimise olemuse kohta leiab CFF, et peale avaliku ja erasektori investeeringute samaaegsuse peab erasektori sekkumine riigi sekkumise kinnitamiseks olema märkimisväärse suurusega ning tehtud võrreldavates tingimustes. Kõnealusel juhul ei ole neid kahte tingimust täidetud. Esiteks ei ole märkimisväärne ülevõtjate osalus, mis on seotud üksnes esimese kapitali suurendamisega 142,5 miljoni euro võrra. Teiseks ei toimunud ülevõtjate sekkumine riigi sekkumisega võrreldavates tingimustes, eelkõige äramuutvate tingimuste ning CGMFi vähemusosaluse oodatava tasuvuse tõttu.

(159) 38,5 miljoni euro suuruste sotsiaalmeetmete puhul vaidlustab CFF selle summa liigitamise isikutoetuseks. Kõnealusest summast saavad küll otseselt kasu SNCMi töötajad, kuid CFF rõhutab, et sel meetmel võib SNCMi jaoks olla kaudne positiivne mõju, eelkõige ettevõtte sisekliima paranemise näol.

8.2.2. *STIM d'Orbigny (kontsern Stef-TFE) märkused*

8.2.2.1. Märkused 2002. aasta rekapitaliseerimise kohta

(160) STIM rõhutab, et makstes avaliku teenindamise kohustuste hüvitamisena 53,48 miljonit eurot, hüvitas riik SNCMile kaks korda samad avaliku teenindamise kohustused. Samuti leiab STIM, et see hüvitis ei vasta Altmarki kohtupraktikas sätestatud kriteeriumidele.

(161) Eelkõige Altmarki teise ja neljanda kriteeriumi puhul vaidlustab STIM ühest küljest eelnevalt objektiivsel ja läbipaistval viisil kindlaksmääratud parameetrite olemasolu ja teisest küljest SNCMi ja CMNi näitajate võrreldavuse ajavahemikul 1991–2001 ([100]) ning väidab sellega seoses, et komisjoni esitatud andmed olid ilmselgelt tasakaalust väljas ([101]).

8.2.2.2. Märkused pärast 2002. aasta rekapitaliseerimist võetud meetmete kohta

(162) 158 miljoni euro suuruse negatiivse võõrandamishinna kohta leiab STIM, et selle hinna puhul ei ole tegemist avatud ja mittediskrimineeriva hankemenetluse teel saadud turuhinnaga, kuna rekapitaliseerimine toimus teistsugustel tingimustel kui need tingimused, millest erainvestor peab tavaliselt juhinduma. STIM leiab, et ümberhinnatud arvestuslik netovara võimaldaks halvima hüpoteesi korral riigi jaoks ilma kuludeta likvideerimist või isegi likvideerimisest lisandväärtuse saamist, et võõrandamishind on võrreldes ettevõtte väärtusega (STIMi hinnangul 350 miljonit eurot) naeruväärne ning et riigiabi on ettevõtte vajadustega võrreldes ebaproportsionaalne.

(163) Samuti juhib STIM komisjoni tähelepanu erasektorisse üleviimise äramuutva tingimuse liialdavale olemusele.

(164) Lõpuks vaidlustab STIM selle, et negatiivse hinnaga müümist põhjendatakse sotsiaalselt raske likvideerimise eeldusega, mis tundub talle vähetõenäoline.

(165) 8,75 miljoni euro suuruse teise rekapitaliseerimise kohta leiab STIM, et see kapitalitoetus ei vasta turumajandusliku erainvestori põhimõttele, arvestades, et investeeringult saadava tulu kohta ei ole piisavalt tagatisi. STIM vaidlustab era- ja avaliku sektori investeeringu samaaegsusega seonduva argumendi, millega põhjendatakse selle toetuse juures riigiabi tunnuste puudumist. Selline samaaegsus, juhul kui seda on rakendatud, on vaid üks märk ega saa üksinda olla liigitamise kriteerium ([102]). Viimaks kinnitab STIM, et kõnealuse toetuse andis Prantsuse valitsus ülevõtjatele tagatiseks selle kohta, et SNCMiga sõlmitakse Korsika transpordiühenduse kohta avaliku teenindamise delegeerimisleping.

(166) 38,5 miljoni euro suuruse isikutoetuse kohta leiab STIM, et tegelikult on selle summa eesmärk anda SNCMile vahendeid, et pidada kinni komisjonile esitatud ümberkorralduskava teatavatest peamistest aspektidest, mida ei ole rakendatud, eelkõige seoses töötajate arvu vähendamisega.

8.2.2.3. Märkused 2004. aasta suunistega kokkusobivuse kohta

(167) STIM on seisukohal, et SNCMile antud abi puhul ei ole piirdutud miinimumiga. SNCMi ja ülevõtjate panus ümberkorralduskavasse on ebapiisav, võrreldes 2004. aasta suunistes sätestatud tingimustega, ning ei ole tõendatud, et SNCMi olukord oleks olnud sedavõrd erakorraline, et sellega võiks põhjendada tema väiksemat panust. Samuti rõhutab STIM 2006. aastal antud abi ebaproportsionaalset iseloomu, kuivõrd see võimaldas SNCMil luua reserve tulevase kahjumi katmiseks. Asjaolu, et SNCM ei ole kavandanud sellise vara võõrandamist, mis ei ole ettevõtte eksisteerimiseks hädavajalik, on vastuolus 2004. aasta suunistes sätestatud nõudmistega.

(168) STIM leiab, et makstud summadega on rikutud 2004. aasta suunistega kehtestatud ühtsuse põhimõtet. Ettevõtja finantsolukorra halvenemist ja sotsiaalseid konflikte ei saa käsitada erakorraliste, ettenägematute ja abi saavast ettevõtjast sõltumatute asjaoludena.

(169) Seetõttu soovib STIM lisahüvitisi, mille suurus oleks pool osutatud abist ehk 98,25 miljonit eurot, võõrandades veel ühe laeva ning SNCMi otsesed ja kaudsed osalused CMNis. Sellega seoses kinnitab STIM, et kõnealused osalused ei ole strateegilised ümberkorraldusabi käsitlevate suuniste tähenduses, kuna need ei ole „ettevõtte püsimajäämiseks hädavajalikud" ning neil ei ole võõrandamatu vara tunnuseid.

(170) Samuti väidab STIM, et väidetavaid koostoimeid SNCMi ja CMNi vahel ei ole olemas, kuna SNCMil ei ole CMNi juhtimises ega arendamises mingit tegelikku rolli. Lõpuks rõhutab STIM, et alates 15. märtsist 2006 ei kehti enam kahte ettevõtjat ühendav aktsionäride leping, kuna sellel kuupäeval taganes sellest CMN ning seda kinnitas Cour d'Appel de Paris (Pariisi apellatsioonikohus).

8.2.3. *SNCMi märkused*

(171) SNCM esitas komisjonile toimiku, mis sisaldab kokkuvõtet tema majanduslikust ja konkurentsialasest olukorrast, koos juriidilise arvamusega, milles hinnatakse likvideerimismenetluse raames riski, et kohus käsitab riigi sekkumist erastamisele eelneval ajavahemikul sekkumisena ettevõtte *de facto* juhina.

(172) Pärast SNCMiga konsulteerimist jõuab […] büroo järeldusele, et tuginedes äriühingu sotsiaaldokumentidele, mis on liigitatud kirjavahetuse, sekkumiste ja kontrolliorganite protokollide kaupa, on Prantsuse riigil […] ([103]) ([104]) ([105]). Peale selle rõhutatakse selles aruandes seda, et […] ([106]). Viimaks kinnitatakse samas aruandes, et […].

(173) Sellele alusele tuginedes teeb SNCMi ekspert järelduse, et Marseille'i kaubanduskohus oleks väga tõenäoliselt otsustanud, et Prantsuse riik oli asjaomase ettevõtte *de facto* juht.

(174) Samuti ilmneb asjaoludest, eelkõige nendest, mis on esitatud kontrollikoja aruannetes, et Prantsuse riigile, SNCMi *de facto* juhile omistatavad juhtimisvead ([107]) on seotud SNCMi vara puudujäägi tekkimisega. Riigi juhtimisvigadest põhjustatud kahjum ulatub […].

(175) Sellega seoses on SNCMi eksperdi arvates väljaspool kahtlust see, et Prantsuse riiki kohustatakse võlgade ja kohustuste katmiseks algatatud menetluse raames vara puudujääki täielikult või osaliselt katma, võttes arvesse riigi tihedat seotust SNCMi juhtimisega, tema ilmseid juhtimisvigu ning tema finantsvahendite ulatust.

(176) Asjaomase kohtupraktika alusel teeb SNCMi ekspert järelduse, et juhul, kui SNCM oleks likvideeritud, oleks riiki väga tõenäoliselt kohustatud võtma enda kanda kõik SNCMi sotsiaalsed võlad. Seetõttu oleks jäetud riigi kui aktsionäri kanda tuvastatud vara puudujäägist (ehk […]–[…] miljonist eurost) hinnanguliselt […]–[…] % suurune osa. Seega käitus Prantsuse riik teadliku investorina, kui ta otsustas SNCMi erastada, olles eelnevalt selle omavahendeid 158 miljoni euro võrra suurendanud.

9. PRANTSUSMAA KOMMENTAARID HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSTE KOHTA

9.1. Prantsusmaa kommentaarid huvitatud isikute märkuste kohta seoses 2002. aasta ametliku uurimismenetluse algatamist käsitleva otsusega

9.1.1. *Kommentaarid ettevõtte Corsica Ferries märkuste kohta*

(177) Prantsuse ametiasutused märkisid, et osa CFFi poolt SNCMi pakkumise kohta esitatud andmetest oli ebatäpne.

(178) Vastupidiselt CFFi väidetule leiab Prantsuse riik, et ümberkorralduskava koostati viisil, mis võimaldas SNCMi elujõulisuse võimalikult kiiresti taastada ning luua tingimused selle püsimiseks keskpikas ja pikaajalises perspektiivis. Prantsuse ametiasutused tuletavad meelde, et suur osa kulude vähendamise kavast oli juba ellu viidud ([108]). Peale selle jättis SNCM 2001. aastal reservi 21,3 miljonit eurot, mis oli ette nähtud ümberkorraldusmeetmete ja eelkõige töökohtade säilitamise kava rahastamiseks.

(179) Seoses abisumma kindlaksmääramisega kinnitavad Prantsuse ametiasutused, et omavahendite määr 0,79 kogu-võlgnevuses on üsna tüüpiline enamiku laevandusettevõtjate bilansi puhul, välja arvatud erandolukorras ([109]).

9.1.2. *Kommentaarid Stef-TFE märkuste kohta*

(180) Prantsuse ametiasutused leiavad, et see, kuidas Stef-TFE kirjeldab SNCMi ja CMNi vahelisi suhteid avaliku teenindamise lepingu täitmise raames, ei vasta tõele.

(181) Vastupidiselt Stef-TFE märkustele ei muutnud Prantsuse ametiasutuste arvates „konsultatsiooni üldine olemus kuidagi kohustuslikuks" SNCMi ja CMNi otsust moodustada ühisettevõte, milles nad on ühiselt ja mitte solidaarselt vastutavad. Otsus moodustada ühisettevõte SNCM-CMN sündis kahe ettevõtte tehtud analüüsi tulemusel,

mille kohaselt tagaks nende traditsioonilise ja loomuliku partnerluse sellisel kujul jätkumine neile hankemenetluse raames parimad eelised, eelkõige konkurentsivõime seisukohalt. CMNi kuulumine sellesse ühisettevõttesse tuleneb seega tema vabast ja isiklike huvide hindamisel põhinevast valikust ning mitte hankemenetluse seatud kohustusest.

(182) Prantsuse ametiasutused täpsustavad, et vastupidiselt Stef-TFE märkustele ei ole ettevõtjad SNCM ja CMN ei sõltumatud ega ka otseses konkurentsis. Selline olukord oleks vastuolus isegi ühtse avaliku teenindamise delegeerimislepingu põhimõttega, mille osalised nad on.

(183) Prantsuse ametiasutused jäävad seisukohale, et SNCMi osalust CMNi kapitalis ei saa käsitada puhtalt finantsvarana, nagu seda tundub kinnitavat Stef-TFE. Prantsusmaa kaitseb seisukohta, mille kohaselt on SNCMi osalustel CMNis väga strateegiline iseloom. Nende osaluste võõrandamine oleks Prantsusmaa arvates mitte üksnes tööstuslikust seisukohast mõttetu, vaid ka suur strateegiline viga.

9.1.3. *Prantsusmaa kommentaarid kohalike asutuste esindajate märkuste kohta*

(184) Prantsusmaa kiidab Provence-Alpes-Côte d'Azur'i piirkondliku nõukogu eesistuja kirja sisu üldiselt heaks, kuid peab siiski vajalikuks märkida, et vastupidiselt sellele, mida on kinnitatud nimetatud kirja punktis 2, ([110]) ei ole Prantsusmaa mandriosa ja Korsika vahelise transpordiühendusega seotud pakkumine „nõudlusega võrreldes ülemääraselt suur" ning et SNCMi hinnapoliitika on vastavuses SNCMi võetud kohustustega mitte olla hinnasõja algataja ega hinnaliider.

9.2. **Prantsusmaa kommentaarid huvitatud isikute märkuste kohta seoses 2006. aasta otsusega**

(185) Üldiselt märgib Prantsusmaa, et suur osa STIMi ja CFFi märkustest sarnanevad nende kommentaaridega, mille kõnealused äriühingud esitasid komisjonile 2003. aastal. Eelkõige rõhutavad nad, et CFFi kommentaarid esitati esimese astme kohtule selle hagi raames, millega taotleti komisjoni 9. juuli 2003. aasta otsuse tühistamist, ning nii komisjon kui ka esimese astme kohus on need väited suuremas osas juba tagasi lükanud.

(186) Marseille'i-Korsika liinide kohta sõlmitud avaliku teenindamise delegeerimislepingu suhtes vaidlustab Prantsusmaa kõik argumendid, millega tahetakse osutada sellele, et nimetatud lepingu sõlmimiseks peetud menetlus ei vastanud nõuetele. Peale selle näitab Prantsusmaa arvates nende riiklike menetluste olemasolu pädevates riiklikes kohtutes kui üldises ühenduse kohtus, et avaliku teenindamise delegeerimislepingu sõlmimise menetlusega seotud küsimuste läbivaatamisel ei ole komisjoni jaoks ühenduse huve.

9.2.1. *Kommentaarid esimese ümberkorralduskavaga ja selle muudatustega ettenähtud meetmete ennetähtaegse rakendamise kohta*

(187) Vastuseks üldisele märkusele seoses riigiabiks liigitatavate meetmete ennetähtaegse rakendamisega teatavad Prantsuse ametiasutused, et nimetatud rakendamist põhjendab kõnealuse menetluse eripära, nimelt selleks luba andva komisjoni 9. juuli 2003. aasta otsuse tühistamine ning mitte Prantsuse ametiasutuste soovimatus tunnistada oma EÜ asutamislepingu järgseid kohustusi. Muu hulgas täpsustab Prantsusmaa, et on hoidnud komisjoni kogu aeg kursis selle toimiku ning alates 2005. aasta jaanuarist vastuvõetud eri meetmete arenguga kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni vahelise lojaalse koostöö põhimõttega.

(188) Viimati nimetatud meetmetega seoses leiavad Prantsuse ametiasutused, et kuna ükski nendest meetmetest ei ole riigiabi, ei ole EÜ asutamislepingu artikli 88 lõige 3 kokkuvõttes nende suhtes kohaldatav ning seetõttu ei ole ühtegi kohustust, mille tõttu tuleks nende rakendamine peatada.

9.2.2. *Kommentaarid 2002. aasta rekapitaliseerimise kohta*

(189) Esiteks täpsustavad Prantsuse ametiasutused, et nad ei ole kahtluse alla seadnud Altmarki kohtuotsuse kohaldatavust, osutades seevastu siiski teatavatele raskustele selle otsusega seatud katse rakendamisel, kuna kõnealune summa maksti enne selle kohtuotsuse vastuvõtmist ning seetõttu ei saanud seejuures neid uusi kriteeriume arvesse võtta.

(190) Prantsusmaa täpsustab, et kõnealused 53,48 miljonit eurot kuuluvad nende 69,3 miljoni euro hulka, mille komisjon tunnistas 2003. aastal ühisturu nõuetega kokkusobivaks. Seetõttu ei puuduta menetluse algatamist käsitlevas komisjoni 2006. aasta otsuses väljendatud kahtlused nende meetmete kokkusobivust, mida ei ole seatud kahtluse alla, nagu seda tundub oma märkustes väitvat STIM, vaid need kahtlused on seotud küsimusega selle kohta, millise iseloomuga abi on avaliku teenindamise kulude hüvitisena makstud summa.

(191) Prantsusmaa arvates ei sea CFFi ja STIMi märkused kahtluse alla Altmarki esimese ja teise tingimuse kohaldatavust kõnealuse juhtumi suhtes.

(192) Altmarki kolmanda kriteeriumi puhul lükkavad Prantsuse ametiasutused ümber CFFi ja STIMi esitatud väite, mille kohaselt põhjustaks selle summa maksmine tingimata ülemäärast hüvitamist, kuna komisjon oli oma 30. oktoobri 2001. aasta otsusega lubanud 787 miljoni euro maksmist avaliku teenindamise kulude hüvitamisena. Sellega seoses täpsustab Prantsusmaa, et komisjon oli oma 2003. aasta otsuses tõepoolest sedastanud, et nende kohustuste eest oli makstud liiga vähe hüvitist ning et 53,48 miljoni euro suurune summa on avaliku teenindamise hüvitamisena põhjendatud.

(193) Altmarki neljanda tingimuse kohta rõhutavad Prantsuse ametiasutused, et vaatamata võrdlusettevõtja puudumisele ning sellele, et SNCMi ja muid ettevõtjaid ei ole seega võimalik üldiselt võrrelda, nagu seda on märkinud ka CFF, on nad teinud jõupingutusi, et esitada andmeid, mis võimaldavad SNCMi võimalikult täpselt võrrelda sarnaste ettevõtjatega, nimelt peamiselt CMNiga. Samuti vaidlustab Prantsusmaa STIMi ja CFFi väite, mille kohaselt on SNCMi struktuurikulud suuremad kui CMNi omad. Isegi kui see nii peaks olema, on SNCMi tootlikkuse määrad Prantsuse ametiasutuste arvates CMNi vastavate määradega väga sarnased. Kokkuvõtteks oli SNCM sama hästi juhitud nagu CMN, mida STIM ei liigita kordagi halvasti juhitud ettevõtteks.

(194) Prantsusmaa täpsustab, et aastatel 1991–2001 tekkinud kahjum ei ole seotud avaliku teenindamise delegeerimislepinguga, nagu CFF tundub seda soovivat kinnitada, vaid et avaliku teenindamise kohustused takistasid SNCMil konkurentsialaste muutustega kohanduda. Samuti täpsustavad Prantsuse ametiasutused, et see kahjum ei ole koondunud ajavahemikku 2000–2001, vaid et nimetatud ajavahemikul kiirenes kahjumi tekkimine CFFi tehtavate edasi-tagasi sõitude arvu suurendamise tõttu.

(195) Seoses avaliku teenindamise kulude hüvitamisena makstud 53,48 miljoni euro kokkusobivusega ühisturu nõuetega tuletavad Prantsuse ametiasutused EÜ asutamislepingu artikli 86 lõiget 2 kohaldades meelde, et esiteks oli komisjon oma 2003. aasta otsuses tunnistanud selle summa kokkusobivust nimetatud artikliga ning teiseks ei olnud esimese astme kohus seda oma 15. juuni 2005. aasta otsuses kahtluse alla seadnud.

9.2.3. *Kommentaarid pärast 2002. aasta rekapitaliseerimist rakendatud meetmete kohta*

(196) Võõrandamisprotsessi kohta täpsustab Prantsusmaa, et juba selle protsessi alguses nägi ta ette klassikalised valikukriteeriumid, mis põhinevad peamiselt SNCMi väärtpaberite hindamisel pakutud hinnal ning teiseks muudel parameetritel (tööstusprojekt, sotsiaalprojekt jne), sealhulgas summal, mida kandidaadid olid valmis äriühingusse rekapitaliseerimise alusel investeerima. Prantsusmaa vaidlustab otsustavalt kolmandate isikute väite, mille kohaselt ei olnud müüki panemise protsess läbipaistev, ning tuletab meelde, et kõnealusel juhul läks riik isegi kaugemale nendest niigi suurtest ning siduvatest õigustlikest ja seadusjärgsetest kohustustest, mis on riiklike osaluste võõrandamise korral ette nähtud. Prantsusmaa tuletab meelde, et areng, mis toimus pärast BCP pakkumist võtta üle kõik SNCMi väärtpaberid, toimus väga rasketes rahalistes ja sotsiaalsetes tingimustes, ning et VT liitumine BCP pakkumisega ei muutnud toimingu ärilisi ja rahalisi tingimusi (peale kapitali jagunemise).

(197) 158 miljoni euro suuruse negatiivse hinna puhul tuletavad Prantsuse ametiasutused meelde, et arvestades SNCMi finantsolukorda 30. septembril 2005, müüdi ettevõte turuhinna eest ning et majanduslikult oli ettevõtte müümine selle likvideerimisest soodsam. Sellega seoses täpsustavad Prantsuse ametiasutused, et erainvestori kriteeriumi kohaldamist likvideerimisele lähedal seisva ettevõtte võõrandamise korral ei tule käsitada mitte püüdena muuta „riiklik sekkumine tasuvaks", vaid suurema kahjumi vältimisena, mida aktsionär oleks kulukama likvideerimise korral kandnud.

(198) Makstud hinnaga seoses vaidlustab Prantsusmaa väite, mille kohaselt võõrandati SNCM hinna eest, mis ei vastanud tema tegelikule väärtusele ([112]).

(199) Samuti lükkavad Prantsuse ametiasutused ümber CFFi väite, et nad on alahinnanud SNCMi laevastiku müügiväärtust, mis CFFi hinnangul jääb 406,5 ja 426,5 miljoni euro vahele. Prantsuse ametiasutused selgitavad, et CFFi arvutuses arvesse võetud laevad ei vasta 30. septembril 2005 SNCMile kuulunud laevadele. Laevade müügihinna suhtes allahindlusi kohaldamata jättes ei võeta arvesse seda konteksti, milles SNCMi varade võimalik pankrotimenetlus oleks toimunud, ning samuti ei ole selle müügiväärtuse arvutamisel aluseks võetud tähtaja, nimelt 2006. aasta augusti puhul tegemist SNCMi võimaliku likvideerimise tähtajaga, millele tuleks tugineda, sest asjaomane tähtaeg on 30. september 2005. Muu hulgas märgib Prantsusmaa, et CFFi esitatud arvutust kasutades oleks negatiivne hind kolm korda kõrgem Gröditzeri kohtupraktika kohaselt nõutavast varade likvideerimisväärtusest, mis oleks seega soodsam, kui näevad ette Prantsuse ametiasutuste poolt komisjonile esitatud eeldused.

(200) CFFi väite peale, millega seatakse kahtluse alla Gröditzeri kohtupraktika kohaldamine, viidates asjaolule, et riigilt SNCMile antud kapitalitoetus oli seotud tema osaluse müügiga 75 % ulatuses, mis selle võrra vähendas saadava kasumi väljavaateid, tuletavad Prantsuse ametiasutused meelde, et 158 miljoni euro suurune negatiivne võõrandamishind vastab kogu SNCMi kapitali võõrandamisele, mille järel tegi riik uue investeeringu 25 % ulatuses, millelt saadav kasum on […] % aastas. Seega leiab Prantsusmaa, et investeeringult saadav kasum jääb tagama tema osalust ettevõtte aktsiakapitalis 25 % ulatuses, kuna sellel osalusel on kasumi saamiseks väga suur tagatis.

(201) Samuti vaidlustab Prantsusmaa CFFi väite selle kohta, et ABXi lähenemisviis ei ole käesoleval juhul kohaldatav, tuginedes eelkõige SNCMi likvideerimise tegelike kulude analüüsile ning riskile, et ettevõtte võlgade ja kohustuste katmiseks algatatud menetluse raames oleks riiki võidud pidada nende eest vastutavaks, nagu see on ette nähtud Prantsuse ühismenetlustega ning nagu seda kinnitab riiklik kohtupraktika (Roueni apellatsioonikohtu 22. märtsi 2005. aasta otsus). Kuigi Prantsuse ametiasutused leiavad, et nende käitumist SNCMi juhina ei saa selle menetluse alusel liigitada „ekslikuks", rõhutavad

nad, et on väga suur risk, et juhtimisvea määratlemise paindlike kriteeriumide tõttu äriseadustiku artikli L. 651–2 tähenduses ning eespool nimetatud kohtupraktika alusel, mis on käesolevale juhtumile ülekantav, oleks riiklik kohus süüdistanud riiki SNCMi varade puudujäägis.

(202) 8,75 miljoni euro suuruse rekapitaliseerimise puhul tuletab Prantsusmaa meelde, et vastupidiselt CFFi ja STIMi väidetele ei ole selle kapitalitoetuse puhul tegemist riigiabiga, kuna see investeering oli erainvesteeringutega samaaegne, selle märkimise tingimused olid sarnased ning riigi poolt CGMFi kaudu saadud tasuvus oli keskmisest suurem.

(203) Eelkõige täpsustavad Prantsuse ametiasutused, et investorite võrdse kohtlemise põhimõtet ei saa seada kahtluse alla äramuutvate tingimuste olemasolu tõttu, kuivõrd viimased olid ette nähtud SNCMi 100 %-lise võõrandamise korral ning mitte sellele järgnenud 35 miljoni euro suuruse rekapitaliseerimise raames.

(204) Peale selle tuletab Prantsusmaa meelde, et tema investeering oli ülevõtjate omast väiksem, kuna ülevõtjate investeeringuga (26,25 miljonit eurot) tuleks võrrelda ainult 8,75 miljoni euro suurust summat. Esimest rekapitaliseerimist 142,5 miljoni euro ulatuses tuleks uurida üksnes likvideerimishinnaga võrdlemisel.

(205) Viimaks vaidlustab Prantsusmaa STIMi väite selle kohta, et kõnealuse kapitalitoetuse näol oli tegemist eraõiguslikele ülevõtjatele antud tagatisega, et SNCMiga sõlmitakse avaliku teenindamise delegeerimisleping Korsika liinide teenindamiseks. Prantsuse ametiasutused väidavad, et see kapitali suurendamine tehti teadlikult ja ettevõtte tootlikkusest sõltumatult ning et avaliku teenindamise delegeerimislepingu sõlmimine SNCMiga ei võimaldaks suurendada sellelt investeeringult oodatavat kasumit.

(206) Seoses sotsiaalmeetmetega 38,5 miljoni euro ulatuses kordab Prantsusmaa oma väidet, mille kohaselt on nende meetmete puhul tegemist isikutoetusega ning nende katmist riigi poolt ei saa käsitada ettevõtjale kaudse eelise andmisena, kuna need meetmed lisanduvad SNCMi kanda olevatele õiguslikele ja lepingulistele kohustustele. Peale selle tuletab Prantsusmaa meelde, et need meetmed ei võimalda palgatöötajate lahkumist, kellega seonduvad kulud jääksid kõnealuste meetmete puudumisel SNCMi kanda.

(207) Vastupidiselt CFFi esitatud väitele täpsustavad Prantsuse ametiasutused, et need 38,5 miljonit eurot ei vasta 2003. aasta sotsiaalkava raames ette nähtud töötajate arvu vähendamise elluviimisele, kuna see vähendamine on hilinemisele vaatamata juba tehtud. Seega täiendab uus sotsiaalkava 2003. aasta esimesi sotsiaalmeetmeid.

9.2.4. *Märkused suunistega kokkusobivuse kohta*

(208) Prantsusmaa leiab, et eeltoodut silmas pidades on abisumma, mida tuleks kõnealuseid suuniseid arvestades hinnata, 15,81 miljonit eurot.

(209) Vastupidiselt CFFi väidetule leiavad Prantsuse ametiasutused seoses 2004. aasta suuniste punktiga 11, et ehkki esimene rekapitaliseerimine võimaldas SNCMil oma omavahendid taastada, jäi ta sellele vaatamata raskustes olevaks äriühinguks, kuna selle rekapitaliseerimise eesmärk oli tagada äriühingu tegevuse jätkumine.

(210) Prantsusmaa lükkab ümber CFFi väited, mille kohaselt ei oleks ta pidanud ettevõttesse uusi rahalisi panuseid tegema, arvestades, et SNCM oleks võinud pangalaenu võtta. Sellega seoses tuletavad Prantsuse ametiasutused meelde, et 24. augustil 2005 olid pangad keeldunud SNCMile uusi krediidiliine avamast ning et seetõttu oli ainus mõeldav alternatiiv ettevõtte erastamine või likvideerimine.

(211) Prantsusmaa vaidlustab CFFi ja STIMi esitatud väited 2002. aasta ümberkorralduskava ebaõnnestumise kohta, mis vaatamata teatavale hilinemisele ellu viidi ning mis võimaldas eesmärgid saavutada 2005. aastal. SNCMi majandusliku ja finantsolukorra halvenemine ettevõttest sõltumatute tegurite tõttu oleks seejärel nõudnud 2002. aastal teatatud kava pikendamist ja uute meetmete võtmist.

(212) Prantsusmaa leiab, et SNCMil on saneerimiseks head väljavaated ning et uute aktsionäride kavandatavad meetmed, eelkõige sotsiaalkava rakendamine, transpordiühenduste ümberkorraldamine ja teatavate laevade uuendamine, võimaldavad ettevõtte elujõulisuse taastada. Sellega seoses märgib Prantsusmaa, et avaliku teenindamise delegeerimislepingust saadud kasumist tulenevalt (umbes […] SNCMi käibest) ja arvestades kindlaksmääratud kulude suurust ning raskusi Marseille'i-Korsika liinil kasutatava kuue laeva ümberpaigutamisel, on avaliku teenindamise delegeerimisleping ettevõtte strateegia ja selle elujõulisuse peamine element.

(213) Abi miinimumiga piirdumise kohta leiab Prantsusmaa, et ta on vajalike ümberkorralduskulude puhul piirdunud rangelt miinimumiga, et võimaldada ümberkorraldused ellu viia. Sellega seoses tuletavad Prantsuse ametiasutused meelde, et nii nagu komisjon oma 2003. aasta otsuses tunnistas, on ettevõte ise omavahenditest ümberkorralduskavasse piisavalt panustanud, võõrandades vara 30,2 miljoni euro ulatuses. Samuti, arvestades SNCMi muid võõrandamisi 12,2 miljoni euro ulatuses, on ettevõtte omapoolne panus kokku 42,4 miljonit eurot. Prantsusmaa leiab, et see summa on tunduvalt suurem omavahenditest antavast panusest, mis on vajalik ümberkorraldusabi heakskiitmiseks, mille suurus oleks lõpuks 15,81 miljonit eurot, kui muude meetmete puhul ei oleks tegemist riigiabiga.

9.2.5. *Märkused komisjoni 2003. aasta otsusega sätestatud tingimuste ning uute võimalike omapoolsete kohustuste kohta*

(214) Vastupidiselt STIMi ja CFFi väidetule kinnitavad Prantsuse ametiasutused, et on kinni pidanud kõikidest 2003. aasta otsusega sätestatud tingimustest, mida Prantsusmaa peab kuni 2006. aasta lõpuni täitma, olles eelkõige hoidnud laevastikku 11 laeva suurusena ning kohaldanud oma konkurentidega võrreldes madalamaid hindu.

(215) Muu hulgas leiab Prantsusmaa, et uue lõpliku otsuse raames tuleks SNCMile pandavaid omapoolseid kohustusi kohandada, kuna ümberkorraldusabi suurus on nüüdsest 69,3 miljoni euro asemel 15,81 miljonit eurot.

(216) Sellega seoses vaidlustab Prantsusmaa STIMi märkused võimaluse kohta, et komisjon määrab SNCMile omapoolse kohustuse võõrandada oma osalus CMNis. Prantsusmaa vaidlustab STIMi esitatud väite, mille kohaselt on võrreldes 1999. aasta suunistega seatud 2004. aasta suunistes kahtluse alla strateegilise vara määratlus.

(217) Nende CFFi osutatud meetmete kohta, mille eesmärk on vähendada SNCMi turulviibimist, tuletavad Prantsuse ametiasutused meelde, et nagu seda on muu hulgas osutanud komisjon oma 2003. aasta otsuses (punkt 87), ei ole asjaomastel turgudel (Prantsusmaa – Korsika ja Magribi riigid) ülepakkumist ning et Korsika transpordiliinide ümberkorraldamine nii avaliku teenindamise delegeerimislepingu raames kui ka väljaspool seda seaks ohtu ettevõtte elujõulisuse.

(218) CFFi esitatud väite kohta, mille kohaselt tooks eespool kirjeldatud meetmete rakendamine SNCMi suhtes kaasa tõsise riski tõrjuda Prantsusmaa mandriosa ja Korsika vaheliselt turult välja tema peamine konkurent, nimelt CFF, väidavad Prantsuse ametiasutused, et arvestades asjaomase turu praegust jaotust, kus CFFile kuulub nüüdsest suurim turuosa, sõltub konkurentsitingimuste säilitamine SNCMi ümberkorralduskava rakendamise lubamisest ning SNCMi kohalolekust kõnealusel turul.

10. **MEETMETE HINDAMINE**

(219) EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 on sätestatud, et „kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust”.

(220) Riikliku meetme liigitamiseks riigiabina EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses peavad asutamislepingu kohaselt olema täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused: 1) kõnealuse meetmega antakse valikuline majanduslik eelis; 2) seda eelist rahastatakse riiklikest vahenditest; 3) see eelis moonutab või võib moonutada konkurentsi; 4) see eelis mõjutab liikmesriikidevahelist kaubavahetust ([112]).

(221) Komisjon sedastab, et SNCM sai täielikult Prantsuse riigi omanduses oleva CGMFi kaudu riiklikke vahendeid kokku 274,54 miljoni euro ulatuses.

(222) Kuna SNCM tegutseb meretranspordi valdkonnas, mis on avatud Euroopa-sisesele konkurentsile, võib SNCMi saadud võimalik majanduslik eelis moonutada konkurentsi ja mõjutada liikmesriikidevahelist kaubavahetust.

(223) Asjaolu, et merekabotaaži turu suhtes koos Vahemere saartega ei kohaldatud kuni 1. jaanuarini 1999 ajutiselt nõukogu 7. detsembri 1992. aasta määrust (EMÜ) nr 3577/92 teenuste osutamise vabaduse põhimõtte kohaldamise kohta merevedudel liikmesriikides (merekabotaaž), ([113]) ei võimalda põhimõtteliselt välistada, et avaliku teenindamise delegeerimislepingu raames Vahemere saartega kabotaažühendusele makstud toetus võis mõjutada liikmesriikidevahelist kaubavahetust ja moonutada konkurentsi.

(224) Igal juhul, isegi kui kabotaažliinidele makstud toetus ei pruukinud mõjutada kaubavahetust ega põhjustanud konkurentsimoonutusi enne 1. jaanuari 1999, on olukord pärast seda kuupäeva muutunud, kuna määruse (EMÜ) nr 3577/92 põhjal on kabotaažiteenused nüüd avatud kõikidele ühenduse ettevõtjatele. Peale selle tuleb rõhutada, et SNCM ei osuta mitte üksnes kabotaažiteenust, vaid tegutseb ka rahvusvahelisel mereveoturul, mis on liberaliseeritud nõukogu 22. detsembri 1986. aasta määrusega (EMÜ) nr 4055/86 teenuste osutamise vabaduse põhimõtte kohaldamise kohta liikmesriikide ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelises mereveos ([114]).

(225) Seetõttu leiab komisjon, et käesoleval juhul on täidetud EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikes 1 sätestatud viimased kolm tingimust, mis on esitatud punktis 2200. Alljärgnevates jagudes vaadatakse iga meetme kohta üksteise järel läbi valikulise majandusliku eelise olemasolu ning vajaduse korral riigiabiks liigitatud meetmete kokkusobivus ühisturu nõuetega.

10.1. **Kapitalitoetus 53,48 miljoni euro ulatuses avaliku teenindamise hüvitamisena**

(226) Ehkki komisjon on oma 2003. aasta otsuses Korsika liinidega ajavahemikul 1991–2001 seotud avaliku teenindamise hüvitamisena tunnustanud ühte osa sellest 76 miljonist eurost, nimelt 53,48 miljoni euro suurust summat, hindas komisjon ümberkorraldusabina kõnealust kapitalitoetust tervikuna ehk 76 miljonit eurot, kuna sellisest summast olid Prantsuse ametiasutused ümberkorraldusabina teatanud. Ühenduse kohus kutsus oma 15. juuni 2005. aasta otsuses, millega tühistati komisjoni 2003. aasta otsus, komisjoni üles läbi vaatama 53,48 miljoni euro suurune summa, võttes arvesse Euroopa Kohtu 24. juuli 2003. aasta otsust Altmarki kohtuasjas.

(227) Peale selle palusid Prantsuse ametiasutused komisjonil võtta seisukoha, et „avaliku teenindamise hüvitamise" tunnuste tõttu ei käsitata ühte osa 2002. aasta ümberkorraldusabist riigiabina Altmarki kohtupraktikat arvestades.

(228) Kuna Prantsuse ametiasutused on käesoleval juhul osutanud Altmarki kohtupraktika kohaldamisele ning vajaduse korral EÜ asutamislepingu artikli 86 lõikes 2 sätestatud erandile, peab komisjon selles küsimuses esitama oma seisukoha, kuna need väited on Prantsusmaa põhjendustes olulise tähtsusega ([115]).

10.1.1. *Üldised märkused*

Märkused Altmarki kohtupraktika kohaldatavuse kohta käesoleval juhul

(229) Kõigepealt tuletab komisjon meelde, et vaatamata sellele, et Altmarki kohtuotsus kuulutati välja pärast eespool nimetatud meetme rakendamist, on ühenduse kohtu poolt selles otsuses kehtestatud kriteeriumid käesoleva juhtumi suhtes kohaldatavad.

(230) Nagu esimese astme kohus hiljuti meelde tuletas, ([116]) ei ole Euroopa Kohus ajaliselt piiranud Altmarki kohtuotsuse järelduste kohaldamisala. Kuna sellist ajalist piiritlust pole kindlaks määratud, on EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tõlgendamisest tulenevad järeldused seega täielikult kohaldatavad käesoleva kohtuasja faktilise ja õigusliku olukorra suhtes.

Märkused avaliku teenindamise alusel saadud hüvitise suuruse kindlaksmääramise kohta

(231) Kõigepealt tuleb märkida, et vaatamata komisjoni 2001. aasta otsusega lubatud riigiabile ([117]) oli SNCMil aastatel 1991–2001 suuri puudujääke kõikidel avaliku teenindamise kohustusega hõlmatud Korsika liinidel. Komisjon sedastas tõesti nimetatud otsuse punktis 105, et nagu see on kindlaks määratud komisjoni volitatud eksperdi aruandes, ulatus ajavahemikus 1991–1999 Korsika transporditeenusega seotud maksueelne kumulatiivne kahjum ([118]) koos saadud toetustega 217 miljoni Prantsuse frangi ehk 33,08 miljoni euroni.

(232) 2000. ja 2001. aasta puhul ([119]) järgis komisjon sama lähenemisviisi, mida on järgitud eespool nimetatud eksperdi aruandes, ning arvestas esitatud analüütilistest aruannetest lähtuvalt ümber maksueelse tulemuse, lahutades ümberkorraldamiseks juba arvesse võetud vahendid teatatud ümberkorralduskuludest. Muu hulgas võis komisjon ettevõtja aastaaruannete põhjal kindlaks teha, et nendel kahel aastal laevandusvahendeid ei võõrandatud.

(233) Komisjon on seisukohal, et 2002. aasta kahjumit Marseille'i-Korsika liinil ei saa arvesse võtta, arvestades asjaolu, et alates 1. jaanuarist 2002 määratleti Marseille'ist lähtuva Korsika liini ekspluatatsioonikulud ja rahaliste hüvitiste suurus ametiasutuste ja SNCMi vahel lepinguliselt, erinevalt 1991. ja 1996. aasta kokkulepetest.

(234) Seega jõuab komisjon kooskõlas 2001. aasta otsuse lähenemisviisi ja põhjendusega järgmistele järeldustele:

3. tabel

Analüütiline kasumiaruanne ajavahemiku 1991–2001 kohta

Korsika võrgustik	2001		2000		1991– 1999 ([1])		1991–2001 kokku	
	Miljonit Prantsuse franki	Miljonit eurot	Miljonit Prantsuse franki	Miljonit eurot	Miljonit Prantsuse franki	Miljonit eurot	Miljonit Prantsuse franki	Miljonit eurot
Tulemus enne maksude mahaarvamist	– 302,575	– 46,127	– 40,256	– 6,137	– 216,98	– 33,078	– 559,811	– 85,343
Eraldatud toetus/Liamone väärtuse vähenemine ([2])	96,895	14,771	0,000	0,000	0,000	0,000	96,895	14,771
Eraldatud toetus/sotsiaalkava	112,110	17,091	0,000	0,000	0,000	0,000	112,110	17,091

Korsika võrgustik	2001		2000		1991– 1999 (1)		1991–2001 kokku	
	Miljonit Prantsuse franki	Miljonit eurot	Miljonit Prantsuse franki	Miljonit eurot	Miljonit Prantsuse franki	Miljonit eurot	Miljonit Prantsuse franki	Miljonit eurot
Korrigeerimine seoses laevade lisandväärtusega	0,000	0,000	0,000	0,000	182,100	27,761	182,100	27,761
Tulemus enne maksude mahaarvamist, ilma lisandväärtuse ning ümberkorralduseta	– 93,571	– 14,265	– 40,256	– 6,137	– 216,980	– 33,078	– 350,807	– 53,480

(1) Andmed on võetud otsusest 2002/149/EÜ.
(2) Kiirlaeva Liamone kohta eraldati 2001. aastal vahendeid summas 14,8 miljonit eurot. Nende vahendite eesmärk on tuua kõnealuse laeva aastased ülalpidamiskulud samale tasemele kui laeval, mis on kohandatud selle liini suhtes kehtestatud uutele piirangutele ning mida rahastatakse samadel tingimustel. Need vahendid eraldati kooskõlas raamatupidamiseeskirjadega, mille alusel peab ettevõtja korrigeerima oma bilanssi vara väärtuse erakorralist vähenemist arvesse võttes niipea, kui ta tuvastab, et tema teatava vara tegelik väärtus või müügiväärtus on selle arvestuslikust väärtusest madalam.

(235) Kokku ulatub SNCMi Marseille'i-Korsika liini kohta registreeritud kumulatiivne kahjum, millesse on arvestatud 2001. aasta otsusega lubatud riigiabi ning mida on korrigeeritud selle ajavahemiku jooksul müüdud laevadelt saadud lisandväärtuse ja ümberkorralduskulude võrra, 53,48 miljoni euroni kogu ajavahemiku 1991–2001 kohta.

(236) Eelmainitut silmas pidades leiab komisjon, et 2002. aastal teatatud 76 miljoni euro suurusest kapitalitoetusest ([120]) võib avaliku teenindamise hüvitisena käsitada 53,48 miljoni euro suurust summat.

10.1.2. *Märkused majandusliku eelise olemasolu kohta Altmarki kohtupraktikat arvestades*

(237) Euroopa Kohus on seisukohal, et kui riiklikku sekkumist tuleb pidada hüvitiseks abi saava ettevõtja avaliku teenindamise kohustuse täitmiseks osutatud teenuste eest, nii et see ettevõtja tegelikkuses rahalist kasu ei saa ning nimetatud sekkumine ei aseta teda konkureerivate ettevõtjatega võrreldes soodsamasse konkurentsiolukorda, ei ole selline sekkumine vastuolus EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikega 1.

(238) Selleks et mitte käsitada sellist hüvitamist riigiabina, peab siiski olema täidetud mitu kumulatiivset tingimust (vt käesoleva otsuse joonealune märkus nr 68).

(239) Eelkõige seoses Euroopa Kohtu Altmarki kohtuasjas sätestatud neljanda kriteeriumiga tuleks sedastada, et SNCMi ei valitud välja avaliku hankemenetluse tulemusel, mis võimaldab valida üldsusele kõige väiksemate kuludega teenuseid osutava pakkuja.

(240) Avaliku hankemenetluse puudumisel leiab komisjon kooskõlas Euroopa Kohtu praktika nõuetega, et liikmesriik peab tõendama, et SNCMile makstud hüvitise tase ei ületa tüüpilise hästi juhitud ja piisavalt varustatud ettevõtte kantud kulusid, võttes arvesse asjaomaseid tulusid ning mõistlikku kasumit kõnealuste kohustuste täitmise eest.

(241) Käesoleval juhul tunnistavad Prantsuse ametiasutused oma 16. novembri 2006. aasta kirjas ise, et on enamvähem võimatu leida ettevõtjat, keda saaks ajavahemiku 1991–2001 kohta käsitada võrdlusalusena seoses SNCMile pandud avaliku teenindamise kohustustega, kuna SNCM on ainus ettevõtja, kes on suuteline neid kohustusi täitma. Nendel asjaoludel tegid Prantsuse ametiasutused jõupingutusi, et esitada andmeid, mis võimaldaksid teha võimalikult täpse võrdluse sarnaste ettevõtjate, eelkõige CMNiga, rõhutades siiski, et kõnealused ettevõtjad ei tegutse SNCMile 1991. ja 2001. aasta vaheliste avaliku teenindamise kohustust käsitlevate lepingutega sätestatud tingimustega samadel tingimustel.

(242) Sellega seoses leiab komisjon, et võttes arvesse Prantsuse ametiasutuste väiteid, ei ole nad tõestanud, kuidas nende sarnaseks hinnatud ettevõtjad saavad olla võrdlusaluseks ühenduse kohtupraktikaga nõutaval kujul. Seetõttu leiab komisjon, et Prantsusmaa edastatud andmed nende ettevõtjate kohta ei võimalda komisjonil hinnata osutatud sarnasuse määra ega ka analüüsida osutatud tegevustingimuste erinevuste mõju võrdlusele, mida tuleks teha eespool nimetatud neljanda kriteeriumi kohaldamiseks.

(243) Nendel asjaoludel leiab komisjon, et Prantsuse ametiasutuste käesoleva menetluse raames esitatud teabe ja andmete alusel ei ole nad tõendanud Altmarki neljanda kriteeriumi täitmist.

(244) Eespool esitatud kaalutlusi silmas pidades leiab komisjon, et kõnealune meede andis SNCMile majandusliku eelise. Kuna kõnealusest meetmest sai kasu üksnes SNCM, on tegemist valikulise majandusliku eelisega. Seetõttu on SNCMile 1991. ja 1996. aasta lepingute raames antud 53,48 miljoni euro suurune hüvitis riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

10.1.3. *Kõnealuse meetme kokkusobivus ühisturuga vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 86 lõikele 2*

(245) Kuna Prantsuse ametiasutused osutasid EÜ asutamislepingu artikli 86 lõikega 2 sätestatud erandile, kasutab komisjon kõnealuse meetme hindamiseks sama lähenemisviisi ja sama põhjendust kui oma 2001. aasta otsuses.

(246) Seda artiklit arvestades võib riigiabi maksmine jääda EÜ asutamislepingu artiklis 87 sätestatud keelust väljapoole tingimusel, et kõnealuse abi eesmärk on hüvitada üksnes need lisakulud, mida üldist majandushuvi pakkuvat teenust osutavale ettevõtjale põhjustab mingi konkreetse ülesande täitmine, ning et abi osutamine on vajalik selleks, et nimetatud ettevõtja saaks täita oma avaliku teenindamise kohustusi majandusliku tasakaalustatuse tingimustes.

(247) Võttes arvesse ajavahemiku 1991–2001 suhtes kohaldatavat kohtupraktikat, ([121]) peab komisjon, nagu ta tegi oma 2001. aasta otsuses:

— kontrollima, et teenuseid, mille haldamine on tehtud ülesandeks SNCMile, saab liigitada üldist majandushuvi pakkuvateks teenusteks; ning

— kontrollima, kas Korsika mereühendusega seotud avaliku teenindamise kohustuse raames SNCMile antud abi on asjakohase suurusega, arvestades neid lisakulusid, mida SNCM avaliku teenindamise lepingu põhinõudmiste täitmiseks kannab.

Avaliku teenindamise põhjendamine

(248) Kuna käesoleval juhul on tegemist ajavahemiku 1991–2001 kohta makstud hüvitistega, nagu komisjon seda oma 2001. aasta otsuses sedastas, tulenevad SNCMile ja CMNile pandud avaliku teenindamise kohustused kahest viieaastasest lepingust, mille nad sõlmisid Korsika transpordiametiga. Nende lepingutega, mille õiguslik alus on aastate 1976–2001 raamleping, täpsustati avaliku teenindamise rakenduskord vastavalt ajavahemikuks 1991–1996 ja 1996–2001. Samuti määratleti nende lepingutega kindlasummalise toetuse maksmise põhimõtted, mida kõnealuste kohustuste täitmise eest eraldatakse territoriaalse järjepidevuse dotatsioonist.

(249) Seoses küsimusega, kas need kohustused vastavad avaliku teenindamise tegelikule vajadusele, sedastas komisjon oma eespool nimetatud 2001. aasta otsuses, et raamleping ja viieaastased lepingud vastavad territoriaalse järjepidevuse põhimõttele, mille eesmärk on vähendada saarelisest asendist tulenevat ebasoodsat olukorda ning tagada Korsika transpordiühendus korra alusel, mis oleks võimalikult sarnane ainult mandri piires käitatavatele liinidele. Samuti märgib komisjon, et seda õiguspärast avalikku huvi pakkuvat eesmärki ei ole varem saavutatud turujõudude lihtsa ümberpaigutamise teel ([122]).

(250) Seetõttu leiab komisjon, et raamlepingu ja viieaastaste lepingutega ette nähtud transpordisüsteem vastab avaliku teenindamise tegelikule vajadusele.

Asjaolu, et hüvitis ei ole kindlasummaline

(251) Nagu komisjon oma 2001. aasta otsuses sedastas, sai SNCM eespool kirjeldatud õigusliku raamistiku alusel ajavahemiku 1991–2001 kohta iga-aastast kindlasummalist toetust, mille suurus oli viieks aastaks kindlaks määratud ning mis vaadati igal aastal läbi sisemajanduse koguprodukti muutumise ning SNCMi esitatud teabe ja lepingujärgsete analüütiliste aruannete alusel.

(252) Komisjon võtab oma 2001. aasta otsuse punktis 30 teadmiseks asjaolu, et „1976. aasta lepingu ([123]) artikli 4 alusel makstakse iga-aastast toetust 12 võrdse suurusega igakuise osamaksena. Toetuse lõpliku maksmise võimaldamiseks peab SNCM hiljemalt iga aasta 1. juuliks esitama riigikontrolöri tõestatud aruanded eelmise eelarveaasta kohta. Võimalikud SNCMi kanda olevad maksed arvestatakse maha jooksva eelarveaasta eest tehtava(te)st osamakse(te)st. Osamakseid reguleeriva meetmega on ette nähtud ka riigi makstavad võimalikud lisasummad. Järgnevalt sõlmitud lepingutega nähakse ette ka karistused juhuks, kui ühe aasta jooksul ületab SNCMi tegemata jäetud põhivedude arv 2 % lepinguga sätestatud põhivedude arvust. Lepingut sõlmiv asutus võib SNCMile teatada ka territoriaalse järjepidevuse kindlasummalise toetuse kinnipidamisest oluliste intsidentide korral, mille tõttu avaliku teenindamise ülesannete täitmine katkeb”.

(253) Sama otsuse punktis 82 märgib komisjon, et selle punkti IV teises osas sätestatakse, et „juhul, kui toetuse arvutamise aluseks olnud majanduslikud tingimused ja eelkõige tegevuskulude ning sõitude tase olulisel määral halvenevad, tulevad SNCM ja Korsika transpordiamet kokku, et ühiselt analüüsida meetmeid, mida rakendada ettevõtte finantstasakaalu taastamiseks transpordiühenduse, hindade või toetusesumma suurendamise küsimuses".

(254) Komisjon leiab eelmainitut silmas pidades, nagu ta ka oma 2001. aasta otsuses järeldas, et mehhanismi tõttu, mis võimaldab kõrvaldada finantsilise tasakaalustamatuse, mis tuleneb tegelike tegevuskulude ja toetuse arvutamise aluseks olnud kulude vahelisest erinevusest, ei ole riigi makstud 53,48 miljoni euro suuruse hüvitise puhul tegemist kindlasummalise toetusega.

Avaliku teenindamisega seotud kulude hüvitamise adekvaatsus

(255) Nagu komisjon oma 2001. aasta otsuses ([124]) sedastas, ei võimaldanud 1991. ja 1996. aastal sõlmitud viieaastaste lepingute kohaldamisel saadud rahalised hüvitised SNCMil täielikult katta avaliku teenindamise kohustustega seonduvat kahjumit. Komisjon leidis, et ebapiisavast hüvitamisest tulenev puudujääk ulatus 53,48 miljoni euroni.

(256) Komisjon järeldab, et riigi makstud 53,48 miljoni euro suurune summa on võrdne ajavahemiku 1991–2001 kohta täheldatud ebapiisavast hüvitamisest tuleneva puudujäägiga ning järelikult on see piisav, arvestades SNCMile pandud avaliku teenindamise ülesandest tulenevaid puhaskulusid.

10.1.4. *Järeldus*

(257) Eespool mainitule tuginedes leiab komisjon, et kõnealuse meetme puhul on tegemist riigiabiga, mis on EÜ asutamislepingu artikli 86 lõike 2 alusel ühisturu nõuetega kokkusobiv. 14. novembril 2003 rakendatud meetme kohta märgib komisjon, et see riigiabi on ebaseaduslik.

(258) Sellega seoses ulatub 2002. aastal teatatud ümberkorraldusabina käsitatava abi suurus 22,52 miljoni euroni ([125]). See summa lisandub 2006. aastal teatatud meetmetele niivõrd, kui need meetmed sisaldavad ümberkorraldusabi (vt käesoleva otsuse jagu 10.5).

10.2. **SNCMi võõrandamine 158 miljoni euro suuruse negatiivse müügihinna eest**

(259) Käesoleval juhul peab komisjon uurima, kas riigi antud kapitalitoetusel suurusjärgus 158 miljonit eurot enne SNCMi võõrandamist eraõiguslikele ülevõtjatele, st kokkuvõttes ettevõtte negatiivsel müügihinnal samaväärse summa eest, puuduvad riigiabi tunnused.

(260) Avatud, läbipaistev ja mittediskrimineeriv hankemenetlus, mille alusel riik pärast eelnevat rekapitaliseerimist (müügihinnast suuremas summas) ettevõtte võõrandab, ei võimalda tingimata välistada riigiabi olemasolu, millest võiks kasu saada nii erastatud ettevõte kui ka selle ostja ([126]).

10.2.1. *Õiguslik raamistik*

(261) Selleks et kindlaks teha, kas ettevõtja on riigi antud kapitalitoetusest saanud majandusliku eelise, kohaldab komisjon põhiliselt turumajanduses tegutseva erainvestori kriteeriumit (edaspidi „erainvestori kriteerium"). Erainvestori kriteerium tuleneb EÜ asutamislepingu artikli 295 kohasest avaliku ja erasektori võrdse kohtlemise põhimõttest. Selle põhimõtte kohaselt ei saa riigi poolt tavapärastele turutingimustele vastavatel tingimustel otseselt või kaudselt ettevõtja käsutusse antavat kapitali pidada riigiabiks ([127]).

(262) Sel eesmärgil saab komisjon eelkõige hinnata, kas vahendite andja käitus erainvestorina, kes järgib teatavat strukturaalset, üldist või valdkonnapõhist poliitikat ning juhindub investeeritud kapitali tasuvuse väljavaadetest pikaajalises perspektiivis. Sellise lähenemisviisi paikapidavust on ühenduse kohtus mitmes kohtuasjas tunnustatud ([128]).

(263) Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt käsitatakse riigiabina kapitalitoetust, mille riiklik investor annab siis, kui isegi pikaajalises perspektiivis puuduvad igasugused väljavaated kasumi saamiseks ([129]).

(264) Samuti sätestas ühenduse kohus, et erainvestor, kes järgib teatavat strukturaalset, üldist või valdkonnapõhist poliitikat, mis juhindub pikaajalise tasuvuse väljavaadetest, ei saa endale pärast mitut järjestikust kahjumisse jäänud aastat mõistlikult võttes lubada kapitalitoetuse andmist, mis ei osutu majanduslikul alusel mitte üksnes varade likvideerimisest kulukamaks, vaid on peale selle ka seotud ettevõtte müügiga, mis võtab talt kõik väljavaated kasumi saamiseks isegi pikaajalises perspektiivis ([130]).

(265) Täpsemalt leidis Euroopa Kohus oma Gröditzeri kohtuasjas tehtud otsuses, et selleks et määrata kindlaks, kas ettevõtte negatiivse müügihinna eest erastamisel on riigiabi tunnuseid „tuleb hinnata, kas avaliku sektori juhtivate asutustega võrreldavate mõõtmetega erainvestorit oleks suudetud nimetatud ettevõtte müümise raames veenda tegema sama suuri kapitalitoetusi või oleks otsustatud selle ettevõtte likvideerimise kasuks" ([131]).

10.2.2. *Kohaldamine käesoleval juhul*

(266) Eelmainitut arvestades peab komisjon selleks, et määrata kindlaks, millise abimeetmega on käesoleval juhul tegemist, „hindama, kas riigi valitud lahendus on tervikuna ning mis tahes muu lahenduse, sealhulgas mittesekkumisega võrreldes vähem kulukas, millisel juhul saaks teha järelduse, et riik käitus erainvestorina" ([132]).

10.2.2.1. Turumajandusliku erainvestori põhimõttest kinnipidamine

(267) Sellega seoses tuleb märkida, et suured ettevõtjate kontsernid ei saaks praegu tootmisrajatiste sulgemisel või tütarettevõtete likvideerimisel jätta tähelepanuta sotsiaalseid tagajärgi, mida sellised sulgemised või likvideerimised kaasa toovad.

(268) Seega rakendavad nad kõige sagedamini sotsiaalkavasid, mis võivad hõlmata meetmeid töötajate ümberõppeks, abi töökohtade leidmiseks, koondamishüvitisi, isegi kohaliku majandusstruktuuri tasandil võetavaid meetmeid, mis lähevad kaugemale seaduse ja kollektiivlepingutega sätestatust.

(269) Käesoleval juhul sedastab komisjon, et SNCM on äriühing, mida riik kontrollib kontserni CGMF (Compagnie Maritime Générale et Financière) kaudu.

(270) Komisjon leiab, et SNCMi likvideerimise eeldusel ([133]) oleks selliseid meetmeid võetud õiguspäraste kohustuste kõrval, et mitte kahjustada valdusettevõtja ja tema ainsa aktsionäri kuvandit ([134]).

(271) Komisjon tuletab meelde, et ettevõtte likvideerimine 2004. aastal põhjustas hulgaliselt suuri sotsiaalseid rahutusi. Näiteks blokeeris 2004. aasta septembris aset leidnud jõuline sotsiaalne konflikt SNCMi laevastiku 16 päevaks. Komisjon lisab, et Prantsuse ametiasutused on aruannetele tuginedes näidanud, et need 2004. aasta sotsiaalsed liikumised tõid valdusettevõtja kuvandile klientide silmis varju heites olulisel määral negatiivseid tagajärgi paljudele SNCMi poolt veetud reisijatele ning sellest tulenevalt kahjustasid need ka ettevõtte käivet. Samuti rõhutab komisjon, et SNCMi finantsolukorda 2004. aasta suvel kahjustanud sotsiaalse kliima tõttu koostasid ettevõtte aktsionärid 2005. aasta kevadel sotsiaalkava, mille rakendamine 2005. aasta aprillis ametiühingutega kooskõlastades peatati. Eelmainitule tuginedes leiab komisjon, et on tõendatud, et SNCMi likvideerimise korral oleks see, kui CGMF poleks enda kanda võtnud koondamisega seotud lisahüvitisi, tõenäoliselt kahjustanud valdusettevõtja ja tema ainsa aktsionäri kuvandit.

(272) Seetõttu leiab komisjon, et nende meetmetega seonduvad kulud peab arvestama likvideerimiskulude hulka. Nimetatud kulud oleks seega maha arvestatud SNCMi likvideerimisväärtusest, kui see oleks olnud positiivne, ja/või need oleks otseselt katnud CGMF või riik aktsionärina. Komisjon leiab, et mis tahes muu lahenduse korral ei võetaks arvesse sotsiaalset reaalsust, millega suurte ettevõtete kontsernid peavad tänapäeval silmitsi seisma ([135]).

(273) Likvideerimiskulu väljaarvestamiseks aktsionäri kohta järgib komisjon minimaalset eeldust, mille puhul võetakse arvesse üksnes koondamise lisahüvitisi.

(274) Sellega seoses leiavad Prantsuse ametiasutused, et 2005. aasta sotsiaalkava alusel, mis omakorda tugineb 2002. aasta sotsiaalkavale, tuleks hüvitisi arvestada vahemikus […]–[…] eurot palgatöötaja kohta, mis on kokkuarvutatuna […]–[…] miljonit eurot. Prantsuse ametiasutused täpsustavad, et eespool nimetatud vahemiku alampiiri puhul võetakse arvesse asjaolu, et võrdlusaluse sotsiaalkava kulusid suurendatakse pensionieale lähenevate töötajate väga suure osakaalu tõttu, kes lahkuvad töölt eriti soodsatel tingimustel. Muu hulgas võetakse arvesse ka asjaolu, et äriühingu likvideerimise ja kõikide töötajate koondamisega seotud olukord ei ole võrreldav töötajate ümberõppe olukorraga, mis võimaldab tegevust jätkata nagu võrdlusaluse sotsiaalkava puhul.

(275) Komisjoni ekspert koostas võrdleva analüüsi Prantsuse ametiasutuste esitatud andmete ja Prantsusmaa varem rakendatud sotsiaalkavade kohta. Hewlett Packardi sotsiaalkava läks 2003. aastal maksma 214 000 eurot inimese kohta ning 2005. aastal vahemikus 50 000 ja 400 000 eurot. 2004. aastal läks Péchiney pärast Alcaniga ühinemist rakendatud sotsiaalkava maksma 128 000 eurot inimese kohta. Ettevõtte Giat Industries 2004. aasta sotsiaalkava puhul oli kogukulu töötaja kohta suurusjärgus 162 000 eurot, Gemplusil seevastu oli asjaomane summa 2002. aastal 71 000 eurot ja Danone'il (küpsisetootmise haru) 2001. aastal 69 000 eurot. Yves Saint Laurent Haute Couture teatab 2002. aastal sotsiaalkavast, milles on arvestatud 115 000 eurot töötaja kohta. Airbus France'i 2007. aasta veebruaris teatatud kavaga Power 8 nähakse ette 68 000 euro suurune kulu töötaja kohta ([136]). 2008. aastal ulatub Michelini sotsiaalkava kulu 157 400 euroni töötaja kohta.

(276) Sadamatöötajate kohta täpsustab komisjon, et kontrollikoda tuletab oma 2006. aasta juulikuu avalikus temaatilises aruandes „Prantsuse sadamad silmitsi muutustega meretranspordis: kiireloomulised meetmed" meelde 2004. aasta sotsiaalkavas arvestatud kogukulu inimese kohta, milleks on 145 000 eurot, kui lähtekohaks on sõltumatud sadamad, ning 209 000 eurot lähtekohaga Marseille'i sadamast.

(277) Komisjon tuletab meelde, et tema 17. juuli 2002. aasta otsus ettevõtte Société Française de Production kohta võimaldab tuua näite n-ö suuremeelsuse kuludest raskustes oleva äriühingu erastamise korral. Kõnealusel juhul olid riigi jaoks suuremeelsusega seotud kulud 43,1 miljonit eurot (ehk 151 000 eurot töötaja kohta; kavaga nähti ette 285 töötaja lahkumine), mis lisandusid õiguspärastele ja lepingujärgsetele kohustustele suurusjärgus 5,3 miljonit eurot (ehk kogukulu 169 000 eurot ühe töötaja kohta).

(278) Seda võrdlevat analüüsi arvestades leiab komisjon, et oletatavalt […] euro suuruse summa maksmine igale töötajale koondamise lisahüvitistena on vastavuses kuludega, mis maksti samal ajavahemikul eraaktsionäride rakendatud sotsiaalkavade alusel ühe koondatud töötaja kohta.

(279) Lõpuks leiab komisjon, et kõige tõenäolisem on eeldus kogu SNCMi personali koondamise kohta ettevõtte likvideerimise käigus, eelkõige kuna ajavahemikuks 2007–2013 avaliku teenindamise delegeerimislepingu sõlmimiseks ei olnud veel välja kuulutatud hankemenetlust ega seega ka vastu võetud lõplikku otsust. Samuti ei ole SNCMi murettekitavat finantsolukorda arvestades tõenäoline, et välja oleks töötatud tegevuse jätkumise kava, mille korral oleks ettevõtte suhtes algatatud pankrotivara haldamise menetlus ning koondamisi oleks saanud vältida.

(280) Eelmainitut arvestades on komisjon seisukohal, et kokku oleks CGMF (riik) pidanud koondamise lisahüvitistena maksma […] miljoni euro suuruse summa.

(281) Analüüsi käesolevas etapis peab komisjon määrama kindlaks SNCMi likvideerimisväärtuse, millest on maha arvestatud koondamise lisahüvitised. Tegelikult tuleb selleks, et teha kindlaks, kas riik käitus turumajandusliku erainvestorina, võrrelda müügist tulenevat negatiivset hinda selle likvideerimisväärtuse (juhul kui see väärtus on positiivne) ja koondamise lisahüvitiste vahega. Selleks tugineb komisjon ümberhinnatud netovara kalkulatsioonile. Ümberhinnatud netovara meetodi põhjal on vara puudujääk tuvastatud siis, kui tegeliku vara majanduslik väärtus (mis üldiselt on arvestuslikust netoväärtusest suurem) ei kata tegelike võlgade majanduslikku väärtust.

(282) Selleks et teha kindlaks vara puudujääk käesoleval juhul, kontrollis komisjon oma eksperdi abil, ([137]) nagu seda on alljärgnevalt selgitatud, et 30. septembril 2005 ei olnud SNCMi vara väärtus piisav selleks, et rahuldada eesõigusnõudega võlausaldajate ja eesõigusnõudeta võlausaldajate nõuded (nende hulka on tavapäraste nõuete alusel arvestatud palgatöötajad).

Hindamismeetodi valik

(283) Komisjon leiab, et netovara hindamine on meretranspordi valdkonna äriühingute väärtuse hindamiseks laialdaselt kasutatav meetod. Muu hulgas arvab komisjon, et see meetod on eriti kohane SNCMi olukorras, kuivõrd tema kontrollival aktsionäril on võõrandamise kõrval ainus valik pankrotiavalduse esitamine likvideerimisele mineva äriühingu kohta.

(284) Muude hindamismeetodite, eelkõige diskonteeritud vabade rahavoogude meetodi kohta leiab komisjon, et võttes arvesse seda, et nende meetodite puhul eeldatakse äriühingu tegevuse jätkumist, mis aga SNCMi puhul ei kehti, ei ole see meetod kõnealusel juhul asjakohane.

Märkused võrdluskuupäeva kohta

(285) Komisjon võtab SNCMi hindamise võrdluskuupäevaks 30. septembri 2005, arvestades, et selleks tähtpäevaks oli tegelikult tehtud valik, kas nõustuda ülevõtmise pakkumisega või äriühing likvideerida, kuna 27. septembril 2005 oli otsustatud välja valida BCP pakkumine.

Märkused SNCMi vara väärtuse kohta

(286) Komisjon märgib eelkõige, et SNCMi aktsionär hindas koostöös Ernst & Youngi bürooga ettevõtte likvideerimisväärtuse suurust (eespool nimetatud CGMFi aruanne) 30. septembril 2005, mille kohta tegid Oddo Corporate Finance ja Paul Hastingsi büroo uue arvestuse. Komisjon tuletab meelde, et eespool nimetatud Oddo-Hastingsi aruandes on SNCMi vara hinnatud […] miljonile eurole.

(287) Kuna eraomandis oleva laevastiku hindamise puhul ([138]) oli BRSi spetsialiseerunud maakler SNCMi laevade müügi brutoväärtuse 30. septembril 2005 hinnanud […] miljonile eurole, on Oddo aruandes SNCMi laevastiku väärtus hinnatud […] miljonile eurole pärast allahindluse, ([139]) komisjonitasu ([140]) ja õiguskindlusetuse ([141]) (*aléa judiciaire*) arvesse võtmist.

4. tabel

Võimalused SNCMi vara hindamiseks 30. septembri 2005. aasta seisuga

(miljonites eurodes)

	Vara väärtus, Oddo aruanne,	Vara väärtus, komisjoni ekspert,
Immateriaalne põhivara	—	—
Materiaalne põhivara		
— Eraomandis laevastik	[…]	[…]
— Kinnisvara (1)	[…]	[…]
Finantspõhivarad (2)	[…]	[…]
Põhivara	[…]	[…]
Varud	—	—
Ettemaksed ja osamaksed	—	—
Kliendivõlad	[…]	[…]
Muud võlad (3)	[…]	[…]
Netovahendid	[…]	—
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	—	—
Muu vara	[…]	[…]
Vara kokku	[…]	[…]

(1) Kinnisvara (sealhulgas SNCMi peakontor) kohta täpsustavad Prantsuse ametiasutused, et arvestatud likvideerimisväärtus põhineb kinnisvaraeksperdi 2003. aasta novembris tehtud hindamisel, mida on hinnatõusu arvessevõtmiseks ajakohastatud +[…] % ulatuses.
(2) Finantspõhivarade puhul on peamiselt tegemist SNCMi osalustega ettevõtetes Sudcargos, Aliso, CGTH, CMN ja Ferrytour.
(3) See punkt hõlmab peamiselt nõudeid riigile, eelkõige avaliku teenindamise kohustuste hüvitamist 2005. aasta septembris ning töötajate sotsiaalkindlustusmaksete hüvitamist Assedici poolt 2004. eelarveaasta kohta.
Allikad: Oddo-Hastingsi aruanne ja komisjoni eksperdi aruanne

(288) Eespool esitatud tabelit analüüsides sedastab komisjon, et laevastik on peamine element ettevõtte vara hindamisel. Sellega seoses otsustas komisjoni ekspert, olles võimaluse korral teostanud võrdleva analüüsi, et laevade müügi brutoväärtusele kohaldatud allahindlus ja menetluse ebakindluse arvessevõtmine olid asjakohased. Sellel alusel otsustas komisjoni ekspert, et tal puuduvad argumendid, mille toel vaidlustada Prantsuse riigi hinnang laevastiku väärtuse kohta.

(289) Allahindluse kohta leiab komisjon, et selle tase on kooskõlas laevade pankrotimenetluse korral müümisel tehtavate allahindlustega. Komisjoni eksperdi sõnul võõrandas näiteks Belgia riiklik äriühing Régie des Transports Maritimes, kes teenindab Ostende-Ramsgate'i liini, 1997. aastal kaks praamlaeva hinnanguliselt 35–45 %-lise allahindlusega. Hiljem võõrandas äriühing Festival Cruises kolm kruiisilaeva keskmiselt 20 %-lise allahindlusega. Sarnastel juhtumitel kohaldatud allahindlused on seega vastavuses Prantsuse ametiasutuste käesoleval juhul kohaldatud allahindlustega.

(290) Kuna õiguskindlusetuse seisukohalt ei ole turul ühtegi võrreldavat tehingut toimunud, leiab komisjon, et õiguskindlusetuse kohaldamist põhjendavad argumendid on kooskõlas küllalt spetsiifiliseks kasutuseks mõeldud laevade kitsa turuga.

(291) Muu hulgas märgib komisjon, et tema sõltumatu ekspert hindas finantspõhivarad suuremaks, eelkõige SNCMi osaluse CMNis ([…] miljonilt eurolt […] miljonile eurole). Selle taustal, võttes arvesse pakkumist kõnealuse osaluse tagasiostmiseks […] miljoni euro eest, mille Stef-TFE esitas komisjonile käesoleva uurimise raames, leiab komisjon, et SNCMi osaluse hindamine CMNis […] miljonile eurole on äriühingu likvideerimise kontekstis mõistlik.

(292) Vara hindamise muude punktide kohta ei esitanud komisjoni ekspert erilisi vastuväiteid. Ometi ei jätnud komisjoni ekspert aruandesse alles punkti „Netovahendid", kuna need on puudujäägis. Komisjon leiab, et tegelikult tuleks see punkt ümber liigitada SNCMi võlgadeks ja kohustusteks.

(293) Tehtud kohandusi arvesse võttes hindab komisjon SNCMi vara 30. septembri 2005. aasta seisuga […] miljonile eurole.

Märkused SNCMi võlgade ja kohustuste hindamise kohta

(294) Komisjon sedastab, et Prantsuse ametiasutused hindavad eesõigusnõudega võlgade suuruseks […] miljonit eurot ja eesõigusnõudeta võlgade suuruseks […] miljonit eurot (peale koondamise lisahüvitiste).

(295) Eelkõige sotsiaalse iseloomuga võlgade ja kohustuste puhul hindavad Prantsuse ametiasutused kokkuleppelise sotsiaalkava kuludeks […] miljonit eurot. Kokkuleppelise sotsiaalkavaga seotud kulud määrati kindlaks individuaalsel alusel, võttes arvesse lepingu liiki (tähtajatu ja tähtajaline leping), kohaldatavat põhikirja ja kollektiivlepinguid (laevapersonal, sadamatöötajad ja peastaap), iga töötaja tööstaaži, ametijärku ning töötasu. See summa katab eelteate hüvitised ([…] miljonit eurot), eelteatatud tasulise puhkuse hüvitised ([…] miljonit eurot), koondamise kokkuleppelised hüvitised ([…] miljonit eurot) ja Delalande'i panuse ([…] miljonit eurot) ([142]).

(296) Kokkuleppevälise sotsiaalkava kulude suuruseks hindavad Prantsuse ametiasutused […] miljonit eurot. See sotsiaalkava koondab kõiki SNCMi õiguslike ja seadusjärgsete kohustustega seonduvaid lisameetmeid koondamise vallas ([143]) ning kokkuleppelise sotsiaalkavaga seotud kaudseid kulusid ([144]).

(297) Peamiste käitamislepingute lõpetamise kulud on eelkõige seotud SNCMi avaliku teenindamise kohustuste nõuetekohase täitmise tagamiseks antud […] miljoni euro suuruse pangatagatisega, millele lisandub nimetatud kokkuleppes sätestatud rahatrahv, mille suurus on […] % […] miljoni euro suurusest alushüvitissummast 2005. aasta kohta ehk […] miljonit eurot, juhul kui volitatud ettevõtja ei täida oma kohustusi.

(298) Liisingusse võetud laevade ([145]) võõrandamisega seotud netokohustuste puhul rõhutavad Prantsuse ametiasutused, et teatavate eelduste alusel ([146]) hindas BRSi spetsialiseerunud maakler võõrandamise puhastulu pärast allahindluse, komisjonitasu ja tehingukulude mahaarvamist 30. septembri 2005. aasta seisuga […] miljonile eurole. Kuna maksusäästud ja laenukohustused pankade ees ulatuvad […] miljoni euroni, jääb seoses liisingusse võetud laevadega tagasi maksta […] miljoni euro suurune laenukohustuste jääk pankade ees.

5. tabel

Võimalused SNCMi võlgade ja kohustuste hindamiseks 30. septembri 2005. aasta seisuga

(miljonites eurodes)

	Võlgade ja kohustuste väärtus, Oddo aruanne,	Võlgade ja kohustuste väärtus, komisjoni ekspert,
Eesõigusnõudega laenud, sealhulgas		
— sotsiaal- ja maksuvõlad	[…]	[…]
— varaga tagatud finantskohustused ([1])	[…]	[…]
Kokkuleppelise sotsiaalkava maksumus	[…]	[…]
Pensionäride vastastikuste kindlustusmaksetega seotud kulu ([2])	[…]	[…]
Likvideerimisprotsessi maksumus	[…]	[…]
Vahepealne tegevuskahjum ([3])	[…]	[…]
Eesõigusnõudega võlausaldajate nõuete rahuldamine	[…]	[…]
Tagatiseta laenud ([4])	[…]	[…]
Sotsiaalkava maksumus lisaks kokkulepitud ulatusele	[…]	[…]
Peamiste käitamislepingute lõpetamise kulu	[…]	[…]

(miljonites eurodes)

	Võlgade ja kohustuste väärtus, Oddo aruanne,	Võlgade ja kohustuste väärtus, komisjoni ekspert,
Liisingusse võetud laevade võõrandamisega seonduv lisakulu	[…]	[…]
Eesõigusnõudeta võlausaldajate nõuete rahuldamine	[…]	[…]

([1]) Laevad Napoléon Bonaparte ja Paglia Orba on nende rahastamiseks võetud laenude tagatiseks.
([2]) Selles punktis käsitletakse SNCMi võetud kohustust katta oma pensionäride eest üks osa täiendavatest vastastikustest kindlustusmaksetest.
([3]) Kuni likvideerimise lõpetamiseni. Vahepealse kahjumi arvutamisel eeldatakse, et palka makstakse vaid ühe kuu kohta. Samuti sisaldab see eraomandis olevate laevade desarmeerimiskulu, mida ei arvestata maha varade väärtusest. See kulu vastab laevade kai ääres kuni laevade võõrandamiseni kinnipidamise kuludele.
([4]) Tagatiseta laenud on jaotatud järgmisel viisil: riski- ja kulueraldised ([…] miljonit eurot), seotud võlad/osalused ([…] miljonit eurot), tarnevõlad ([…] miljonit eurot), üldine esindatus ([…] miljonit eurot), kontserni ja sidusettevõtete võlad ([…] miljonit eurot), viitvõlad ([…] miljonit eurot).
Allikad: Oddo-Hastingsi aruanne ja komisjoni eksperdi aruanne

(299) Komisjon märgib, et SNCMi nõuete ja kohustuste peamine osa on sotsiaalse iseloomuga nõuded ja kohustused. Eesõigusnõudega sotsiaalsete nõuete ja kohustuste puhul, st kokkuleppelise sotsiaalkava kulude puhul kontrollis komisjoni ekspert pisteliselt kava kõigi koostisosade arvutamise valemit ega tuvastanud ühtegi lahknevust ega viga. Seda kontrollimist arvesse võttes peab komisjon Prantsuse ametiasutuste kokkuleppelise sotsiaalkava alusel esitatud […] miljoni euro suurust summat mõistlikuks.

(300) Vahepealse tegevuskahjumi kohta leiab komisjon, et hinnang on ettevaatlik, arvestades õigusakte, eelkõige äriseadustiku artiklit L.622–10 ja 27. detsembri 1985. aasta dekreedi nr 85-1388 artiklit 119–2, mille alusel võiks pädev kaubanduskohus SNCMi kohustada avaliku teenindamise kohustuste tõttu oma tegevust jätkama kahe kuu pikkuse ajavahemiku jooksul, mis on prokuratuuri nõudel pikendatav.

(301) Tagatiseta laenude kohta ei esitanud komisjoni ekspert erilisi märkusi. Komisjoni ekspert korrigeeris siiski varade jaos punkti „Netovahendid" muutmisega seonduvat summat […] miljonilt eurolt […] miljonile eurole. Komisjon leiab, et see korrigeerimine on kooskõlas SNCMi varade hindamises tehtud muudatustega.

(302) Sotsiaalkava kokkuleppeväliste kulude (välja arvatud koondamise lisahüvitised) kohta leiab komisjoni ekspert, et kohtuvaidlustega seotud kulud, mille summaks esitasid Prantsuse ametiasutused […] miljonit eurot, tuleks vähendada […] miljonile eurole. Kuigi komisjon leiab selle punkti kohta, et ametiühingute organisatsioonid nõuavad kindlasti tähtajaliste lepingute muutmist tähtajatuteks lepinguteks, ([147]) on ta sellegipoolest seisukohal, et kõnealuses arvutuses tuleb arvesse võtta üksnes tähtajalise lepinguga töötajaid, kelle puhul on see oht peaaegu kindel (ehk […] tähtajalist lepingut). Arvestades kuu brutotasuna […] eurot, millele lisandub üheksa kuu hüvitis esimese […] tähtajalise lepingu puhul ning kuue kuu hüvitis […] järgmiste tähtajaliste lepingute puhul, on asjaomane summa suurusjärgus […] miljonit eurot.

(303) Liisingusse võetud laevade võõrandamisega seotud netokohustuste kohta leiab komisjon, et arvutamise aluseks võetud eeldused on põhjendatud, eelkõige majandushuviühingute lepingulise formalismi tõttu, mis piirab SNCMi asendamist mis tahes kolmanda isikuga ja seab maksusoodustused laevade Prantsuse lipu all kasutamise eeltingimuseks. Muu hulgas on põhjendatud ka see, et õiguskindlusetust ei kohaldata liisingu alusel kasutatavate laevade puhul, kuna need laevad võõrandavad majandushuviühingute kreeditorpangad. Sellega seoses leiab komisjon, et tehingukulude arvessevõtmine ajavahemikul 30. septembrist 2005 kuni laeva tegeliku võõrandamiseni on põhjendatud.

(304) Eelmainitut silmas pidades leiab komisjon, et 30. septembril 2005 ulatusid SNCMi eesõigusnõudega kohustused […] miljoni euroni ja eesõigusnõudeta kohustused […] miljoni euroni.

Märkused varade puudujäägi tuvastamise kohta

(305) Eelmainitut silmas pidades leiab komisjon, et 30. septembril 2005 ei olnud SNCMi vara väärtus (ehk […] miljonit eurot) piisav eesõigusnõudega võlausaldajate nõuete (ehk […] miljonit eurot) ja eesõigusnõudeta võlausaldajate nõuete (ehk […] miljonit eurot) rahuldamiseks.

Järeldus

(306) Kontekstis, kus ei ole algatatud menetlust võlgade ja kohustuste katmiseks (vt allpool), ning võttes arvesse käesoleva otsuse punkti 0 ja varade puudujääki, piirduvad kulud, mida CGMF kannaks SNCMi likvideerimise korral, koondamise lisahüvitiste kulude ehk […] miljoni euroga.

(307) Sellest järeldub, et Prantsuse ametiasutuste tehtud otsust võõrandada SNCM 158 miljoni euro suuruse negatiivse hinna eest võrrelduna likvideerimise miinimumkuluga suurusjärgus […] miljonit eurot võib pidada kokkusobivaks otsusega, mille oleks teinud turumajanduslike eraettevõtjate kontsern.

10.2.2.2. SNCMi pankrotimenetluse tagajärjed

(308) Samuti vaatas komisjon läbi Prantsuse ametiasutuste väite, mille kohaselt oleks riiki võidud suurima aktsionärina kohustada katma ettevõtte likvideerimise korral selle võlad ja kohustused (vt allpool). Sellisel juhul peab Prantsuse ametiasutuste arvates nende likvideerimiskulude arvutamisel, mida riik peab aktsionärina kandma, võtma arvesse riiklikku õigust, nagu komisjon oma ABX Logisticsi otsuses on tunnistanud, ([148]) ning hindama nende kulude suurust igal üksikjuhtumil eraldi, võttes arvesse asjaomase valdkonna eripära ([149]) ja juhtumi asjaolusid.

(309) Käesoleval juhul võtab komisjon arvesse, et Prantsuse ametiasutused esitasid talle 28. märtsil 2006 dokumendid, mis kinnitavad, et SNCMi aktsionär oli otsinud enda jaoks kõige vähem kulukat lahendust, vaadates algusest peale samaaegselt läbi kaks tegevusvõimalust – ettevõtte likvideerimine ja selle müümine negatiivse hinna eest.

(310) Komisjoni esitatud eespool nimetatud eksperdiarvamuste alusel leidsid Prantsuse ametiasutused, et tegelikud kogukulud, mida Prantsuse Vabariik oleks pidanud CGMFi kaudu aktsionärina kandma, jäid 30. septembril 2005 vahemikku […]–[…] miljonit eurot. Selles hinnangus on eelkõige arvesse võetud riski, et Prantsuse riiki oleks kohustatud „katma võlgu ja kohustusi", kui kohus oleks teda käsitanud SNCMi *de facto* juhina, samuti riski, et riiki oleks kohustatud maksma koondatud töötajatele koondamise lisahüvitisi. Prantsuse ametiasutused on seisukohal, et neid riske peab arvesse võtma SNCMi võimaliku likvideerimise tegeliku kulu arvutamisel.

(311) Siinkohal tekib küsimus kõigi tegelike kulude hindamise kohta, mida Prantsusmaa oleks aktsionärina SNCMi pankrotimenetluse korral võib-olla pidanud kandma, et määrata kindlaks, kas teadlik eraaktsionär oleks, võttes arvesse võimalust, et teda kohustatakse kõnealuseid kulusid kandma, ning arvestades nende kulude ulatust, ([150]) eelistanud oma tütarettevõtte 158 miljoni euro suuruse negatiivse hinna eest kohe müüa või oleks ta pigem sellele riskile välja läinud.

a) **Märkused võimaluse kohta kohustada riiki võlgu ja kohustusi katma**

(312) Prantsusmaa õiguses on pankrotimenetluses äriühingu volitatud pankrotihalduril päästmiskava lõpetamise, pankrotivara haldamise menetluse või pankrotimenetluse korral õigus algatada nn võlgade ja kohustuste katmise menetlus asjaomase äriühingu endiste juhtide vastutusele võtmiseks ([151]).

(313) Pankrotistunud äriühingu endiste juhtide vastu hagi esitamist võlgade ja kohustuste katmiseks põhjendab vajadus taastada asjaomase äriühingu vara, mis on üks volitatud pankrotihaldurile usaldatud ülesannetest.

(314) Prantsuse ametiasutused olid paljudes komisjonile saadetud kirjades seisukohal, et võimalus, et riiklik kohus kohustab riiki katma tema juhitava ettevõtte võlgu ja kohustusi, on vägagi tõenäoline, ning et seda võimalust tuleb võtta arvesse SNCMi võimaliku likvideerimise tegelike kulude arvestamises.

(315) SNCM esitas oma 28. veebruari 2008. aasta kirjaga eksperdiaruande, milles hinnatakse Prantsuse riigi vastu võlgade ja kohustuste katmiseks esitatud hagi juriidilisi tagajärgi. Selles aruandes tehakse järeldus, et asjaomast kohtuasja menetlev kaubanduskohus oleks väga tõenäoliselt käsitanud riiki ettevõtte juhina ning kohustanud teda katma täies ulatuses SNCMi sotsiaalvõlad.

(316) Käesoleval juhul on komisjon seisukohal, et võttes arvesse SNCMis tuvastatud vara puudujääki (vt eespool) ning ajutise pankrotihalduri tsiviilvastutuse võimalikku kehtestamist tegevusetuse korral 1985. aasta seaduse kehtivuse ajal ning võlausaldajate tegevusõigust alates 2005. aastast, oleks SNCMi pankrotimenetluse korral väga tõenäoliselt esitatud Prantsuse riigi vastu hagi võlgade ja kohustuste katmiseks ([152]).

(317) Asjaomaste õigusaktidega nähakse ette, et likvideerimisele mineva äriühingu sotsiaalvõlad võib määrata selle endiste *de jure* või *de facto* juhtide kanda, tingimusel, et täidetud on neli kumulatiivset tingimust.

i) *Riigi tunnustamine pankrotimenetluses ettevõtte* de jure *või* de facto *juhina* ([153])

(318) Käesoleval juhul märgib komisjon, et SNCMi ekspert esitas üksikasjaliku analüüsi, mille põhjal saab järeldada, et Prantsuse riiki oleks väga tõenäoliselt loetud SNCMi *de facto* juhiks. Peamiselt näitas eespool nimetatud eksperdiaruanne kooskõlas asjaomase kohtupraktikaga, ([154]) et riik oli pikal ajavahemikul võtnud haldus- ja juhtimismeetmeid, mis ilmselt ei kuulunud seadusega sätestatud halduskontrolli alla. Eelkõige oli riik SNCMi eksperdi aruande kohaselt võtnud vastu otsuseid enda kehtestatud järelevalvepädevuse raames, kasutades seega oma järelevalvepädevust selleks, et võtta ettevõtte nimel vastu otsuseid selle juhtide asemel, kellele kuuluvad volitused nimetatud otsuste vastuvõtmiseks. Peale selle tundub, et SNCMi juhtorganid ei olnud ettevõtte juhtimises riigist tegelikult sõltumatud. Riik võttis endale SNCMi juhtorganite rolli, võttes üksinda vastu strateegilisi otsuseid, ilma et oleks nimetatud juhte neist otsustest teavitanud.

(319) Komisjon sedastab, et Prantsuse ametiasutused ei esitanud oma 28. märtsi 2008. aasta kirjaga reservatsioone Prantsuse riigi käsitamise kohta SNCMi *de facto* juhina. Oma 20. novembri 2006. aasta kirjaga märkisid Prantsuse ametiasutused ise, et kohus käsitaks riiki SNCMi aktsionärina kindlasti kõnealuse ettevõtte *de facto* juhina. Sellegipoolest on ilmne, et selline riigiabimenetluse raames esitatud avaldus ei saa olla iseenesest piisav, et tõendada õiguslikult nõutaval määral, kas kohus oleks käsitanud riiklikke ametiasutusi kõnealustest meetmetest kasu saava ettevõtte *de facto* juhtidena, ning eelkõige sellise võimaluse tõenäosuse määra.

(320) Käesolevatel asjaoludel ei ole komisjonil vaja pikemalt väljendada oma seisukohta Prantsuse ametiasutuste esitatud andmete hindamise kohta, võttes arvesse järeldusi, millele ta jõudis eespool jaotises 10.2.2.1.

ii) *Prantsuse riigi ettevõtte* de facto *juhina tehtud ühe või mitme juhtimisvea olemasolu pankrotimenetluses*

(321) Käesoleval juhul osutab komisjon tõsiasjale, et SNCMi eksperdi aruandes on asjaolude mittetäieliku loetelu alusel nimetatud rida elemente, mis näitavad, et riik on SNCMi *de facto* juhina teinud juhtimisvigu.

(322) Eelkõige on märgitud, et Prantsuse riik tegi vigu investeeringute küsimuses […]. Samuti tegi riik mitu juhtimisviga […] valdkonnas.

(323) Sellega seoses […] ([155]). Prantsuse ametiasutused hindasid oma 30. aprilli 2007. aasta kirjas väga kõrgeks riski, et vastutus pannakse riigile, võttes arvesse kriteeriume juhtimisvea liigitamisel […] äriseadustiku artikli L.651–2 tähenduses. Ometi on ilmne, et selline riigiabimenetluse raames esitatud avaldus ei saa olla iseenesest piisav, et tõendada õiguslikult nõutaval määral, kas kohus oleks leidnud, et riiklikud ametiasutused on teinud väiksemaid vigu, ning eelkõige sellise võimaluse tõenäosuse määra.

iii) *Vara puudujäägi tuvastamine*

(324) Käesoleval juhul sedastab komisjon, et Prantsuse ametiasutused esitasid oma 16. novembri 2006. aasta kirjaga SNCMi vara puudujäägi hindamise, tuginedes eespool nimetatud CGMFi ja Oddo-Hastingsi eksperdiaruannetele. Komisjon võtab teatavaks, et komisjonile 2008. aasta veebruaris esitatud SNCMi eksperdiarvamus võlgade ja kohustuste katmiseks algatatava menetluse kohta tugineb samadele aruannetele, mille põhjal võib tuvastada vara puudujäägi olemasolu ettevõtte pankrotimenetluse korral. Eelkõige ilmneb Oddo-Hastingsi aruandest vara puudujääk suurusjärgus […] miljonit eurot 30. septembri 2005. aasta seisuga, mis on arvutatud samal viisil kui SNCMi vara väärtuse ([…] miljonit eurot) ning võlgade ja kohustuste väärtuse (eesõigusnõudega ja eesõigusnõudeta võlad, mis on hinnatud vastavalt […] miljonile eurole ja […] miljonile eurole) vahe.

(325) Komisjon märgib, et eespool nimetatud Prantsusmaa õigusaktide alusel on vara puudujääk tuvastatav siis, kui äriühingu ajutise pankrotihalduri käsutuses ei ole piisavalt vara, et rahuldada võlausaldajate nõuded, olgu need siis eesõigusnõudega või ilma. Konkreetsemalt ettevõtte sotsiaalvõlgade puhul koosnevad ettevõtte võlad ja kohustused minimaalselt tavapärastest töötasuga seotud võlgadest, st nendest, mis lähtuvad otseselt töölepingust, kollektiivlepingust või seadusest ning mille volitatud pankrotihaldur kirjendab automaatselt ettevõtte passivasse ([156]).

(326) Komisjon oli eelnevalt hinnanud SNCMi vara puudujäägi 30. septembri 2005. aasta seisuga […] miljonile eurole.

iv) *Põhjusliku seose olemasolu juhtimisvigade ja tuvastatud vara puudujäägi vahel*

(327) Prantsuse ametiasutuste sõnul ei pea Prantsusmaa õiguses hageja võlgade ja kohustuste katmise menetluses kindlaks määrama, millises ulatuses on võlad ja kohustused juhi juhtimisvigade tõttu suurenenud. Äriühingu juhi võib tunnistada vastutavaks äriseadustiku artikli L.624–3 alusel isegi siis, kui tema tehtud juhtimisviga on vaid üks vara puudujäägi tekkimise põhjustest, ning kõnealust juhti võib kohustada sotsiaalvõlgu täielikult või osaliselt katma isegi siis, kui tema vea tõttu on tekkinud vaid osa asjaomastest võlgadest ([157]).

(328) Käesoleval juhul võtab komisjon teadmiseks, et SNCMi eksperdi hinnangul on juhtimisvigade ja tuvastatud vara puudujäägi vahel ilmne seos. Nimetatud eksperdi esitatud hinnangute alusel ulatub käesoleva otsuse punktis 322osutatud riigipoolsete juhtimisvigade mittetäielikust loetelust tulenev rahaline kahju […] miljoni euroni ([158]).

(329) Prantsuse ametiasutused […] ([159]).

(330) Samuti sedastab komisjon, et Prantsuse ametiasutused olid oma 16. novembri 2006. aasta kirjaga, 27. aprilli 2007. aasta kirjaga ja 28. märtsi 2008. aasta kirjaga […] ([160]). Prantsuse ametiasutused […] ([161]). Prantsuse ametiasutused on ise oma 16. novembri 2005. aasta kirjaga tunnistanud, et „oli selge, et tõenäoliselt oleks riiki aktsionärina, keda kohus oleks kindlasti käsitanud piiratud vastutusega äriühingu SNCMi de facto juhina, kohustatud äriseadustiku artikli L.651–2 alusel katma täielikult SNCMi varade puudujäägi".

(331) Käesolevatel asjaoludel ei ole komisjonil vaja pikemalt väljendada oma seisukohta Prantsuse ametiasutuste esitatud andmete hindamise kohta, võttes arvesse järeldusi, millele ta jõudis eespool jaotises 10.2.2.1..

b) **SNCMi pankrotimenetluse hinnanguline kogukulu**

Vara puudujäägis *de facto* juhi kanda jääva osa kindlaksmääramine

(332) Eelmainitut arvesse võttes ei saa komisjon toimiku praeguses seisus kindlaks määrata tegelikku majanduslikku kulu, mille eest aktsionär vastutab.

(333) Sellega seoses märgib komisjon, et sellistel asjaoludel kohustatakse likvideerimisele mineva äriühingu *de jure* või *de facto* juhti äriseadustiku artikli L.624–3 alusel täies ulatuses või osaliselt katma tuvastatud vara puudujääki.

(334) Komisjon sedastab, et eespool nimetatud artikliga on kohtunikele jäetud täielik vabadus otsustada selle üle, kas kohustada äriühingu juhti katma sotsiaalvõlad täielikult või osaliselt. Väljakujunenud kohtupraktikat silmas pidades ilmneb, et kohtud võtavad suures osas arvesse asjaomase juhi käitumist ning varieerivad oma süüdimõistvaid otsuseid vastavalt sedastatud asjaoludele.

(335) Nagu eespool märgitud, leiavad Prantsuse ametiasutused, et Prantsuse riiki oleks kohustatud katma tuvastatud vara puudujäägist hinnanguliselt […]–[…] % ehk vahemikus […]–[…] miljonit eurot.

(336) Komisjon rõhutab, et BRGMi (avalik-õiguslik tööstus- ja äriasutus) ([162]) all-tütarettevõtte, äriühingu Mines de Salsignes puhul, mille juhtum oli SNCMi omaga sarnane, kohustas kassatsioonikohtu kaubanduskolleegium (Chambre commerciale de la Cour de cassation) BRGMi ja selle tütarettevõtteid *de facto* juhina katma solidaarselt äriühingu Mines de Salsignes'i teiste juhtidega kogu vara puugujäägi ([163]). Äriühingu Coframines ja BRGMi ning seega kokkuvõttes riigi kanda jäänud sotsiaalvõlgade osa oli 73,6 %. Selle otsuse alusel osutas kohus, et haldusnõukogu oli seatud kahest teisest asjaomasest üksusest sõltuvusse.

(337) Komisjon leiab sellegipoolest, et Prantsuse ametiasutused ei ole riigiabi käsitlevaid eeskirju arvesse võttes tõendanud, millises osas saab eespool nimetatud riigipoolseid, ettevõtet kahjustavaid juhtimisvigu käsitada vigadena, mida oleks võinud teha ükskõik milline teine turumajanduslik eraaktsionär. Sellega seoses tuleb rõhutada, et üksnes selliseid vigu, mis on nõuetekohaselt kindlaks tehtud, saab võtta arvesse kindlaksmääramisel, kas asjaomaste kulude kandmise riski ning nende kulude ulatust (st netoväärtust, milles on arvesse võetud tulevase süüdimõistmise riski) arvestades oleks teadlik eraettevõtja eelistanud maksta kohe 158 miljoni euro suuruse negatiivse hinna või oleks pigem läinud kõnealusele riskile. Ei saa väita, et erainvestor oleks pidanud tegema vigu, mille taga oleksid mitte ettevõtlusalased, vaid üldise iseloomuga kaalutlused (näiteks sotsiaalsed või piirkondliku arenguga seotud kaalutlused).

(338) Komisjon ei eita, et mõnel erandjuhul nähakse kolmandatele isikutele teatavate riikide õigusaktidega ette võimalus esitada nõudeid likvideeritud äriühingu aktsionäride vastu, eriti kui neid aktsionäre võib käsitada *de jure* või *de facto* juhtidena, kes on teinud ettevõtet kahjustavaid juhtimisvigu. Ehkki selline võimalus on Prantsusmaa õiguses olemas, leiab komisjon ometi, et Prantsuse ametiasutused ei ole käesoleval juhul hajutanud piisavalt komisjoni kahtlusi väidete puhul, mis seonduvad riskiga, et SNCMi likvideerimise korral oleks Prantsuse riiki kohustatud selle ettevõtte võlgu ja kohustusi katma. Käesolevas otsuses ei ole komisjonil vaja sellegipoolest selle aspekti kohta järeldusi teha, arvestades järeldust, millele ta jõudis eespool jaotises 10.2.2.1..

SNCMi pankrotimenetluse eeldusel koondamise lisahüvitiste võimaliku maksmise kindlaksmääramine

(339) Lisaks vara puudujäägile oleks kohus Prantsuse ametiasutuste sõnul asjaomast kohtupraktikat arvestades ([164]) kindlasti mõistnud Prantsuse riigi kanda ka koondamise lisahüvitised (ehk […]–[…] miljonit eurot). Prantsuse ametiasutuste arvates ulatuvad tegelikud kulud, mida Prantsuse Vabariik oleks aktsionärina pidanud kandma, kokku […] miljonist eurost […] miljoni euroni.

(340) Prantsuse ametiasutused täpsustavad, et viimastes kohtuotsustes on Prantsusmaa kohtud kohustanud *de jure* või *de facto* juhti katma peale vara puudujäägi ka koondamise lisahüvitised, mille arvutamisel tuginetakse sotsiaalkavale, mille ettevõte koostas enne likvideerimisele minemist.

(341) Prantsuse ametiasutused osutavad eelkõige asjaolule, et Aspocompi kohtuasjas oli Prantsuse äriühing Aspocomp SAS, kes on Soome äriühingu Aspocomp Group Oyj 99 %-line tütarettevõtte, 18. jaanuaril 2002 alla kirjutanud ettevõtte lepingule, milles sätestatakse sotsiaalkava hüvitamise tingimused, mis puudutavad kokku 550 töötajast 210 töötajat. Selles lepingus on eelkõige sätestatud hüvitiste ja lisahüvitiste, samuti omal soovil töölt lahkumise korral antavate toetuste suurus. Pärast kontserni strateegia muutmist otsustas emaettevõte Aspocomp Group Oyj 21. veebruaril 2002 oma tütarettevõtte Aspocomp SASi rahastamine lõpetada, mistõttu viimane pankrotistus. See otsus takistas tütarettevõtet *de facto* täitmast oma ettevõtte lepingu raames võetud kohustusi ning sundis teda koondama kõik teised töötajad.

(342) Sellega seoses kinnitas Roueni apellatsioonikohus oma otsuses Evreux' töökohtu (conseil des Prud'hommes) otsust ning kohustas 99 % ulatuses oma tütarettevõtte juhtimist kontrollivat äriühingut Aspocomp Group Oyj maksma: i) ettevõtte lepinguga seotud töötajatele selle ainsa ettevõtte lepinguga ette nähtud hüvitised ja lisahüvitised ning kahjutasu ilma tegeliku ja tõsise põhjuseta koondamise eest; ii) Aspocompi pankrotiavalduse esitamise raames koondatud töötajatele samaväärseid hüvitisi, arvestades, et oma võetud kohustused täitmata jättes käitus emaettevõte ebalojaalselt ja laiduväärselt.

(343) Käesoleval juhul märgib komisjon, et toimiku dokumentidest ilmneb, et kokkulepitud sotsiaalkava, mis põhineb 2002. aasta sotsiaalkaval ning mida rakendati 2005. aasta kevadel, peatas SNCMi aktsionär 25. aprillil 2005 ilma ettevõtte juhatusega kooskõlastamata. Samuti sedastab komisjon, et kõnealune sotsiaalkava töötati välja enne riigi otsust SNCMi müümise kohta.

(344) Komisjon leiab, et kui SNCM oleks likvideeritud, oleksid selle ettevõtte töötajad kindlasti asjaomase sotsiaalkava sätetega seoses kohtusse pöördunud.

(345) Selleks et sellised sammud võiksid käesolevale juhtumile sarnasel juhul olla asjakohased, peaks komisjon hindama, i) kas kohus oleks mõistnud liikmesriigi süüdi selle eest, et too peatas ilma ettevõtte juhatusega kooskõlastamata kõnealuse sotsiaalkava, ii) kui suurt summat oleks liikmesriiki sellisel juhul võidud maksma kohustada ning iii) sellise võimaluse tõenäosuse määra ([165]).

(346) Komisjon märgib, et Aspocompi kohtupraktikaga samas suunas läheb ka kassatsioonikohtu kaubanduskolleegiumi (Chambre commerciale de la Cour de cassation) otsus, milles kohus märgib, et on valmis vastu võtma hagi sellise turul valitseval positsioonil oleva ettevõtja vastutusele võtmiseks, kelle ekslik käitumine on põhjustanud tütarettevõtte hävimise ning selle tulemusel ka kollektiivse koondamise ([166]).

(347) Sellega seoses märgib komisjon siiski, et Roueni apellatsioonikohtu otsusest lähtuvat põhimõtet ei ole tänaseni kõrvutatud muude sama liiki kohtuotsustega. Seetõttu leiab komisjon, et Prantsuse ametiasutused ei ole piisavalt hajutanud komisjoni kahtlusi selle kohta, kas kõnealusele kohtupraktikale tuginedes oleks piisava kindlusega hakatud käsitama SNCMi aktsionäri vastutust ning kohustatud teda maksma koondamise lisahüvitisi. Käesolevas otsuses ei ole komisjonil siiski vaja selle aspekti kohta järeldusi teha, arvestades järeldust, millele ta jõudis eespool jaotises 10.2.2.1..

10.2.2.3. Järeldus

(348) Eelmainitut silmas pidades leiab komisjon, et otsus võõrandada SNCM 158 miljoni euro suuruse negatiivse hinna eest vastab otsusele, mida oleks teinud turumajanduslik erakontsern, võttes arvesse ettevõtte likvideerimisega kaasnevaid sotsiaalseid kulusid.

(349) Eelneva analüüsi rajas komisjon ainult nendele eeldustele, mis tundusid talle mõistlikud ja piisavalt põhjendatud. Nende hinnangute põhjal võib asuda seisukohale, et erinevus Prantsuse ametiasutuste valitud tegevuskäigu ning alternatiivse lahenduse vahel oleks olnud vähemalt […] miljonit eurot, mis peaks kaugelt ületama analüüsist tulenevate hinnangute võimaliku veamäära.

(350) Peale selle leiab komisjon, et 158 miljoni euro suurune negatiivne hind määrati riigi ja eraõiguslike ülevõtjate vahel kindlaks ärilistel läbirääkimistel pärast avatud, läbipaistvat, mittediskrimineerivat ja tingimusteta hankemenetlust. Sellega seoses leiab komisjon, et kõnealuse hinna puhul, mis on nii vähe negatiivne kui võimalik, on tegemist turuhinnaga.

(351) Vaatamata käesoleva otsuse punktis 284 nimetatud piiridele märgib komisjon, et komisjoni ekspert kontrollis SNCMi väärtuse hindamise võimalusi diskonteeritud vabade rahavoogude meetodi alusel, mis on võetud panga HSBC Prantsuse ametiasutuste tellitud aruandest. Komisjoni ekspert leiab, et HSBC arvutused on tehtud õigesti. Nende simulatsioonide tulemuste alusel võib järeldada, et SNCMi eest makstud hind on kooskõlas ettevõtte väärtusega, mida on hinnatud tehingu toimumise ajal diskonteeritud vabade rahavoogude meetodi alusel.

(352) Ilma et oleks vaja teha järeldusi eespool esitatud jaotises 10.2.2.1. esitatud andmete kohta, tuleneb eespool esitatud jaotisest 10.2.2.1., et nimetatud meetmega ei anta majanduslikku eelist ei SNCMile ega eraõiguslikele ülevõtjatele. Sellest tulenevalt ei ole 158 miljoni euro suurune kapitalitoetus enne ettevõtte võõrandamist eraõiguslikele ülevõtjatele, st 158 miljoni euro suurune negatiivne müügihind, riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

10.3. **CGMFi kapitalitoetus 8,75 miljoni euro ulatuses**

10.3.1. *Õiguslik raamistik*

(353) Kui kõnealune riigiametite sekkumine oleks toimunud samaaegselt eraettevõtjate olulise sekkumisega ning võrreldavates tingimustes, oleks majandusliku eelise olemasolu saanud algusest peale välistada ([167]).

(354) Komisjoni otsustuspraktika kohaselt, mida on kinnitanud ühenduse kohus, välistatakse sellistel asjaoludel riigi tehtud kapitalitoetuse puhul selle riigiabina käsitamine, kui on täidetud kolm järgmist tingimust:

— eraõiguslik sekkumine peab tulenema ettevõtjatelt. Nii ei ole see juhul, kui töötajad saavad osaluse asjaomase ettevõtte kapitalis ([168]);

— eraettevõtjate sekkumine peab olema märkimisväärne. Nii ei ole see näiteks eraõigusliku sekkumise puhul, mis puudutab üksnes 3,3 % asjaomasest kogusummast ([169]);

— samuti peab eraõiguslik sekkumine olema avalikõigusliku sekkumisega samaaegne. Seega kinnitas Euroopa Kohus komisjoni analüüsi, mille kohaselt võib riikliku toetuse puhul olla tegemist riigiabiga, kui erainvesteeringud tehakse samasse ettevõttesse alles pärast riiklike toetuste maksmist ([170]). Sellegipoolest nõustub komisjon teatavatel juhtudel võtma vaatluse alla erasekkumise, mis toimus veidi aega pärast riiklikku sekkumist, eriti juhul, kui erainvestor oli riikliku sekkumise ajal juba eellepingule alla kirjutanud ([171]).

10.3.2. *Kohaldamine käesoleval juhul*

(355) Kõigepealt sedastab komisjon, et SNCMi aktsiad võõrandati ettevõtjatele BCP ja VT. Võõrandamistehingu järel pidi riik maksma ettevõttesse samaaegselt 8,75 miljonit eurot, et tema 25 %-line osalus SNCMis säiliks kooskõlas kohustustega, mida ta oli võtnud eelkõige palgatöötajate ees.

(356) Seejärel tuleb Prantsuse riigi toetust suurusjärgus 8,75 miljonit eurot võrrelda eraõiguslike ülevõtjate makstud toetuse ehk 26,25 miljoni euroga. Nagu eespool märgitud, tuleneb selline jaotus Prantsuse ametiasutuste võetud kohustusest säilitada asjaomases ettevõttes 25 %-line osalus. Kuna erasekkumine ulatus 75 %-ni kogusummast, peab komisjon seda märkimisväärseks. Samuti märgib komisjon, et erapartneritel on olemas kindel finantsstruktuur, et SNCMi soetamine sobib täielikult kokku nende ettevõtlusstrateegiaga ning et nimetatud ülevõtjate ärikavas on ette nähtud, et ettevõte jõuab kasumisse 2009. aasta lõpuks.

(357) Kahe kapitalitoetuse samaaegsuse puhul kontrollis komisjoni ekspert, et nimetatud kapitalitoetusi maksid kõik SNCMi aktsionärid, sealhulgas CGMF.

(358) On kindlaks tehtud, et SNCMi haldusnõukogu sedastas 31. mail 2006, et kõik eespool nimetatud tehingud on ellu viidud. Eelkõige suurendasid kõik aktsionärid 31. mail 2006 ühiselt ja samaaegselt kapitali 35 miljoni euro ulatuses. See suurendamine toimus kahes samaaegses etapis: i) esimese kapitali suurendamise […] aktsia võrra märkisid täies ulatuses ülevõtjad sularahas ja nimiväärtuses ([…] eurot) ning ii) teise kapitali suurendamise […] aktsia võrra (neljandik on sisse nõutud) märkisid osaliselt ülevõtjad ([…] aktsiat ehk 26,25 miljonit eurot) ja osaliselt Prantsuse riik CGMFi kaudu ([…] aktsiat ehk 8,75 miljonit eurot), tehes seda samadel tingimustel, nimelt märkides sularahas […] eurot nimiväärtuses.

(359) Seega on riiklik ja eraõiguslik kapitalitoetus rangelt samaaegsed.

(360) Eelmainitut silmas pidades leiab komisjon, et kohtupraktikaga sätestatud kriteeriumid riigiabi tunnuste välistamiseks kõnealuse meetme puhul on täidetud. Seetõttu leiab komisjon, et Prantsuse riigi kapitalitoetus suurusjärgus 8,75 miljonit eurot ei anna SNCMile majanduslikku eelist, kuna kõnealune toetus tehti samaaegselt eraettevõtjate kapitalitoetusega ühenduse kohtupraktika tähenduses võrreldavates tingimustes.

(361) Igal juhul on komisjon seisukohal, et riigipoolse toetuse tasuvuse määr, mis on […] % aastas, on erainvestori jaoks investeeritud kapitali puhul pikaajalises perspektiivis piisav.

(362) Sellega seoses nendib komisjon, et riigi poolt SNCMi investeeritud kapitali fikseeritud tasuvus võtab riigilt igasuguse ärikava rakendamise riski, kuna see tasuvus on ettevõtte (nii kasvavast kui ka kahanevast) tootlikkusest täielikult sõltumatu. Seega ei anna avaliku teenindamise delegeerimislepingu sõlmimine SNCMiga riigile võimalust oma osaluselt oodatavat kasumit suurendada.

(363) Komisjoni ekspert tegi sellest järelduse, et Prantsuse riigile avalduvad kapitali suurendamise riskid sarnanesid pigem fikseeritud määraga obligatsiooni kui aktsiate omamisega. Sellest järeldub, et […] %-list tasuvusmäära peab võrdlema Prantsuse erasektori obligatsioonide tasuvusmääraga tehingu hetkel. Komisjoni eksperdi sõnul oli kõnealune määr 2006. aasta maikuu lõpus 4,15 %.

(364) Lõpuks leiab komisjon, et SNCMi võõrandamise äramuutva tingimuse olemasolu ei sea kahtluse alla investorite võrdse kohtlemise põhimõtet. Nimetatud tingimus käsitleb SNCMi täielikku võõrandamist eraõiguslikele ülevõtjatele ning mitte erastatud SNCMi tehtavaid samaaegseid investeeringuid (35 miljonit eurot) eraõiguslike ülevõtjate (26,25 miljonit eurot) ja riigi (8,75 miljonit eurot) poolt.

(365) Eelmainitut silmas pidades leiab komisjon, et kõnealune meede ei ole riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

10.4. **Isikutoetuse meetmed (38,5 miljonit eurot)**

10.4.1. *Õiguslik raamistik*

(366) Selleks et hinnata, kas meede annab ettevõtjale majanduslikku eelise, „tuleb […] kindlaks teha, kas abi saavale ettevõtjale anti majanduslik eelis, mida ta ei oleks tavalistes turutingimustes saanud", ([172]) või vastupidi, kas need võimaldavad ettevõtjal „vältida kulusid, mida ta peaks tavaliselt kandma ettevõtja eelarvevahenditest, ja kas meetmed takistavad seega turujõudude tavalist toimimist" ([173]).

(367) Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on tavalised kulud need, mida ettevõtja peab tavaliselt kandma oma igapäevase halduse või tavapärase tegevuse raames ([174]). Euroopa Kohus märkis täpsemalt, et sotsiaalkulude vähendamine on riigiabi, kui kõnealuse meetme „eesmärk on osaliselt vabastada ühe majandusharu ettevõtjad tavalisest sotsiaalmaksusüsteemist tulenevatest rahalistest kohustustest, ilma et see vabastus oleks vastava süsteemi olemuse või ülesehituse seisukohalt põhjendatud" ([175]). Selle kohtuotsusega osutas Euroopa Kohus selgelt, et majandusliku eelise olemasolu peab olema kindlaks määratud üldise sotsiaalkindlustussüsteemi suhtes, kohaldades seega maksundusküsimustes kasutatavale arutluskäigule sarnast arutluskäiku.

(368) Euroopa Kohus kinnitas seda lähenemisviisi 20. septembril 2001: „abi seisneb selliste kulude vähendamises, mis koormavad tavaliselt ettevõtte eelarvet, võttes arvesse kulusüsteemi laadi või ülesehitust, samas kui erilised maksekohustused kujutavad endast tavaliste maksekohustustega võrreldes lisamaksekohustust" ([176]).

(369) Seega on riigiabi mõistet käsitleva kohtupraktika tähenduses eelise olemuse tuvastamiseks vaja vastava õigusliku korra raames kindlaks määrata võrdlusraamistik või kohaldatavad ühiseeskirjad, millest lähtudes kõnealust eelist hinnata ([177]). Sellega seoses leidis Euroopa Kohus muu hulgas, et õigusliku raamistiku kindlaksmääramisel on suurem tähtsus maksundusalaste meetmete korral, kuna eelise olemasolu on võimalik tuvastada üksnes nn tavalise maksustamise suhtes, milleks on geograafilises võrdluspiirkonnas kehtiv maksustamise määr ([178]).

(370) Muu hulgas ei ole väljakujunenud kohtupraktika kohaselt „EÜ asutamislepingu artikli 92 kohaldamisel vahet, kas võrreldes varasema õigusliku olukorraga on eeldatava abisaaja olukord paranenud, halvenenud või jäänud hoopis samaks […]. Välja tuleb selgitada üksnes see, kas konkreetses õiguslikus raamistikus soodustab asjaomane meede „teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist" EÜ asutamislepingu artikli 92 lõike 1 tähenduses teiste ettevõtjatega võrreldes, kes on asjaomase meetmega taotletava eesmärgi osas võrreldavas faktilises ja õiguslikus olukorras" ([179]).

10.4.2. *Kohaldamine käesoleval juhtumil*

(371) Komisjon peab kohtupraktikast ja oma otsustuspraktikast ([180]) lähtudes selleks, et välistada kõnealuse meetme puhul riigiabi tunnused, kontrollima, et see meede ei vähendaks SNCMi igapäevase haldusega seonduvaid kulusid, st käesoleval juhul kulusid, mis tulenevad asjaomases valdkonnas töölepingu katkestamise korral kohaldatavate sotsiaalõigusaktide tavapärasest kohaldamisest.

(372) Sellega seoses sedastab komisjon, et poolte allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumi kohaselt võib sekvestri arvet kasutada ainult nendele isikutele hüvitiste maksmiseks, kelle tööleping SNCMiga on eelnevalt lõpetatud. Seega pole kõnealuste meetmete eesmärk ega tagajärg nende töötajate lahkumise võimaldamine, kellega seotud kulud oleksid nende meetmete puudumise korral võinud jääda SNCMi kanda.

(373) Samuti märgib komisjon, et neid hüvitisi nõustus SNCMi võõrandamise järel koondatud isikutele maksma riik ning mitte ettevõtja.

(374) Peale selle märgib komisjon, et need sotsiaalsed lisameetmed lähevad kaugemale sotsiaalõigusaktidega ja kohaldatavate kollektiivlepingutega ette nähtud hüvitistest. Seega jäävad viimaste kohaldamisest tulenevad kulud täielikult SNCMi kanda.

(375) Viimaks märgib komisjon, et neid sotsiaalseid lisameetmeid oleks rakendatud juhul, kui ülevõtjad oleksid pärast SNCMi müümist ellu viinud tööjõu vähendamise kava. Teisisõnu ei vasta need hüvitised 2002. aasta ümberkorralduskava raames ette nähtud tööjõu vähendamise kavade rakendamisele.

(376) Sellest tulenevalt leiab komisjon, et sotsiaalsete lisameetmete kulu ei ühti riigi poolt enne võõrandamist kaetud sotsiaalkavade maksumusega ega ka eespool hinnatud sotsiaalse kuluga SNCMi pankrotimenetluse korral.

(377) Seepärast ei kujuta sotsiaalsed lisameetmed endast kulu, mis tuleneb töölepingu lõpetamise raames kohaldatava sotsiaalõigusakti tavapärasest kohaldamisest.

(378) Samuti sedastab komisjon, et isegi kui lisada 38,5 miljonit eurot riigipoolsele kapitali suurendamisele 142,5 miljoni euro võrra, jääks kohandatud negatiivne müügihind ehk 196,50 miljonit eurot SNCMi pankrotimenetluse kulust (vt käesoleva otsuse punkt 3) oluliselt väiksemaks.

(379) Eelmainitut arvesse võttes ning oma otsustuspraktikast ([181]) lähtudes leiab komisjon, et riiklike vahendite abil sotsiaalsete lisameetmete võtmine koondatud isikute kasuks, ilma et need meetmed vähendaksid tööandja tavapäraseid kohustusi, on hõlmatud liikmesriikide sotsiaalpoliitikaga ega kujuta endast otsest riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. Komisjon leiab, et need meetmed ei kujuta endast kaudset abi, kuna töötajad saavad neist kasu alles pärast koondamist.

10.5. **Ümberkorraldusabina teatatud saldo 22,52 miljonit eurot**

(380) Eelmainitule tuginedes ning kooskõlas käesoleva otsuse punktiga 258 on toetuse summa, mida tuleb hinnata väljaspool avaliku teenindamise kohustuste hüvitamist antud riigiabina, 22,52 miljonit eurot ([182]) ning moodustab osa Prantsuse ametiasutuste 2002. aastal teatatud kapitalitoetusest.

(381) Komisjon leiab, et kõnealune summa annab SNCMile valikulise majandusliku eelise ning et seetõttu on kõnealuse toetuse puhul tegemist riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

10.5.1. *Meetme kokkusobivus ühisturu nõuetega päästmis- ja ümberkorraldusabi käsitlevate suuniste alusel*

(382) Prantsuse ametiasutused teatasid 2002. aastal kõnealusest meetmest 1999. aasta päästmis- ja ümberkorraldusabi käsitlevate suuniste alusel ([183]).

(383) Ühenduse suunistes meretranspordile antava riigiabi kohta ([184]) osutatakse laevandusettevõtjate ümberkorraldusabi hindamiseks eespool nimetatud suunistele. Kõnealuste suuniste punkti 19 kohaselt on „raskustes olevate äriühingute päästmiseks või ümberkorraldamiseks antava abi ühisturuga kokkusobivuse ainus alus artikli 87 lõike 3 punkt c”.

(384) Ümberkorralduseks antava riigiabi kokkusobivuse puhul EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktiga c ilmneb kohtupraktikast, et komisjon peab oma otsuses nimetama põhjused, mille alusel ta leiab, et abi on kõnealuste suunistega sätestatud tingimuste osas põhjendatud. Tingimused on eelkõige ümberkorralduskava olemasolu, pikaajalises perspektiivis elujõulisuse piisav tõendamine ja abi proportsionaalsus võrreldes selle saaja panusega.

Raskustes oleva äriühingu tunnused

(385) Ümberkorraldusabi saamiseks peab ettevõtet olema võimalik liigitada raskustes olevaks äriühinguks 1999. aasta suuniste tähenduses ([185]).

(386) Käesoleval juhul tuletab komisjon meelde, et ta sedastas, et see kriteerium oli täidetud nii komisjoni 17. juuli 2002. aasta otsuses SNCMile antava päästmisabi kohta ([186]) kui ka komisjoni 19. augusti 2002. aasta otsuses, millega algatatakse SNCMi 2001. aasta aruandele tuginedes ametlik uurimismenetlus rekapitaliseerimise kava suhtes.

(387) Käesoleva otsuse vastuvõtmiseks kontrollis komisjon, et SNCM täitis kõnealuse tingimuse ettevõtte 2002. aasta aruande põhjal. Seega jäävad omavahendid pärast kattevarade ([187]) mahaarvamist endiselt negatiivseks, olles pärast 2001. aasta -30,7 miljonit eurot 2002. aastal -26,5 miljonit eurot. See tase kajastub ettevõtte aktsiakapitalist rohkem kui poole kaotamises, millest üle veerandi kadus teatamisele järgnenud viimase 12 kuu jooksul, kinnitades seega suuniste punkti 5 alapunktis a kirjeldatud piisava, kuid mitte vajaliku tingimuse olemasolu.

(388) Peale aktsiakapitali muutumise sedastab komisjon muu hulgas järgmist:

— aastatel 2001–2002 kasvas jooksev kahjum enne maksude mahaarvamist 5,1 miljonilt eurolt 2001. aastal 5,8 miljonile eurole 2002. aastal, seejuures sai 2002. aasta puhaskahjumit vähendada üksnes teatavate laevade müümise abil;

— SNCMi rahakäive, mis 2001. aasta lõpus ulatus 39,2 miljoni euroni, langes 2002. aasta lõpuks 35,7 miljonile eurole;

— finantsvõlad, välja arvatud liisingud, kasvasid 2000. ja 2002. aasta vahel 135,8 miljonilt eurolt 144,8 miljonile eurole;

— finantskulud (intressid ja muud sarnased kulud) kasvasid 7,0 miljonilt eurolt 2000. aastal 9,503 miljonile eurole 2002. aastal.

(389) Muu hulgas kinnitasid Prantsuse ametiasutused komisjonile, et pangad keelduvad SNCMile edaspidi tema võlgnevuste tõttu raha laenamast, vaatamata sellele, et SNCM oli teinud ettepaneku anda tagatiseks oma viimased hüpoteekide ja muude sarnaste servituutidega koormamata laevad.

(390) Avaliku teenindamise kohustuste delegeerimisleping ei avalda sellele analüüsile mingit mõju. Kuigi kõnealune leping peab kahtlemata võimaldama SNCMil saavutada ümberkorralduskava õnnestumisega lõpuks tegevuskasumit, on sellegipoolest ilmne, et ettevõtte omavahendite terav puudus, kasvav laenukoormus ja ümberkorralduskava tegevusmeetmete kulu peaksid teatava aja jooksul põhjustama ettevõtte maksejõuetust.

(391) Eelmainitut silmas pidades leiab komisjon, et SNCM vastab ühtaegu nii 1999. aasta suuniste punkti 5 alapunktis a kui ka punktis 6 sätestatud tingimusele. Seetõttu sedastab komisjon, et 2002. aastal oli SNCM raskustes olev äriühing nimetatud suuniste tähenduses.

Elujõulisuse taastamine (suuniste punktid 31–34)

(392) Kooskõlas 1999. aasta suunistega on riigiabi andmise tingimuseks komisjoni kinnitatud ümberkorralduskava rakendamine. Nagu on märgitud 2006. aasta ametliku uurimismenetluse laiendamist käsitleva otsuse punktis 79 ning arvestades, et komisjon on leidnud, et pärast 2002. aasta teatamist võetud meetmete puhul ei ole tegemist riigiabiga, leiab komisjon, et 22,52 miljoni euro suuruse kapitalitoetuse kokkusobivus 1999. aasta suunistega tuleb läbi vaadata 2002. aasta ümberkorralduskava arvestades. „Hinnangute koostamisel tuleb võtta arvesse konteksti, milles kõnealused rahalised toetusmeetmed võeti, et […] vältida mis tahes hinnangute koostamist hilisema olukorra põhjal" ([188]).

(393) Prantsuse ametiasutuste esitatud teabe põhjal sedastab komisjon, et vaatamata sellele, et 2002. aasta ümberkorralduskavaga nähakse ette kasumlikkuse taastumine alates 2003. aastast tänu peamiselt aastatest 2002–2003 tulenevatele meetmetele, saavutab SNCM omavahendite „piisava" taseme sellegipoolest alles aastate 2005–2006 paiku. Seega määrab komisjon ümberkorralduse ajavahemiku lõppkuupäevaks 31. detsembri 2006.

(394) Marseille'i ja Korsika vahelise transpordiühenduse kasumlikkuse taastumine on ette nähtud lähemal ajal ning transpordiühendus Magribi riikidega ongi juba kasumlik. Ainult Niceist väljuv liin on veel ebakindlam, kuid selle osakaal väheneb, ning Liamone eeldatav väärtuse vähenemine 2001. aastal hõlbustab kasumlikkuse taastamist kõnealusel liinil. Komisjon nõustub muu hulgas väitega, mille kohaselt on Nice'ist väljuva liini olemasolu isegi vähendatud kujul vajalik ettevõtja positsiooni jaoks kogu asjaomasel turul. Magribi riikidega transpordiühenduse ümberkorraldamine aitab vähendada ettevõtja sõltuvust traditsioonilisest transpordiühendusest ning peaks samuti kaasa aitama elujõulisuse taastamisele, võttes arvesse et […].

(395) Pikaajalise kasumlikkuse kohta, st pärast praeguse avaliku teenindamise kohustuste delegeerimislepingu lõppemist, leiab komisjon, et kõnealuse kava rakendamine peab ettevõtjal võimaldama lepingute pikendamisel tõhusalt konkureerida. Viimaks märgib komisjon, et isegi osalise kahjumi korral (üks praamlaev) peaks see leping võimaldama ettevõtjal oma kasumit säilitada. Kui kõnealuse lepingu kaotamise tõttu peaks ettevõtja tulud oma traditsioonilisel turul langema 40 % ulatuses või rohkem, nagu seda on eeldatud ka teise stsenaariumi korral, oleks

sellisel juhul komisjoni arvates tegemist juhtumiga, mida vähesed ümberkorralduskavad, riigitoetusega või ilma selleta, oleksid võimelised lahendama, ning et käesolevas etapis oleks selle käsitlemine ennatlik.

(396) „Tulevaste tegevuseeldustega seotud realistlike oletuste" puhul peab komisjon turu-uuringut tõsiselt võetavaks ning leiab, et see on hea alus ettevõtja arengustsenaariumite koostamisele.

(397) Komisjon sedastab, et selleks, et tagada ettevõtte elujõulisuse taastamine, nähakse ümberkorralduskavaga ette elujõulisuse suurendamine peamiselt ettevõttesiseste meetmetega, näiteks parem kontroll oma tootmiskulude üle ning suurem tootlikkus. Samuti, kui SNCMi finantsolukord paraneb tema tegevuse ümberkorraldamise kaudu Magribi riikide liinidel, arvestades väljavaateid asjaomase turu kasvuks, sisaldab 2002. aasta ümberkorralduskava ka meetmeid, mis on mõeldud teatava tegevuse lõpetamiseks, eelkõige seoses tema Itaalia tütarettevõttega Corsica Marittima.

(398) Komisjon leiab, et teatatud kavas sisalduvate meetmete mõju ning selle kava edukus ei sõltu turuarengust, välja arvatud areng Magribi riikide liinidel, mille puhul on tegemist eelkõige selle positsiooni tagasisaamisega, mis SNCMil oli kuni 1990. aastate keskpaigani.

(399) Peale selle võtab komisjon teadmiseks asjaolu, et ümberkorralduskavas võetakse arvesse nõudluse ja pakkumise olukorda ning tulevikuväljavaateid asjaomasel tooteturul vastavalt stsenaariumidele, mis põhinevad optimistlikel, pessimistlikel ja vahepealsetel oletustel ning SNCMi erilistel tugevatel ja nõrkadel külgedel.

(400) Viimaks leiab komisjon, et ümberkorralduskavaga tehakse ettepanek SNCMi muutmiseks sellisel viisil, et viimasel oleks pärast ümberkorraldamise lõppemist võimalik kõik kulud, sealhulgas amortisatsiooni- ja finantseerimiskulud, ise kanda.

(401) Eelmainitut arvestades sedastab komisjon, et tuginedes teabele, mis oli kättesaadav ajal, kui kõnealused rahalised toetusmeetmed vastu võeti, on ettevõtte elujõulisusega seotud kriteerium täidetud.

Soovimatute konkurentsimoonutuste vältimine (suuniste punktid 35–39)

(402) Kõnealuste suuniste punkti 35 kohaselt peab võtma meetmeid, et leevendada võimalikult suurel määral abi kahjulikku mõju konkurentidele. Vastasel juhul tuleks abi lugeda ühiste huvidega vastuolus olevaks ning seega ühisturuga kokkusobimatuks.

(403) Käesoleval juhul tähendab see tingimus ettevõtja jaoks kehtestatud piirangut seoses sellega, kui suures mahus võib ta tegutseda oma traditsioonilisel turul, milleks on Korsika transpordiühendus, mis on ühtlasi ka turg, kus ta konkureerib teiste ühenduses asuvate ettevõtjatega, mis ei ole nii transpordiühenduse puhul Magribi riikidega.

(404) Komisjon on seisukohal, et Korsika meretranspordi turul ei valitse ülevõimsust, võttes arvesse asjaomase liikluse märkimisväärselt hooajalist iseloomu ja suurt kasvu. Samuti märgib komisjon, et SNCMi peamise konkurendi laevade keskmine täituvusmäär on madalam kui asjaomasel riigiettevõttel. Kuna turul ei valitse suuniste tähenduses ülevõimsust, ei ole vaja kaasa aidata olukorra paranemisele. Laevade müümine nende lammutamise asemel tundub kõnealuseid suuniseid silmas pidades seega vastuvõetav tootmisvõimsuse vähendamise meede.

(405) Turuosa kohustuslik piiramine või vähendamine asjaomasel turul või asjaomastel turgudel, kus kõnealune ettevõtja tegutseb, on tema konkurentide kasuks rakendatavad kompenseerivad meetmed, mille ulatus peab olema tasakaalus konkurentsimoonutuste mõjuga, mida ümberkorraldusabi põhjustab või põhjustada võib.

(406) Ümberkorralduskava aitab järgmiste elementide rakendamise kaudu olulisel määral kaasa ettevõtja turuosa vähendamisele asjaomasel turul tema konkurentide otseseks kasuks:

— Itaalia ja Korsika vahelisi liine teenindanud tütarettevõtte Corsica Marittima (82 000 reisijat 2000. aastal) sulgemine, seega SNCMi kontserni lahkumine Itaalia ja Korsika vahelise transpordiühendusega seotud turult,

— SNCMi osaline lahkumine Touloni ja Korsika vahelistelt liinidelt; sellel turul oli 2002. aastal vähem kui 460 000 reisijat,

— alates 2003. aastast reisijakohtade koguarvu ning SNCMi igal aastal tehtavate edasi-tagasi sõitude arvu vähendamine, eelkõige Nice'i ja Korsika vahelisel liinil,

— nelja laeva müümine.

(407) Kogu Genova ja Touloni lahel vähendab SNCM reisijakohtade arvu 2001. aastaga võrreldes rohkem kui miljoni koha võrra, mis tähendab oma konkurentide vahetuks kasuks tehtud rohkem kui kahekordset vähendamist, kuigi just kõnealustel liinidel on kasv kõige suurem.

(408) Ehkki osutatud meetmed on olulise ulatusega, lisati neile SNCMi kohustus mitte rahastada ümberkorralduse-rioodil muid uusi investeeringuid peale ümberkorralduskavas sisalduva tegevuse taaskäivitamise kulude Magribi riikide suunal.

(409) Eelmainitut arvestades leiab komisjon, et soovimatute konkurentsimoonutuste vältimisega seotud kriteerium on täidetud.

Miinimumiga piirduv abi (suuniste punktid 40 ja 41)

(410) Abisumma peab rangelt piirduma ümberkorraldamiseks vajamineva miinimumiga, pidades silmas äriühingu, selle aktsionäride või seda hõlmava ärikontserni rahalisi vahendeid, vähendamata seejuures selle võimalusi elujõulisuse taastamiseks.

(411) Komisjon oli oma 19. augusti 2002. aasta otsuses väljendanud kahtlusi Prantsuse ametiasutuste abisumma kindlaksmääramiseks esitatud arvutamismeetodi kohta. Vaatamata Prantsusmaa esitatud lisaselgitustele viis komisjon läbi omapoolse hindamise.

(412) Prantsuse ametiasutuste kasutatud lähenemisviisi kohta, mis põhines omavahendite ja võlgade vahelisel suhtel, leiab komisjon järgmist:

— Prantsuse ametiasutuste hindamises kasutatud viiest ettevõtjast koosnev rühm ei ole merekabotaaži valdkonna puhul piisavalt esinduslik valik;

— selle ettevõtjate rühma puhul kindlaksmääratud omavahendite ja finantsvõlgade suhe 79 % ei ole muu hulgas mingil viisil usaldusväärne näitaja ettevõtte heast seisust;

— Prantsuse ametiasutused ei selgitanud, mida nende viie ettevõtja finantsvõlgade summa täpselt hõlmab ega saanud seega tagada, et need andmed on ümberkorralduskavas esitatud SNCMi laenusummaga võrreldavad;

— Prantsuse ametiasutused ei tõendanud, et selle ettevõtjate rühma kohta kindlaksmääratud omavahendite ja finantsvõlgade suhet 79 % on ümberkorralduskavas aastate 2002–2007 kohta koostatud finantsmudelis tõepoolest arvestatud.

(413) Seoses Prantsuse ametiasutuste esitatud muude lähenemisviisidega kapitalitoetuse puhul miinimumiga piirdumise tõestamiseks kahtleb komisjon nende asjakohasuses ([189]).

(414) Komisjon on seisukohal, et kapitalitoetuse esmane eesmärk ei pea olema suurendada ettevõtja omavahendeid (lihtne rahaline ümberkorraldamine), vaid aidata ettevõtjal 1976. aasta lepingupõhisest monopoolsest seisust üle minna konkurentsitingimustesse. Seetõttu on komisjonil keeruline mõõta abi suurust Prantsuse ametiasutuste kasutatud meetodi kohaselt, arvestades raskusi SNCMi omavahendite asjakohase taseme kindlaksmääramisel. Komisjon märgib, et lisades Prantsuse ametiasutuste valitud rühma veel mõne ettevõtte või jättes sellest mõne ettevõtte välja, võib omavahendite ja võlgade keskmine suhe olulisel määral varieeruda.

(415) Komisjon leiab, et ümberkorraldusabi võib hõlmata ümberkorralduskavas ette nähtud eri meetmeid (operatiivne ümberkorraldus), mis on tingitud ettevõtte juriidilise ja konkurentsialase konteksti muutumisest. Ümberkorralduse operatiivmeetmetega seotud kulude puhul jääb komisjon 46 miljoni euro suuruse summa juurde (vt käesoleva otsuse punkt 55) ([190]).

(416) SNCMi abivajaduse täpse arvutamise puhul tuletab komisjon meelde, et „hinnangute koostamisel tuleb võtta arvesse konteksti, milles kõnealused rahalised toetusmeetmed võeti, et […] vältida mis tahes hinnangute koostamist hilisema olukorra põhjal” ([191]).

(417) Käesoleval juhul märgib komisjon suuniste punkti 40 silmas pidades, et ajavahemikul 18. veebruarist 2002, kui Prantsuse ametiasutused teatasid ümberkorraldusabist, kuni 9. juulini 2003, kui komisjon võttis vastu otsuse ümberkorraldusabi lubamise kohta, müüdi märkimisväärses ulatuses vara, peamiselt laevasid, mis tähendab 26,25 miljonit eurot puhaskasumit pärast seonduvate finantsvõlgade mahaarvamist ([192]).

(418) Ometi ei piisa nendest müükidest SNCMi (mille finantsolukorda mõjutavad pärast kõnealust tehingut endiselt märkimisväärsed võlad (19,75 miljonit eurot)) elujõulisuse taastamiseks. Kuna SNCMile ei oleks pangalaenu antud, isegi kui ettevõte oleks tagatiseks pakkunud oma viimaseid hüpoteekide ja muude sarnaste servituutidega koormamata laevu, leiab komisjon, et ettevõte ei ole suuteline leidma oma ümberkorraldamise rahastamiseks muid omavahendeid.

(419) Eelmainitut arvestades jõuab komisjon seega järeldusele, et 19,75 miljoni euro suuruse summa maksmine on põhjendatud selleks, et võimaldada ettevõttel lühiajalises perspektiivis oma elujõulisus taastada.

(420) Seega leiab komisjon, et algselt ümberkorraldusabina teatatud 22,52 miljoni euro suurusest summast võib üksnes 19,75 miljonit eurot olla põhjendatud SNCMi likviidsusvajaduste ja 9. juulil 2003 teostatud varade müügi alusel, tingimusel et võetakse arvesse kasumit, mis saadi võõrandamistest (vt allpool), mida komisjon oma 2003. aasta otsuses nõudis ning mida tehti lisaks ümberkorralduskavaga ette nähtud võõrandamistele.

Ühekordsuse põhimõttest kinnipidamine

(421) Suunistes ([193]) on sätestatud, et ettevõtja, kes on juba ümberkorraldusabi saanud, ei või üldjuhul saada uut abi kümne aasta jooksul pärast ümberkorraldusperioodi lõppu. SNCMile juba antud abi loetelus ei ole ühtegi ümberkorraldusabi. Tegemist on SNCMile antud esimese ümberkorraldusabiga pärast tema asutamist 1976. aastal.

10.5.2. *Kompenseerivate meetmete säilitamine*

(422) Nagu esimese astme kohus oma 2005. aasta otsuses soovitas ning nagu on märgitud 2006. aasta laiendamist käsitleva otsuse punktis 137 ning võttes arvesse 1999. aasta suuniste alusel kinnitatud abisumma vähendamist, tõstatub küsimus komisjoni 2003. aasta otsuses sätestatud kompenseerivate meetmete säilitamise kohta.

(423) Meeldetuletuseks, komisjon oli oma 2003. aasta otsuses heaks kiitnud 76 miljoni euro suuruse kapitalitoetuse 1999. aasta suuniste alusel, kui on täidetud järgmised tingimused ([194]):

i) kuni 31. detsembrini 2006 ei tohi SNCM soetada uusi laevu ega sõlmida uute või renoveeritud laevade peale ehitus-, tellimus- või prahtimislepinguid;

ii) SNCM võib kuni 31. detsembrini 2006 kasutada üksnes neid 11 laeva, mis juba on tema omanduses;

iii) SNCM võõrandab igasuguse otsese ja kaudse osaluse järgmistes äriühingutes: Amadeus France, Compagnie Corse Méditerranée, Société Civile Immobilière (SCI) Schuman, Société méditerranéenne d'investissements et de participations, Someca;

iv) kuni 31. detsembrini 2006 hoidub SNCM igasugusest hinnapoliitikast avaldatud hindade osas, mille eesmärk on pakkuda konkurentidest madalamaid hindasid võrdväärsete sihtpunktide ja teenuste eest samadel kuupäevadel;

v) kuni 31. detsembrini 2006 piiratakse iga-aastast laevade edasi-tagasi sõitude arvu mitme Korsika laevaühenduse puhul.

(424) Komisjoni ekspert kontrollis kõigi komisjoni 2003. aasta otsusega seotud tingimuste täitmist.

(425) Ta kinnitas, et laevade soetamise keeluga seotud tingimustest on kinni peetud (tingimus i eespool). Sellega seoses peab rõhutama, et äriühing VT soetas laeva Superfast, mille uueks nimeks sai Jean Nicoli, ning see laev anti rendilepinguga SNCMi käsutusse alates 2007. aasta veebruarist, pärast 2003. aasta otsusega kindlaksmääratud ajavahemiku lõppu ([195]).

(426) SNCMi olemasoleva laevastiku kasutamise kohta (tingimus ii eespool) kinnitas komisjoni ekspert, et pärast Aliso asendamist Ascoga 2004. aastal ([196]) ning Asco võõrandamist 24. mail 2005 oli SNCM hoidnud oma laevastiku suuruse 10 laeva piires, mis on ühe laeva võrra vähem 2003. aasta otsuses sätestatud 11 laevast.

(427) Aliso asendamise kohta Ascoga märgib komisjon eelkõige, et laevade Asco ja Aliso puhul on tegemist sõsarlaevadega (*sistership*s), st kahe sama klassi laevaga, mis on ühe ja sama projekti järgi ehitatud samas laevatehases. Need on täpselt samade mõõtmete, sama kuju ja sama võimsusega. Komisjon leiab, et kahe laeva vahetamise tulemusel SNCMi võimsus ei suurenenud. Muu hulgas tuletab komisjon meelde, et SNCMi lubatud laevastiku koosseisu muutmise võimalust võib kasutada üksnes SNCMi tahtest sõltumatutel põhjustel. Käesoleval juhul on komisjon seisukohal, et probleemid, mida SNCM laeva Asco võõrandamisel koges, ei sõltunud kõnealuse ettevõtja tahtest. Samuti leiab komisjon, et kui SNCM leidis ostja Asco asemel Alisole, oli Aliso müügil SNCMi võimsusele samasugune mõju nagu oleks olnud Asco müügil, ning et Prantsuse ametiasutuste võetud kohustused pidada kinni ümberkorralduskavast olid SNCMi töös oleva laevastiku nelja laeva müügi puhul täidetud.

(428) Muu hulgas sedastas ekspert raamatupidamisdokumentide alusel, et kõik 2003. aasta otsusega nõutavad varade võõrandamised olid teostatud (tingimus iii eespool). Võõrandamisest saadud puhastulu ulatub 5,02 miljoni euroni ([197]). Komisjon rõhutab, et peale 2002. aasta ümberkorralduskavaga ette nähtud või 2003. aasta otsusega nõutud võõrandamiste võõrandas SNCM vara, ([198]) mille teostamist komisjoni ekspert kontrollis, 12,6 miljoni euro suuruse võõrandamise puhastulu eest.

(429) Hinnaliidri põhimõttest loobumisega ([199]) seotud tingimuse puhul kontrollis komisjoni ekspert esiteks seda, kas SNCMi siseselt oli kehtestatud menetlus nimetatud tingimuse täitmise kontrollimiseks. Teiseks kontrollis komisjoni ekspert, kas SNCM on kõnealust tingimust kohaldanud eri liinide suhtes ajavahemikul 16. märtsist 2005 kuni 31. detsembrini 2006 ([200]). Kõnealuse kontrollimise põhjal tegi komisjoni ekspert järelduse, et […] %-l juhtudest oli SNCMi väljastatud piletite puhul peetud kinni eespool esitatud tingimusest iv. Komisjon märgib, et Prantsuse ametiasutuste esitatud teabe põhjal jätkab SNCM tänaseni tingimuste iv ja v kohaldamist, ehkki 2003. aasta otsuses sätestati nende lõpetamise tähtpäevaks 31. detsember 2006.

(430) Tingimuse v kohta sedastas ekspert, et SNCM oli kinni pidanud edasi-tagasi sõitude arvu suhtes kohaldatavast tingimusest eelarveaastate 2005–2006 kohta. Seevastu oli SNCM 2005. ja 2006. aastal ületanud reisijakohtade maksimaalse arvuga seotud määrad Marseille'i liinil ning väga väheses ulatuses ka kaubaveo jooksvate meetrite maksimaalse arvuga seotud määrad Touloni liinil 2005. ja 2006. aastal ning Marseille'i liinil 2006. aastal.

(431) Viimase punkti kohta märgib komisjon aga, et reisijakohtade puhul muudab lubatud määrade ületamise täpse hindamise keeruliseks ühele perele mõeldud kajutite mõiste. Seetõttu ei saa ainuüksi kõnealuse tingimuse põhjal sedastada, et SNCM ei täitnud talle 2003. aasta otsusega pandud tingimusi.

(432) Eelmainitut arvesse võttes teeb komisjon järelduse, et SNCM rakendas 2003. aasta otsusega sätestatud kompenseerivaid meetmeid.

10.5.3. *Järeldus*

(433) Komisjon märgib, et peaaegu kõigist 2003. aasta otsusega sätestatud kompenseerivatest meetmetest on kinni peetud. Võttes arvesse 1999. aasta suuniste alusel heakskiidetud toetussumma olulist vähenemist võrreldes 2003. aastal heakskiidetud summaga, mille alusel komisjon kõnealused tingimused sätestas, ei pea komisjon vajalikuks sätestada lisatingimusi ega -kohustusi selleks, et vältida konkurentsimoonutusi ühenduse huvidele mittevastavas ulatuses.

(434) Eelmainitut silmas pidades ning võttes arvesse 2005. aasta otsuse vastuvõtmise ajal kindlaksmääratud võõrandamise puhastulu täpset suurust, leiab komisjon, et riigiabi 15,81 miljoni euro suuruse kapitalitoetusena ([201]) on vastavuses EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktiga c.

11. **KOKKUVÕTE**

(435) Kokkuvõtteks leiab komisjon, et käesolevas otsuses käsitletavate meetmete puhul ei ole tegemist riigiabiga EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses või on see riigiabi ühisturuga kokkusobiv.

(436) Komisjon kutsub Prantsusmaad üles:

— andma komisjonile võimalikult kiiresti ning hiljemalt 15 tööpäeva jooksul alates käesoleva otsuse kättesaamise kuupäevast teada, millist teavet ta peab ametisaladuse hoidmise kohustuse alla kuuluvaks vastavalt määruse (EÜ) nr 659/1999 artiklile 25;

— teavitama abisaajat võimalikult kiiresti käesolevast otsusest, jättes vajaduse korral välja teabe, mis tema arvates kuulub ametisaladuse alla ja mille abisaajale teatavakstegemine võib kahjustada huvitatud isikute huve. Vajaduse korral võib abisaajale saadetud versioonis esitada muid elemente, mis kuuluvad ametisaladuse alla, kuid mida ei jäetud välja.

(437) Komisjon tuletab Prantsusmaale meelde, et välja arvatud erakorralistel, ettenägematutel ning ettevõtjast sõltumatutel asjaoludel, ei või kõnealuste suuniste alusel teist ümberkorraldusabi tavaliselt kavandada kümne aasta jooksul pärast ümberkorraldusperioodi lõppu, st käesoleval juhul pärast 31. detsembrit 2006,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Prantsuse riigi poolt SNCMile makstud 53,48 miljonit eurot avaliku teenindamise kohustuste hüvitisena ajavahemiku 1991–2001 kohta on ebaseaduslik riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 3 tähenduses, kuid ühisturuga kokkusobiv kõnealuse lepingu artikli 86 lõike 2 alusel.

SNCMi 158 miljoni euro suurune negatiivne müügihind, töötajatega seotud sotsiaalmeetmete katmine CGMFi poolt 38,5 miljoni euro ulatuses ning SNCMi ühine ja samaaegne rekapitaliseerimine CGMFi poolt 8,75 miljoni euro ulatuses ei ole riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

Prantsusmaa poolt ettevõtjale Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM) antud ümberkorraldusabi 15,81 miljoni euro ulatuses on ebaseaduslik riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 3 tähenduses, kuid ühisturuga kokkusobiv kõnealuse lepingu artikli 86 lõike 2 alusel.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

Brüssel, 8. juuli 2008

Komisjoni nimel

asepresident

Antonio TAJANI

(1) EÜT C 308, 11.12.2002, lk 29.

(2) Kõnealune ümberkorralduskava võeti vastu pärast seda, kui Prantsuse ametiasutused olid 20. detsembril 2001 teatanud ettevõtja Compagnie Générale Maritime et Financière (CGMF) poolt SNCMile päästmisabina tehtud 22,5 miljoni euro suurusest sularaha ettemaksest. Komisjon lubas 17. juuli 2002. aasta otsusega (ELT C 148, 25.6.2003, lk 7, edaspidi „2002. aasta otsus") anda SNCMile päästmisabi EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 sätestatud abi esialgse uurimismenetluse raames. Prantsuse ametiasutused edastasid 19. novembril 2002 komisjonile koopia SNCMi ja CGMFi vahelistest kokkulepetest sularaha ettemakse kohta ning tõendid CGMFilt SNCMile tehtud ettemakse tagastamise kohta kahe ülekandega 13. mail ja 14. juunil 2002.

(3) Registreeritud viitenumbri TREN A/61846 all.

(4) CGMF on 100 % Prantsuse riigi omanduses olev valdusettevõte, kelle vahendusel teostab Prantsuse riik Vahemerel kõik mereveo, laevade seadistamise ja prahtimisega seotud toimingud.

(5) EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1. Kuna Prantsuse ametiasutused olid 11. septembril 2002 palunud parandada 19. augusti 2002. aasta otsuses teatavad faktivead, võttis komisjon 27. novembril 2002 vastu otsuse, millega muudetakse 19. augusti 2002. aasta otsust (avaldatud: EÜT C 308, 11.12.2002, lk 29). Huvitatud isikutel paluti esitada oma märkused kõnealuse abikava kohta alates nimetatud kuupäevast.

(6) 11. septembril 2002 palusid Prantsuse ametiasutused 19. augusti 2002. aasta otsuse kohta märkuste esitamiseks lisaaega, millega komisjoni talitused nõustusid 17. septembril 2002.

(7) Registreeritud viitenumbri SG(2002) A/10050 all.

(8) Registreeritud 15. jaanuaril 2003 viitenumbri DG TREN A/10962 all.

(9) Registreeritud viitenumbri SG(2003) A/1691 all.

(10) Registreeritud viitenumbri TREN A/21531 all.

(11) Registreeritud viitenumbri SG(2003) A/1546 all.

(12) EÜT C 288, 9.10.1999, lk 2.

(13) Registreeritud viitenumbri TREN A/21701 all.

(14) ELT L 61, 27.2.2004, lk 13. Komisjon tegi 8. septembri 2004. aasta otsusega (edaspidi „2004. aasta otsus") 2003. aasta otsusesse väikese muudatuse, lubades SNCMil vajaduse korral 2003. aasta otsuse artikli 2 muutmise alusel laevad Aliso ja Asco omavahel vahetada.

(15) ELT L 19, 21.1.2005, lk 70.

(16) Registreeritud viitenumbri TREN A/27546 all.

(17) Registreeritud viitenumbri TREN A/30842 all.

(18) Lisateavet esitati 30. novembri 2005. aasta kirjaga (SG(2005) A/10782), 14. detsembri 2005. aasta kirjaga (SG(2005)A/11122) ja 30. detsembri 2005. aasta kirjaga (TREN A/10016).

(19) Registreeritud viitenumbri TREN A/16904 all.

(20) Registreeritud viitenumbri TREN A/19105 all.

(21) Euroopa Kohtu 24. juuli 2003. aasta otsus kohtuasjas Altmark Trans GmbH *v.* Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, (280/00, EKL, lk 7747).

(22) Veolia Transport on 100 % Veolia Environnement'i tütarettevõte. Connexi nime all osutab ta reisijateveoteenuseid omavalitsusüksustele (linnasisene, linnadevaheline ja piirkondlik ühistransport) ning haldab sellega seoses maantee- ja raudteevõrgustikke ning vähemal määral mereveoteenuseid.

(23) ELT C 103, 29.4.2006, lk 28.

([24]) ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

([25]) ELT C 148, 24.6.2006, lk 42.

([26]) Registreeritud viitenumbri TREN A/25295 all.

([27]) Registreeritud viitenumbri TREN A/24111 all.

([28]) ELT C 303, 13.12.2006, lk 53.

([29]) Registreeritud viitenumbri TREN A/37907 all.

([30]) Kontsern *Stef-TFE* taotles tähtaja pikendamist 28. detsembril 2008 (A/20313) ja Corsica Ferries 27. detsembril 2006 (A/20056).

([31]) 4. jaanuaril 2007 kontsernile *Stef-TFE* (D 2007 300067) ja kontsernile Corsica Ferries (D 2007 300068) saadetud kirjad.

([32]) 11. jaanuari, 16. jaanuari ja 9. veebruari 2007. aasta kirjad, mis registreeriti vastavalt viitenumbrite TREN/A/21142, A/21669 ja A/23798 all.

([33]) 13. veebruari 2007. aasta kirjad, mis registreeriti viitenumbrite TREN/A/24473 ja TREN/A/23981 all.

([34]) Registreeritud komisjoni talituste poolt numbri TREN/A/30979 all. Prantsuse ametiasutused taotlesid 15. märtsi 2007. aasta ja 19. aprilli 2007. aasta kirjadega, mis registreeriti viitenumbrite TREN/A/27002 ja A/29928 all, oma kommentaaride esitamiseks kaht ühekuulist lisatähtaega, mida komisjon neile ka andis.

([35]) Selle teabe esitas CFF 15.3.2007 (TREN/A/27058), 27.09.2007 (registreeritud 1.10.2007 numbri TREN/A/43510 all), 30.11.2007 (registreeritud 6.12.2007 numbri TREN/A/49918 all), 20.12.2007 (registreeritud 26.12.2007 numbri TREN/A/51600 all), 14.3.2008 (TREN/A/87084), Stim 20.12.2007 (TREN/A/51391) ning SNCM 28.2.2008 (TREN/A/85681). Prantsusmaa edastas samuti teabe 21.12.2007 (TREN/A/51441), 7.1.2008 (TREN/A/86344) ja 8.2.2008 (TREN/A/83661). Muud dokumendid esitasid Prantsuse ametiasutused 29. veebruari 2008. aasta töökoosolekul.

([36]) SNCMile kuulub otsene vähemusosalus 45 % ulatuses äriühingus CMN ja kaudne vähemusosalus ettevõtja Compagnie Générale de Tourisme et d'Hôtellerie (CGTH) kaudu 24,1 % ulatuses. Alates 1992. aastast teostab tegelikku kontrolli kontsern Stef-TFE oma kuni 49 %-lise osaluse kaudu ettevõttes Compagnie Méridionale de Participations (CMP). SNCM ja CMN olid avaliku teenindamise delegeerimislepingu raames partnerid ajavahemikul 2001–2006 ning võitsid ühiselt uue avaliku teenindamise delegeerimislepingu ajavahemikuks 2007–2012/2013.

([37]) CGTH on täielikult SNCMile kuuluv valdusettevõte.

([38]) Aliso Voyage on SNCMi turustuskanal. Selle äriühingu moodustavad 17 bürood üle terve Prantsusmaa ning see haldab meretranspordi piletimüüki, millest 49,9 % moodustavad SNCMi piletid.

([39]) 2003. aasta otsuse vastuvõtmise ajal kuulus SNCMile transpordikontserniga Delmas võrdne osalus Prantsuse merekaubaveo ettevõttes Sud-Cargos, mis oli spetsialiseerunud transpordiühendusele Marokoga. Seejärel võõrandati kõnealune osalus 2005. aasta lõpus […]* miljoni euro eest (ametisaladusega hõlmatud teave), nagu ilmneb Prantsuse ametiasutuste 28. märtsil 2006 edastatud 2005. aasta investeerimiskavast.

([40]) Selle SNCMi laevade varustamise eest vastutava äriühingu täisomanik on SNCM.

([41]) Täielikult SNCMile kuuluv täisühing Ferrytour tegeleb reiside korraldamisega. Ferrytour pakub reise mereteed pidi Korsikale, Sardiiniasse ja Tuneesiasse, kuid samuti lende paljudesse sihtkohtadesse. Kõrvaltegevusena pakub ta ka minikruiise ja äriturismiteenuseid.

([42]) 1996. aastal loodud ja täielikult SNCMile kuuluv tütarettevõte Comptoirs du Sud haldab kõiki laevade pardal asuvaid poode.

([43]) Vt joonealune märkus nr 12.

([44]) Suur luksuslik praamlaev Napoléon Bonaparte (mahutavus 2 150 reisijat ja 708 sõidukit, võimsus 43 MW, kiirus 23,8 sõlme); uus Danielle Casanova, samuti suur luksuslik praamlaev, mis lasti vette 2002. aasta mais (mahutavus 2 204 reisijat ja 700 sõidukit, võimsus 37,8 MW, kiirus 23,8 sõlme); l'Ile de Beauté (mahutavus 1 554 reisijat ja 520 sõidukit, võimsus 37,8 MW, kiirus 21,5 sõlme), mis võeti kasutusele 1979. aastal ja renoveeriti aastatel 1989–1990; Méditerranée (mahutavus 2 254 reisijat ja 800 sõidukit, võimsus 35,8 MW, kiirus 24 sõlme) ja Corse (mahutavus 2 150 reisijat ja 600 sõidukit, võimsus 27,56 MW, kiirus 23,5 sõlme)

([45]) Paglia Orba (mahutavus 500 reisijat, 2 000 jooksvat meetrit kaupa ja 120 sõidukit, võimsus 19,7 MW, kiirus 19 sõlme); Monte d'Oro (mahutavus 508 reisijat, 1 615 meetrit kaupa ja 130 sõidukit, võimsus 14,8 MW, kiirus 19,5 sõlme); Monte Cinto (mahutavus 111 reisijat, 1 200 meetrit kaupa, võimsus 8,8 MW, kiirus 18 sõlme); alates 2003. aasta maist Pascal Paoli (mahutavus 594 reisijat, 2 300 meetrit kaupa ja 130 sõidukit, võimsus 37,8 MW, kiirus 23 sõlme).

([46]) Kiirlaev Liamone (mahutavus 1 116 reisijat ja 250 sõidukit, võimsus 65 MW, kiirus 42 sõlme), mis teeb ülesõite ka Touloni.

([47]) Kõik laevad, välja arvatud Danielle Casanova, Pascal Paoli ja Liamone, on võetud liisingusse.

([48]) Nõukogu määrus (EMÜ) nr 3577/92, 7. detsember 1992, teenuste osutamise vabaduse põhimõtte kohaldamise kohta merevedudel liikmesriikides (merekabotaaž) (EÜT L 364, 12.12.1992, lk 7).

([49]) Avaliku teenindamise kohustuste järelevalveasutus alates 1991. aastast vastavalt Prantsusmaa 13. mai 1991. aasta seadusele nr 91–428.

([50]) ELT S 2001/10 – 007–005.

([51]) ELT 2006/S 100–107350.

([52]) Komisjoni 2. juuli 2002. aasta otsusega (EÜT C 186, 6.8.2002, lk 3) lubatud riigiabi nr 781/2001.

([53]) Komisjoni 24. aprilli 2007. aasta otsusega lubatud riigiabi nr 13/2007, mis on avaldatud komisjoni veebisaidil: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transports_2007.htm

(*) Ametisaladusega hõlmatud teave.

([54]) Juht saadab sõidukite rühma ülesõidu vältel. Mõnel juhul laadib üks juht sõiduki enne väljumist peale ning teine laadib selle sihtkohas maha. Seda käsitatakse saatjaga veona, vastupidiselt ro-ro kaubaveole, mille puhul veetakse treilerit ilma vedukita.

([55]) ELT C 148, 25.6.2003, lk 7.

([56]) See summa jagunes järgmiselt: 20,4 miljonit eurot tegeliku ümberkorralduskava jaoks, 1,8 miljonit eurot realiseeritavate laevade desarmeerimiseks, 14,8 miljonit eurot Liamone väärtuse vähendamiseks ja 9 miljonit eurot tegevuse ümberpaigutamiseks Magribi riikidesse.

([57]) Selle kava võttis 17. detsembril 2001 vastu SNCMi haldusnõukogu.

([58]) Ümberkorralduskavaga nähti ette ülesõitude arvu vähendamine 4 138 ülesõidult (3 835 SNCMi ja 303 tema tütarettevõtte Corsica Marittima puhul) 3 410 ülesõidule 2003. aastal, kusjuures liinides tehakse järgmised muudatused:
— Marseille ja Korsika vaheliste liinide muutmine kooskõlas aastateks 2001–2006 sõlmitud avaliku teenindamise lepingu dokumentidega,
— Touloni ja Korsika vaheliste liinide sisuline sulgemine,
— Nice'i ja Korsika vaheliste liinide arvu vähendamine,
— Livourne'i-Bastia liini teenindamise lõpetamine asjaomase varustusega, tegelik sulgemine 2003. aastal,
— Alžeeria ja Tuneesiaga transpordiühenduse tugevdamine laevadega Méditerranée, Ile de Beauté ja Corse ning Genua-Tunise liini sulgemine.

([59]) Tööjõudu kavatseti vähendada vanusekriteeriumide alusel tavapäraselt või ennetähtaegselt pensionile jäämise (tegevuse ennetähtaegse lõpetamise), liikuvuspuhkuse ja tähtajaliste lepingute pikendamata jätmise kaudu. Siiski pidi tööjõu vähendamine põhjustama SNCMile kulu hinnanguliselt 20,4 miljoni euro ulatuses.

([60]) Näiteks liikluse maht, sisemajanduse koguprodukti eeldatav kasv (1,5 %), laenumäär (5,5 %), finantstoodete tootlus (4,5 %) ja lühiajaliste laenude määr (5 %).

([61]) Prantsuse ametiasutused nimetasid ka kaks alternatiivset meetodit, mille nad olid kõrvale jätnud, kuna need olid liiga kulukad.
Esimene hindamismeetod seisnes kõikide ümberkorraldusmeetmete kulude kokkuliitmises. Nii arvutati välja 90,9 miljoni euro suurune laenuvajadus, arvestades maha:
— aastate 1991–2001 jaotamata kahjumi ehk 41,7 miljonit eurot. (Ehk 29 miljonit eurot, mis on komisjoni 30. oktoobri 2001. aasta otsusega nr 2002/149/EÜ (EÜT L 50, 21.2.2002, lk 66) kinnitatud summa; 6,1 miljonit eurot 2000. aasta alusel ja 6,6 miljonit eurot enne ümberkorralduskulude mahaarvamist 2001. aasta alusel);
— amortisatsioonist tuleneva tulude vähenemise samal ajavahemikul ehk 24 miljonit eurot (see punkt vähendab bilanssi asjaomasel ajavahemikul 86 miljonilt eurolt 62 miljonile eurole, kajastades amortiseerimisperioodi pikenemist 12 aastalt 20 aastale, asjaomase vahendi vähest kasutamist ja viimaste tarnitud laevade liisingusse võtmist);
— selle ümberkorralduse ajal võõrandamisest saadud lisandväärtuse ehk 21 miljonit eurot, mis tuleneb laenuvajaduse vähenemisest; ning
— ümberkorralduskulude kumulatiivse mõju, mis ulatub 46,2 miljoni euroni (vt joonealune märkus nr 55).
Teise hindamismeetodi puhul määratakse kindlaks, kui suures summas nõuavad pangad kogu laevastiku kohta omavahendeid, arvestades, et üldiselt nõuavad pangad laeva ostmise rahastamiseks, et omavahendid moodustaksid 20–25 % laeva maksumusest. Prantsuse ametiasutused tuginesid oma arvutustes laevastiku 843 miljoni euro suurusele omaaegsele soetusmaksumusele, mis andis nõutavate omavahendite suuruseks 157–196 miljonit eurot. Arvestades sellest maha 2001. aasta lõpus olemasoleva omakapitali, andis kõnealune lähenemisviis vajaliku rekapitaliseerimise suuruseks 101–140 miljonit eurot.

([62]) Vt allpool.

([63]) Oma 2002. aasta ümberkorralduskavas nägi SNCM ette nelja laeva desarmeerimise ja müügi: Napoléon, Liberté, Monte Rotondo ja kiirlaev Asco, viimane vahetati tegelikult oma sõsarlaeva Aliso vastu. Nimetatud laevad on nüüdseks kõik müüdud. Võõrandamise puhastulu ulatub 25 165 000 euroni.
Kooskõlas 2003. aasta otsusega võõrandas SNCM oma osalused ettevõtetes SCI Espace Shuman, Southerna Trader, Someca, Amadeus ja CCM, saades võõrandamise puhastulu 5,02 miljonit eurot.
Pärast 2003. aasta otsuse vastuvõtmist on SNCM müünud oma osaluse ettevõttes Sud Cargos, laeva Asco ja SNCMi kinnisvaraportfelli kuuluvad korterid 12,2 miljoni euro eest.

([64]) Eraõiguslike partnerite valikuprotsess toimus 26. jaanuarist 2005 kuni 2005. aasta septembrikuu lõpuni.
26. jaanuaril ja 17. veebruaril 2005 teatas Prantsuse valitsus, et algatab menetluse SNCMi kapitalile eraõigusliku partneri leidmiseks, et tugevdada SNCMi finantsstruktuuri ja toetada teda tema arenguks vajalike muudatuste elluviimises.
Olles määranud valikuprotsessi kontrollima ühe sõltumatu isiku, volitas riigiosaluse amet nõustavat panka („HSBC") võimalike ülevõtjatega ühendust võtma.
Selle protsessi käigus võeti ühendust 72 tööstus- ja finantsinvestoriga, et määrata kindlaks sellise pakkumise finantstingimused, mille eesmärk oli tugevdada ettevõtte tööstusprojekti ning säilitada avaliku teenindamise nõuetekohane toimimine. Teiste hulgas väljendasid oma huvi […], kirjutati alla […] konfidentsiaalsuskokkulepet ning saadeti […] teabekirja. […] ettevõtjat tegi pakkumise esimeses voorus 5. aprillil 2005 ning kolm pakkumist ([…], […] ja […]) saadi teises voorus 17. juunil 2005, samuti ilmutati huvi vähemusosaluse vastu ([…]). Kolmandaks vooruks 28. juulil 2005 laekus kolm pakkumist.
14. septembril 2005 paluti kõigil ettevõtjail esitada kindel ja lõplik pakkumine enne 15. septembrit 2005. Kuna äriühing […] oli pakkumisest loobunud, said riigitalitused nimetatud kuupäevaks kaks kindlat pakkumist kapitalitoetuseks ja kogu kapitali ülevõtmiseks Prantsuse kontsernidelt Butler Capital Partners (BCP) ja […].
Prantsusmaa avaldas 27. septembril 2005 pressiteate, milles märkis, et nende kahe pakkumise põhjaliku läbivaatuse põhjal võeti vastu kontserni BCP pakkumine, kuna peale selle, et see oli kõige vastuvõetavam finantsilisest aspektist, vastas see ka kõige paremini ettevõtte, avaliku teenindamise ja tööhõivega seotud huvidele. BCP esialgses pakkumises pakuti negatiivset hinda […] miljonit eurot ning selles oli negatiivne hind hinnatud kõige madalamaks.
Selles võimalike ülevõtjate esialgses pakkumises nähti selgesõnaliselt ette võimalus kohandada oma algset pakkumist tehtud audititele. Prantsuse ametiasutused märkisid, et algset hinda suurendati pärast 16. detsembril 2005 tehtud auditeid objektiivsete asjaolude tõttu, mis mõjutavad seda õiguslikku ja majanduslikku konteksti, milles SNCM tegutseb, ning mis ilmnesid pärast pakkumise esitamist 15. septembril 2005. Seega tõsteti negatiivne hind […] miljonile eurole.
Prantsuse ametiasutuste ja tulevaste ülevõtjate vahelised läbirääkimised võimaldasid vähendada seda summat 142,5 miljoni euroni, mida suurendas SNCMi pensionile jäänud töötajate vastastikuste kindlustusmaksetega seotud kulude osaline katmine (ehk 15,5 miljonit eurot).

([65]) SNCMi siseprotsess seoses rekapitaliseerimise ja erastamise toimingute rakendamisega algas ametlikult 12. aprillil 2006 ning lõppes 31. mail 2006. Rõhutada tuleb, et 27. novembriks 2007 ei ole palgatöötajate kapitalis osalemise põhimõtet veel rakendama hakatud.

([66]) See mehhanism on ette nähtud 16. mai 2006. aasta võõrandamisprotokolli artikliga II.2, milles sätestatakse, et see konto on ette nähtud „võimalike vabatahtlike töölt lahkumiste või töölepingu katkestamisega seotud kulude rahastamiseks […], mis lisanduvad igat liiki summadele, mida tööandja peab maksma õiguslike ja lepinguliste sätete kohaldamisel". Sekvestri ülesanne on „vabastada vahendeid sedamööda, kuidas asjaomased palgatöötajad, keda kontserni SNCM siseselt teisele tööle ümber ei paigutata, äriühingust reaalselt lahkuvad, ning vabastada hoiule antud summa jääk oma volituste lõppemisel". […].

([67]) Altmarki neli kriteeriumit on järgmised:
i) abi saaval ettevõtjal peavad reaalselt olema avaliku teenindamise kohustused ning need kohustused peavad olema selgelt määratletud;
ii) parameetrid, mille alusel kulude hüvitamine arvutatakse, peavad olema eelnevalt objektiivsel ja läbipaistval viisil kindlaks määratud, et vältida majanduslike eeliste andmist, mis võiks abi saavat ettevõtjat konkureerivate ettevõtjate ees soodustada;
iii) hüvitis ei tohi ületada avaliku teenindamise kohustuste täitmisega seotud kulude täielikuks või osaliseks katmiseks vajalikku summat, võttes arvesse ka asjaomast tulu ning mõistlikku kasumit kõnealuste kohustuste täitmise eest;
iv) kui konkreetsel juhul ei toimu selle ettevõtja valimiseks, kellele määratakse avaliku teenindamise kohustused, hankemenetlust, mis võimaldaks valida üldsusele kõige väiksemate kuludega teenuseid osutava pakkuja, tuleb vajaliku hüvitise suurus kindlaks määrata nende kulude analüüsi põhjal, mida asjaomaste avaliku teenindamise kohustuste täitmiseks oleks kandnud tüüpiline hästi juhitud ja transpordivahenditega piisavalt varustatud ettevõtja, võttes arvesse ka asjaomast tulu ning mõistlikku kasumit kõnealuste kohustuste täitmise eest.

([68]) Samuti tuletavad Prantsuse ametiasutused sellega seoses meelde, et hüvitiste arvutamisel tugineti täpselt võetud kohustustele (ülesõitude ja reisijakohtade arv, alternatiivne meede, maksimaalne tarifitseerimine jne), seega parameetritele, mis on esitatud 1991. ja 1996. aastal SNCMi ja pädeva riigiasutuse vahel sõlmitud viieaastastes avaliku teenindamise lepingutes, ning et nimetatud lepingutega nähakse ette ka hüvitiste kohandamine saadud tulule.

([70]) Eelkõige esitasid Prantsuse ametiasutused oma 8. oktoobri 2002. aasta kirjaga (TREN/A/10050) andmeid, mis võiksid tõestada, et SNCMi tegevuskulude struktuur oli ajavahemikul 1991–2001 võrreldav samalaadsete reisijate mereveoteenust osutavate ettevõtete, näiteks Brittany Ferriese, Seafrance'i ja CMNi omadega. Viimase puhul oleksid Prantsuse ametiasutused hinnanud SNCMi tõhusust reisi- ja kaubalaevade tegevust võrreldes. Kõnealused kaks ettevõtjat tegutsevad tõepoolest sarnases kontekstis peaaegu võrdsete laevadega (CMNil on kolm reisi- ja kaubalaeva ning SNCMil neli) ning osutavad mereveoteenust samadesse sihtkohtadesse. Ajavahemiku 1991–2001 kohta kogutud andmed oleksid võimaldanud kindlaks teha, et reisi- ja kaubalaevade tootlikkuse määrad (suhe ühelt poolt palgakulude ning teiselt poolt käibe, ülesõitude ja laevade arvu vahel), mis 1993. aastal erinesid, on vaatlusalusel ajavahemikul märgatavalt ühtlustunud. Seega oleksid need andmed näidanud, et kõnealuse ajavahemiku jooksul lähenesid SNCMi tootlikkuse määrad asjaomases valdkonnas tegutseva tüüpilise ettevõtja omadele.

([70]) EÜT L 50, 21.2.2002, lk 66. Prantsuse ametiasutused tuletavad meelde, et pärast seda, kui komisjoni määratud ekspert esitas aruande Prantsuse ametiasutuste esitatud raamatupidamis- ja juhtimisandmete kohta, tegi komisjon oma 30. oktoobri 2001. aasta otsuse punktis 98 järelduse, et „avaliku teenindamise hüvitisi ei ole kasutatud SNCMi konkurentsile avatud tegevuse hüvitamiseks. Eraldi raamatupidamisarvestus nimetatud teenuse osutamise kohta ning piirkondlike ja riiklike kontrolliasutuste tehtud auditid võimaldavad samuti tagada, et territoriaalse järjepidevuse hüvitise kasutamist käsitlevates aastaaruannetes antakse tõetruu ülevaade avaliku teenindamisega seotud kuludest".

([71]) Prantsuse ametiasutused olid 2002. aastal kaitsnud SNCMi osaluse strateegilist iseloomu ettevõttes Sud-Cargos. Kaubaveo arenemine (konteinervedude laialdasem kasutusele võtmine veeremilaevade asemel), Delmase, Sud-Cargose teise aktsionäri ülevõtmine CMA CGM poolt ja Sud-Cargose majandusraskused on tegurid, mis selgitavad, et seda osalust ei käsitatud enam strateegilisena ning SNCM võis selle 2005. aastal võõrandada.

([72]) Euroopa Kohtu 28. jaanuari 2003. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa Liitvabariik *v.* komisjon (334/99, EKL, lk I-1139).

([73]) Komisjoni 7. detsembri 2005. aasta otsus riigiabi kohta, mida Belgia andis ABX Logisticsile (nr C 53/2003 (ex NN 62/03)) – ELT L 383, 28.12.2006, lk 21.

([74]) Komisjoni 8. juuli 1999. aasta otsus riigiabi kohta, mida Saksamaa andis ettevõtjale Gröditzer Stahlwerke GmbH ja tema tütarettevõtjale Walzwrk Burg GmbH (EÜT L 292, 13.11.1999).

([75]) See aruanne esitati komisjonile 2006. aasta märtsis ning selle koostas CGMF koostöös SNCMi õigusliku audiitoriga Ernst & Young (edaspidi „CGMFi aruanne").

([76]) Oddo Corporate Finance'i ja Paul Hastingsi büroo 29. märtsil 2006 koostatud aruanne (Oddo aruanne) edastati komisjonile 7. aprillil 2006. See aruanne sisaldab riigiosaluse ameti soovitud kriitilist ülevaadet, CGMFi aruandeid ja ühenduse tasemel vastuvõetavaks hinnatud likvideerimiskulude käsitlust.

([77]) Võttes arvesse materiaalset vara ([…] miljonit eurot) ja finantsinvesteeringuid ([…] miljonit eurot), klientidele antud krediite ([…] miljonit eurot), muid krediite ([…] miljonit eurot) ja sularahavajadust – […] miljonit eurot. Prantsusmaa täpsustas, et realistlikuma hindamise korral, milles võetakse arvesse hilisemaid finantsandmeid, oleks kõnealune likvideerimisväärtus […] miljonit eurot.

([78]) Euroopa Kohtu 14. septembri 1994. aasta otsus kohtuasjas Hispaania *v.* komisjon (278/92, 279/92 ja 280/92, EKL, lk I-4103).

([79]) Kassatsioonikohtu 6. veebruari 2001. aasta otsus nr 98-15129. Kohtuasi käsitleb riigiettevõtet BRGM (Bureau de Recherches Géologiques et Minières (geoloogiliste ja kaevandusuuringute büroo)), keda kohustati katma kogu oma tütarettevõtte Mines de Salsignes vara puudujäägi, põhjendusel, et *de facto* juht BRGM oli käitunud ekslikult, kuna oli vaatamata sellele, et ta oli teadlik tegevuse väärtuse vähenemise tingimustest ja antud hoiatustest, lasknud ettevõttel tegevust jätkata.

([80]) Kohtuasi Aspocomp Group Oyj; Cour d'Appel de Rouen'i (Roueni apellatsioonikohus) 22. märtsi 2005. aasta otsus.

([81]) Võrdluseks, 31. oktoobril 2006 on võlakirja OAT (*Obligation Assimilable du Trésor* – sularaha vastu vahetatav võlakiri, mida emiteerib Prantsuse riik) tasuvusmäär 30, 10, 5 ja 2 aasta kohta vastavalt 3,95 %, 3,82 %, 3,75 % ja 3,72 %.

([82]) Komisjoni 17. juuli 2002. aasta otsus äriühingu Société Française de Production kohta, K(2002) 2593 (lõplik), ELT C 71, 25.3.2003, lk 3.

([83]) Prantsusmaa esitatud sõltumatu turu-uuringu kohaselt kuulub CFFile praegu peaaegu […] % reisijateveo turust, samas kui SNCMi turuosa on langenud 82 %-lt 2000. aastal […] %-le 2005. aastal, samuti on CFFi osalus märkimisväärselt kasvanud kaubaveoturul, kus SNCM on praegu veel peamine vedaja tänu oma osalusele ettevõttes CMN.

([84]) CFF tuletab meelde, et avaliku teenindamise delegeerimislepinguga antakse ettevõtjale riiklikku toetust keskmiselt 64,3 miljonit eurot aastas, mis teeb viie aasta peale kokku 321,5 miljonit eurot. CFFi arvates tagab avaliku teenindamise delegeerimisleping SNCMile 72,8 miljoni euro suuruse rahavoo. Muu hulgas rõhutab CFF, et SNCMi 2001. aasta kohta registreeritud 40,6 miljoni euro suurusest kahjumist tuleb 15 miljonit eurot kiirlaeva Liamone suhtes rakendatud väärtuse vähendamisest.

([85]) Menetluse algatamist käsitlevas otsuses märgitakse, et muu hulgas nähakse ümberkorralduskavaga ette „Bastia-Livourne'i liini teenindamise lõpetamine asjaomase varustusega".

([86]) CFF kritiseerib järgmisi punkte: töötajate arvu tegelikult ei vähendata, SNCMi osalusi ei mobiliseerita ümberkorralduseks tehtavateks jõupingutusteks, arvesse ei võeta laevade lisandväärtust.

([87]) CFFi arvates vastab 76 miljoni euro suurune summa 500 miljonile Prantsuse frangile (FRF), mis tuleks ettevõtja uueks ajavahemikuks 2002–2006 makstavast territoriaalse järjepidevuse dotatsioonist maha arvata.

([88]) Võrreldes nende suhetega, mida CFF ise kümnest laevandusettevõtjast koosneva paneeli kohta arvutas. Need suhted on vahemikus 23,69 % (Moby Lines) kuni 55,09 % (Grimaldi), jäädes CMNi puhul 49,7 % juurde.

([89]) CFF nimetab 50 %-list osalust laevandusettevõttes Sud-Cargos, 13 %-list osalust lennutranspordi broneerimissüsteemidele spetsialiseerunud ettevõttes Amadeus, osalust ettevõttes CMN ja CGTH kinnisvara.

([90]) CMNi kontrolliv aktsionär.

([91]) Meeldetuletuseks, Korsika transpordiamet on asutus, kes koos Korsika territoriaalühendusega sõlmib avaliku teenindamise delegeerimislepingu.

([92]) Marseille'i ja Korsika vahelist ühendust käsitleva avaliku teenindamise delegeerimislepingu suhtes on enamik CFFi märkusi esitatud uue avaliku teenindamise delegeerimislepingu sõlmimise kohta ajavahemikuks 2007–2012/2013 ning riiklikes kohtutes CFFi algatatud kohtumenetluste kohta, mille need kohtud seejärel tagasi lükkasid.

([93]) Sellega seoses tuletab CFF meelde, et 2005. aasta teisel poolel oli Tribunal de commerce de Marseille (Marseille'i kaubanduskohus) algatanud hoiatava menetluse ning et pankrotistumist oleks võinud juba 2005. aasta sügisel ette näha, arvestades 2005. aastal 30 miljonile eurole hinnatud kahjumit.

([94]) CFFi arvates ei viita kassatsioonikohus kohtuasjas Mines et produits chimiques de Salsignes (Salsignes'i kaevandused ja keemiatooted) sugugi riigi otsesele vastutusele aktsionärina selle ettevõtte likvideerimise korral, mille aktsionäriks ta on, vaid pigem võimalusele esitada hagi sotsiaalsete võlgade maksmiseks avalik-õigusliku tööstus- ja äriasutuse vastu ning sellele, et asjaomase asutuse juhtidel ei ole võimalik riigipoolsele sekkumisele viidates oma kohustustest kõrvale hoida.
Seoses sellega, kas käesoleval juhul saab kohaldada Roueni apellatsioonikohtu (Cour d'appel de Rouen) praktikat Aspocompi kohtuasjas, väidab CFF, et kõnealuse kohtupraktika objekt, milles kohustati emaettevõtet maksma oma tütarettevõtte töötajatele sotsiaalhüvitisi emaettevõtte valideeritud lepingu mittetäitmise tõttu, on väga erinev SNCMi toimiku asjaoludest. Seega puudub kindel oht, et CGMFi või riiki võiks pankroti korral kohustada koondamishüvitisi maksma. Muu hulgas kahtleb CFF muude sotsiaalkulude hinnangulistes summades, kuna need tunduvad erinevat vastavalt sellele, millisel eksperdil on palutud need koostada.

([95]) Sellega seoses leiab CFF, et laevade tegelikku väärtust, mida SNCM nimetas oma avaliku teenindamise delegeerimislepingu raames esitatud pakkumises, oleks tulnud Oddo ja CGMFi aruannetes SNCMi varade hindamisel arvesse võtta.

([96]) CFFi arvates rõhutab Prantsusmaa Nice'i transpordiühenduse terviklikkuse olulisust, laevastiku säilitamist praegusel tasemel ja seda, et SNCMi osalemisel kontsernis CMN on eeldatavalt strateegiline iseloom.

([97]) 1. jaanuaril 2007, kui lisandus Superfast X.

([98]) CFF teeb ettepaneku piiritleda veomahud 2005. aasta tasemel kõikidel konkurentsi pakkuvatel turgudel (Nice, Tuneesia ja Alžeeria), loobuda mis tahes uute liinide avamisest ning teha kulude vähendamise eesmärgil muudatusi Marseille-Korsika liinidel reisi- ja kaubalaevade puhul.

([99]) SNCM olevat soetanud uusi laevu, rikkudes komisjoni 2003. aasta otsuse artiklit 2. Muu hulgas ei olevat SNCM võõrandanud oma osalust CCMis, rikkudes komisjoni otsuse artiklit 3. SNCM rakendavat alates 2003. aastast agressiivset hinnapoliitikat, pakkudes madalamaid hindu kui CFF, rikkudes sellega nimetatud otsuse artiklit 4 (kuni 30 % odavamad piletid samade või võrreldavate teenuste eest).

([100]) Ühest küljest seetõttu, et puudusid teadmised kahe ettevõtte raamatupidamismeetoditest ja analüütilisest arvele kirjendamise meetoditest ning teisest küljest seetõttu, et CMN ei osalenud sellises uuringus.

([101]) STIMi arvates hindas SNCM oma finantstulemused tahtlikult väiksemaks. Sõltumatu eksperdi poolt Korsika transpordiameti jaoks tehtud auditi kohaselt oli SNCMi kumulatiivne puudujääk Korsika transpordivõrgu puhul 125 miljonit Prantsuse franki (umbes 19 miljonit eurot) aastatel 1996–2001, jättes välja 2001. aasta erandliku tulemuse.

([102]) Euroopa Kohtu 8. mai 2003. aasta otsus kohtuasjas Itaalia ja SIM 2 Multimedia *v.* komisjon (328/99 ja 399/00, EKL, lk I-4035).

([103]) Selles aruandes esitatud asjaoludest ilmneb, et […].

([104]) Tuginedes kontrollikoja aruandele, märgitakse aruandes näiteks seda, et […].

([105]) Selles aruandes esitatud asjaoludest ilmneb, et […].

([106]) Riigil on näiteks […].

([107]) Muu hulgas tuuakse aruandes välja järgmised juhtimisvead: […].

([108]) Laevandusvahendeid on vähendatud ning varade võõrandamise programmi viiakse ellu kooskõlas tööstusprojektiga. Transpordiliinid on uuesti avatud ja vahetarbimise vähendamise tegevuskava annab esimesi tulemusi. Järk-järgult rakendatakse tööstusprojekti tööhõivet käsitlevat osa.

([109]) Määr 0,497, millest Corsica Ferries 2001. aastal CMNi kohta teatas, on ebatäpne, kuna selles ei võeta arvesse bilansi varade kättesaadavust. Pärast selle vea parandamist on CMNi asjaomane määr 0,557. Prantsuse ametiasutuste arvates jääb selline määr CMNi puhul igal juhul ebapiisavaks ning seda näitab ilmekalt ka CMNi raske sularahaolukord 2002. aastal. CMN pidi laenama Stef-TFE-lt kuni 8 miljonit eurot, et rahastada pankade katmata sularaha puudujääki.

([110]) Provence-Alpes-Côte d'Azur'i piirkondliku nõukogu 9. jaanuari 2003. aasta kirjas tsiteeritakse tõepoolest turuuuringut, mis esitati komisjonile teavitamise käigus ning mille kohta nõukogul oli ilmselt koopia, rõhutades järgmist tähelepanekut: „Pakkumine [Korsika ja Prantsusmaa mandriosa vahelise transpordiühenduse kohta] on nõudlusega võrreldes ülemääraselt suur. Laevade täituvusmäär varieerub keskmiselt 20 %-lt talvel 50 %-ni suvel".

([112]) Eelkõige lükkab Prantsusmaa ümber STIMi hinnangu, et ettevõtte väärtus oli ligemale 350 miljonit eurot, kuna selles hinnangus võetakse arvesse üksnes neid bilansi andmeid, mis väärtust arvestuslikest omavahenditest lähtuvalt tõstavad (väärtust vähendav amortiseerumine, laevade allesjäänud lisandväärtus jne), ilma et võetaks arvesse andmeid võlgade ja kohustuste kohta, mis seda väärtust vähendaksid. See puhtalt raamatupidamisalane arvutamismeetod ei vasta SNCMi sarnase laevandusettevõtja majanduslikule tegelikkusele, kellele makstav toetus kajastub bilansis, kuid kellel on seejuures ka piiratud tasuvus ning suured bilansivälised võlad ja kohustused.

([112]) Vt näiteks Euroopa Kohtu 10. jaanuari 2006. aasta otsus kohtuasjas Ministero dell'Economia e delle Finanze *v.* Cassa di Risparmio di Firenze (222/04, EKL, lk I-289, punkt 129).

([113]) EÜT L 364, 12.12.1992, lk 7.

([114]) EÜT L 378, 31.12.1986, lk 1.

([115]) Komisjon ei pea võtma seisukohta kõikide väidete suhtes, mille huvitatud isikud on talle esitanud, piisab vaid, kui ta toob välja otsuse ülesehituse seisukohalt olulised asjaolud ja õiguslikud kaalutlused (esimese astme kohtu 8. juuni 1995. aasta otsus kohtuasjas Siemens *v.* komisjon (4495/93, EKL, lk II-1675, punkt 31) ja 13. juuni 2000. aasta otsus kohtuasjas EPAC *v.* komisjon (204/97 ja 270/97, EKL, lk II-2267, punkt 35).

([116]) Esimese astme kohtu 12. veebruari 2008. aasta otsus kohtuasjas BUPA e.a *v.* komisjon (289/03).

([117]) Vt selle kohta komisjoni 30. oktoobri 2001. aasta otsus riigiabi kohta, mida Prantsusmaa andis SNCMile, EÜT L 50, 21.2.2002, lk 66.

([118]) Tulemusest on maha arvestatud laevade võõrandamisest saadud lisandväärtus.

([119]) 1996. aasta kokkuleppe kohaldamise kahe viimase aasta kohta ei saanud selleaegses eksperdiaruandes sel ajal kättesaadavate andmete puudumise tõttu arvestada analüütilises raamatupidamises saadud tulemust Korsika transporditeenuse osas.

([120]) Oma otsustuspraktikast lähtudes ei huvita komisjoni liikmesriigi kasutatav hüvitamisviis, kui tal on võimalik kontrollida, et konkureerivaid tegevusi ei ristsubsideerita. Vt eelkõige komisjoni 12. märtsi 2002. aasta otsus riigiabi kohta, mida Itaalia andis Poste Italiane SpA-le (EÜT L 282, 19.10.2002, lk 29), ja komisjoni 23. juuli 2003. aasta otsus ettevõtjale La Poste Belge/De Post 297,5 miljoni euro ulatuses tehtud kapitali suurendamise kohta (ELT C 241, 8.10.2003, lk 13).

([121]) Muu hulgas tuleks meelde tuletada, et komisjon koostas 1997. aastal ühenduse suunised meretranspordile antava riigiabi kohta, milles täpsustas tingimusi, mille korral avaliku teenindamise kohustuste täitmise eest osutatavat riigiabi käsitatakse ühisturu tingimustega kokkusobivana (EÜT C 205, 5.7.1997, lk 5).

([122]) Vt komisjoni otsus 2002/149/EÜ (EÜT L 50, 21.2.2002, lk 66).

([123]) Riigi rahalise panuse reguleerimise tingimused, mida korratakse SNCMi ja Korsika transpordiameti vahel ajavahemikuks 1996–2001 sõlmitud viieaastase lepingu punktis IV.

([124]) Eelkõige kontrollis komisjon eraldi raamatupidamisarvestuse olemasolu nimetatud teenuste osutamise kohta vaatlusalusel ajavahemikul, nagu komisjon käesoleva otsuse joonealuses märkuses 71 märkis.

([125]) See summa tuleneb esialgselt teatatud summa (76 miljonit eurot) ja avaliku teenindamise kohustuste alusel makstud summa (53,48 miljonit eurot) vahest.

([126]) Euroopa Kohtu 28. jaanuari 2003. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa Liitvabariik *v.* komisjon (334/99, EKL, lk I-1139, punkt 142).

([127]) Komisjoni teatis liikmesriikidele: EÜ asutamislepingu artiklite 92 ja 93 ning komisjoni direktiivi 80/723/EMÜ artikli 5 kohaldamine riigi osalusega äriühingute suhtes tootmissektoris, EÜT C 307, 13.11.1993, lk 3, punkt 11. Selles teatises käsitletakse tootmissektorit, kuid seda saab analoogia põhjal samal viisil kohaldada kõikide teiste majandussektorite suhtes.

([128]) Vt eelkõige esimese astme kohtu 6. märtsi 2003. aasta otsus kohtuasjas Westdeutsche Landesbank Girozentrale *v.* komisjon (233/99, EKL, lk II-435).

([129]) Esimese astme kohtu 21. jaanuari 1999. aasta otsus kohtuasjas Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH et Lech-Stahlwerke GmbH *v.* Euroopa Ühenduste Komisjon (2/96 ja 129/95, EKL, lk II-17, punkt 116).

([130]) Euroopa Kohtu 14. septembri 1994. aasta otsus kohtuasjas Hispaania *v.* komisjon (278/92, 279/92 ja 280/92, EKL, lk I-4103).

([131]) Euroopa Kohtu 28. jaanuari 2003. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa Liitvabariik *v.* komisjon (334/99, EKL 2003, lk I-139).

([132]) Komisjoni 30. juuli 1997. aasta otsus nr 98/204/EÜ, millega kiidetakse tingimuslikult heaks Prantsusmaa poolt ettevõtjale GAN antud abi (EÜT L 78, 16.3.1998, lk 1).

([133]) Vt selle kohta komisjoni 7. detsembri 2005. aasta otsus nr 2006/947/EÜ riigiabi kohta, mida Belgia andis ABX Logisticsile (ELT L 383, 28.12.2006, lk 21).

([134]) Vt selle kohta Euroopa Kohtu 21. märtsi 1991. aasta otsus kohtuasjas Itaalia *v.* komisjon (EKL 1991, lk I-1433).

([135]) Vt näiteks komisjoni 27. novembri 1991. aasta otsus 92/266/EMÜ, mis käsitleb Prantsuse suurte tööstuskontsernide tootmise ümberkorraldamist, välja arvatud raua- ja terasetööstuse ning kivisöetööstuse kontsernid ning Compagnie générale maritime, võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 92–94 (EÜT L 138, 21.5.1992, lk 24). Vt ka sotsiaalkavad, millele viidatakse alljärgnevalt.

([136]) Sellegipoolest tuleks märkida, et pooli asjaomaseid töökohti täitsid ajutised töötajad või alltöövõtjad. Seega võib eeldada, et Airbusi alaliste töötajatega seotud 5 000 ametikoha puhul oli kulu ühe töötaja kohta oluliselt suurem.

([137]) Hankemenetluse tulemusel volitas komisjon sõltumatu eksperdi Moore Stephens, Chartered Accountants, kelle lõpparuanne esitati 25. jaanuaril 2008.

([138]) Tegemist on järgmise seitsme laevaga: Corse, Ile de Beauté, Méditerranée, Napoléon Bonaparte, Paglia Orba, Monte d'Oro ja Monte Cino.

([139]) Seda allahindlust, mis on suurusjärgus […] miljonit eurot (ehk keskmiselt […]–[…] % müügi brutoväärtusest), põhjendab muu hulgas SNCMi laevade spetsiifilisus, mis on kohandatud kõnealuse ettevõtja käitatavatele transpordiliinidele, laevade seisukord ja asjaolu, et turule viiakse kogu laevastik (eelkõige müüja positsiooni nõrkus). BRS tugines oma hindamises eelkõige eeldusele, et tavalistel turutingimustel müüakse täielikult korras ja ajakohastatud laevad, mis on korralikult hooldatud ja heas töökorras.

([140]) Hinnanguliselt […] miljonit eurot.

([141]) Õiguskindlusetust põhjendab tõenäosus, et volitatud pankrotihaldur on sunnitud laevad väga kiiresti võõrandama ning turul tekib piiratud vastuvõtuvõimest tulenev ülepakkumine.

([142]) Tegemist on tööseadustiku artiklis L.321–13 sätestatud kohustusega, mille kohaselt maksab tööandja hüvitist vähemalt 50-aastase töötaja koondamisel.

([143]) Tööturu taaselustamise kulu ([…] miljonit eurot), töötajate teisele tööle ümberpaigutamise kokkulepete kulu ([…] miljonit eurot), nõustamise ja teisele tööle ümberpaigutamise toetuse ehk nn liikuvuse kulu ([…] miljonit eurot).

([144]) Töötajate koondamise kulu nende lepingute lõpetamise alusel, mida SNCM on sõlminud sidusettevõtetega ning likvideeritud tütarettevõtete töötajatega ([…] miljonit eurot), ning töölepingute lõpetamise ning nende ümberkvalifitseerimise taotlustega seotud kohtuvaidluste kulud ([…] miljonit eurot).

([145]) 30. septembril 2005 kasutas SNCM kolme liisitud laeva: kiirlaev Liamone (majandushuviühingu Véronique Bail omanduses), Danielle Casanova (majandushuviühing Joliette Bail) ja Pascal Paoli (majandushuviühing Castellane Bail).

([146]) Selle hindamise aluseks on järgmised eeldused:
— SNCM lõpetab 30. septembril 2005 oma liisingulepingud, mis tähendab, et laevad lähevad tagasi nende omanikele (majandushuviühingutele) ning mingit renti ei maksta,
— optsioone ei saa kasutada,
— majandushuviühingute kreeditorpangad võõrandavad laevad 30. septembril 2005; laevade müügist saadav puhastulu läheb eelkõige panga- ja maksuvõlgade hüvitamiseks.

([147]) Võttes arvesse tõsiasja, et SNCM on sageli tähtajalisi lepinguid uuesti sõlminud.

([148]) Oma 7. detsembri 2005. aasta otsuses 2006/947/EÜ riigiabi kohta, mida Belgia andis ettevõtja ABX Logisticsile (ELT L 383, 28.12.2006, lk 21), märkis komisjon: „Komisjon ei eita, et teatavatel erandjuhtudel nähakse mõne riigi riiklike õigusaktidega ette kolmandatele isikutele võimaluse esitada nõudeid likvideeritud äriühingu aktsionäride vastu, eriti kui neid aktsionäre võib käsitleda kui […] või kui nad on toime pannud juhtimisvigu. Kuigi Prantsusmaa õiguses on selline võimalus olemas ja kuigi Belgia ametiasutused on toonud välja teatava hulga sellise riski tunnuseid, ei ole nad käesolevas menetluses siiski piisavalt hajutanud 2005. aasta aprillis toimunud menetluse laiendamisel väljendatud kahtlusi. Komisjon teeb sellest järelduse, et käesoleval juhul ei ole õiguspärane selle lahenduse kulude hulka arvata Belgia ametiasutuste sõnul […] riskiga seotud 58 miljonit eurot."

([149]) Komisjoni teatis riigiabi kohta, mida Prantsusmaa otsustas anda ettevõtjale Société Marseillaise de crédit (EÜT C 49, 19.2.1997, lk 2).

([150]) St netoväärtus, milles on arvesse võetud tulevase süüdimõistmise riski, arvestades asjaolu, et isikud, keda võlgade ja kohustuste suhtes vastutavateks peetakse, kaitseksid ennast sellise väite vastu.

([151]) 25. jaanuari 1985. aasta seadus nr 85–98 ettevõtete saneerimise ja juriidilise likvideerimise kohta, mis on äriseadustikus kodifitseeritud artiklis L620-1 ja sellele järgnevates artiklites; 26. juuli 2005. aasta seadus nr 2005-845 ettevõtete päästmise, saneerimise ja likvideerimise kohta, mis on äriseadustikus kodifitseeritud artiklites 620–1 kuni 670–8.

([152]) Päästmiskava lõpetamise võimalus ei ole käesoleval juhul kohaldatav, kuna eespool nimetatud 2005. aasta seadus jõustus pärast päästmiskava vastuvõtmist, samas kui komisjoni käsutuses olevate andmete alusel ei ole mingit alust arvata, et SNCMi võimalik pankrotivara haldamise menetlus oleks ebaõnnestunud.

([153]) Asjaomaste seaduste kohaselt kuuluvad eraõiguslikult doteeritavad riigiettevõtted eespool osutatud, juriidilist likvideerimist käsitlevate seaduste kohaldamisalasse. Peale selle võimaldavad õigusaktid avalik-õiguslike juriidiliste isikute vastutuse kehtestamist ettevõtte juhtidena võlgade ja kohustuste katmiseks algatatud menetluse raames.

([154]) Prantsuse kohtupraktika nõuab, et *de facto* juht oleks järjepidevalt võtnud positiivseid haldus- või juhtimismeetmeid.

([155]) Prantsuse ametiasutuste kommentaarid teatavate SNCMi esitatud märkuste kohta (vt käesoleva otsuse punkt 172).

([156]) Huvitav on märkida, et peale tavapäraste töötasuga seotud võlgade on olemas ka juriidilised töötasuga seotud võlad, mis lähtuvad töökohtute otsusest. Käesoleval juhul kutsub palgatöötaja kokku töökohtu, et võtta vastu otsus tema taotluse põhjendatuse kohta, ning kui see taotlus võetakse vastu, kirjendatakse see ettevõtte võlgade loetellu.

([157]) Kassatsioonikohtu 30. novembri 1993. aasta otsus nr 91–20554, tsiviilbülletään IV, nr 440, lk 319.

([158]) Selle hinnangu koostas rahaliste investeeringute alane nõustaja Sorgem Evaluation. Hinnangu autor, Maurice Nussenbaum, on Pariisi apellatsioonikohtu finantsekspert ning kinnitatud kassatsioonikohtus.

([159]) Prantsuse ametiasutuste kommentaarid teatavate SNCMi esitatud märkuste kohta (vt käesoleva otsuse punkt 174).

([160]) Prantsuse ametiasutuste kommentaarid teatavate SNCMi esitatud märkuste kohta (vt käesoleva otsuse punktid 175 ja 176).

([161]) Prantsuse ametiasutuste kommentaarid teatavate SNCMi esitatud märkuste kohta (vt käesoleva otsuse punktid 175 ja 176).

([162]) Vt näiteks kassatsioonikohtu 6. veebruari 2001. aasta otsus nr 98-15129.

([163]) Bureau de Recherches Géologiques et Minières (BRGM).

([164]) Vt eelkõige Roueni apellatsioonikohtu kaks 22. märtsi 2005. aasta otsust – kohtuotsus nr RG 04/02549 (Aspocomp Group Oyj) ja kohtuotsus nr RG 01/02667 – 04/02675.

([165]) Võttes arvesse seda, et kõnealuse kava ekslikus peatamises süüdistatavad isikud kaitseksid end tõenäoliselt jõuliselt, et mitte isiklikku vastutust võtta.

([166]) Kassatsioonikohtu kaubanduskolleegium, 19. aprill 2005, Métaleurop.

([167]) EÜ asutamislepingu artiklite 92 ja 93 kohaldamine riigiametite poolt osaluse omandamise suhtes, EÜ bülletään 9/1984, punkti 3.2 alapunkt iii.

([168]) Esimese astme kohtu 12. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas Alitalia *v.* komisjon (296/97, EKL, lk II-3871).

([169]) Vt näiteks esimese astme kohtu 12. detsembri 1996. aasta otsus kohtuasjas Air France *v.* komisjon (358/94, EKL, lk II-2109, punkt 70).

([170]) Vt Euroopa Kohtu 14. veebruari 1990. aasta otsus kohtuasjas Prantsusmaa *v.* komisjon (301/87, EKL, lk I-307, punkt 40).

([171]) Vt teatis, mis käsitleb Klöckner Stahli kapitali tehtavate riiklike kapitalitoetuste kavas sisalduvat võimalikku abi, EÜT C 390, 31.12.1994, lk 1.

([172]) Euroopa Kohtu 11. juuli 1996. aasta otsus, SFEI (39/94, EKL, lk I-3547, punkt 60).

([173]) Euroopa Kohtu 14. veebruari 1990. aasta otsus kohtuasjas Prantsusmaa *v.* komisjon (301/87, EKL, lk I-307, punkt 41).

([174]) Esimese astme kohtu 29. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas Confederación Española de Transporte de Mercancķas (CETM) *v.* komisjon (55/99, EKL, lk II-03207, punkt 82).

([175]) Euroopa Kohtu 2. juuli 1974. aasta otsus kohtuasjas Itaalia *v.* komisjon (173/73, EKL 709, punkt 33).

([176]) Euroopa Kohtu 20. septembri 2001. aasta otsus, HJ Banks (390/98, EKL, lk I-6117, punkt 33).

([177]) Esimese astme kohtu 1. juuli 2004. aasta otsus kohtuasjas Salzgitter *v.* komisjon (308/00, EKL, lk II-1933, punkt 79). Vt ka komisjoni teatis riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta äriühingute otsese maksustamisega seotud meetmete suhtes (EÜT C 384, 10.12.1998, lk 3, punkt 16).

([178]) Euroopa Kohtu 6. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas Portugal *v.* komisjon (88/03, EKL, lk I-7115, punkt 56).

([179]) Euroopa Kohtu 8. novembri 2001. aasta otsus, Adria-Wien Pipeline GmbH (143/99, EKL, lk I-8365, punkt 41).

([180]) Vt näiteks komisjoni 10. oktoobri 2007. aasta otsus Kreeka pangandussektoris pensionide rahastamise reformi kohta (ELT C 308, 19.12.2007, lk 9) ja komisjoni 10. oktoobri 2007. aasta otsust riigiabi kohta, mida Prantsusmaa andis kontserniga La Poste seotud riigiteenistujate pensionide rahastamise reformi jaoks (ELT L 63, 7.3.2008, lk 16).

([181]) Vt komisjoni 17. juuli 2002. aasta otsus ettevõtja Société française de production kohta (ELT C 71, 25.3.2003, lk 3). „Tööjõu vähendamise kava riiklik rahastamine, mis võimaldab ettevõtjal teatav arv töötajaid koondada ilma sellega seonduvaid kulusid täies ulatuses kandmata, on valikuline eelis, mille võib keelustada riigiabina. Seevastu on riiklike vahendite abil sotsiaalsete lisameetmete võtmine koondatud isikute kasuks, ilma et need meetmed vähendaksid tööandja tavapäraseid kohustusi, hõlmatud liikmesriikide sotsiaalpoliitikaga ega kujuta endast riigiabi EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses. […] SFP kannab täielikult kõnealuse kulu. Seega ei vabasta SFP koondatud töötajate kasuks võetavad sotsiaalsed lisameetmed, mida rakendatakse pärast kõnealuste töötajate ettevõttest lahkumist, ettevõtet ühestki tema kohustusest ega kujuta endast SFP-le antavat riigiabi."

([182]) See summa tuleneb tegelikult teatatud summa (76 miljonit eurot) ja avaliku teenindamise kohustuste hüvitamise alusel heakskiidetud summa (53,48 miljonit eurot) vahest.

([183]) EÜT C 288, 9.10.1999, lk 2.

([184]) EÜT C 205, 5.7.1997, lk 5.

([185]) Vt 2002. aasta suuniste punkt 30.

([186]) Eespool osutatud otsus.

([187]) Kattevarad on maksunduseeskirjade kohaldamisel raamatupidamises kirjendatud kulud.

([188]) Euroopa Kohtu 16. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas Prantsusmaa *v.* komisjon (482/99, EKL 2002, lk I-4397, punkt 71).

([189]) Esimene alternatiivne meetod, mis tugineb olemasoleva laevastiku rahastamise tagamiseks vajalikul omakapitalil, tundub ebakohane, kuna Prantsuse ametiasutused on kasutanud selles arvutuses laevastiku 2002. aasta müügiväärtuse asemel selle soetamisväärtust. Kui uus äriühing peaks alustama tegevust sama laevastikuga, nagu seda on SNCMi laevastik selle praegusel kujul, peaks see äriühing leidma omakapitali, mis oleks proportsionaalne kõigi nende laevade ostuväärtusega ning mitte nende ehitamise väärtusega. Muu hulgas ei võetud sellise lähenemisviisi puhul arvesse teisi olulisi varasid, nagu broneerimissüsteem või peakontori hooned.
Teine alternatiivne meetod, mis põhineb SNCMi kantud kuludel, tundub komisjonile asjakohasem. Komisjon soovib sellegipoolest hinnata varasema kahjumiga seotud summa ümber 41,7 miljoni euro suuruseks, et võtta eelkõige arvesse 2002. aasta tulemust ning ainsaid Korsika liiniga seotud kahjumeid enne 1999. aastat.

([190]) Tuleb märkida, et komisjoni sõltumatu ekspert hindas SNCMi raamatupidamise alusel 2002. aasta ümberkorralduskava tegelikuks maksumuseks […] miljonit eurot.

([191]) Euroopa Kohtu 16. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas Prantsusmaa *v.* komisjon (482/99, EKL 2002, lk I-4397, punkt 71).

([192]) Vt käesoleva otsuse 2. tabel. See summa sisaldab 2003. aasta otsuse vastuvõtmise ajal võõrandatud vara, nimeltlaevade Napoleon, Monte Rotondo ja Liberté müümist ning hoonete võõrandamist (kinnisvaraüksus Schumanja SCI Espace Schuman).

([193]) Vt suuniste punkt 48.

([194]) Vt 1. lisa.

([195]) Tuleb märkida, et 11. detsembril 2007 kirjutasid VT ja kolmas soetaja Jean Nicoli kohta alla müügikompromissile omandi üleandmiseks, mis toimus 2008. aasta aprillis.

([196]) Komisjonile teatati sellest 23. juuni 2004. aasta kirjaga.

([197]) Selle summa puhul võetakse arvesse SCI Espace Schumani müüki ([…] miljonit eurot) 24. juunil 2003, kuid mitte laeva Aliso müügiga 30. septembril 2004 seotud võõrandamise puhastulu ([…] miljonit eurot).

([198]) Laev Asco, osalus äriühingus Sudcargos ja kinnisvaraportfell.

([199]) Komisjon leiab, et hinnates 2003. aasta otsuse artikli 4 täitmist, tuleb arvesse võtta pakutud hindu, st mis tahes reklaamikandjal või muul avalikul teabekandjal esitatud hindu, mida SNCM võiks levitada. See tingimus ei ole seotud SNCMi broneerimissüsteemi hindadega, kuna kõnealused tariifid on nii SNCMi kui ka tema konkurentide puhul dünaamiliselt kindlaks määratud vastavalt järelejäänud kohtade arvule (*yield management*). Süsteemide konfiguratsioon ei võimalda võtta arvesse SNCMi konkurentide eritariifide kättesaadavust ning sellest tulenevalt kontrollida, ega SNCMi tariifid pole hinnaliidrid.

([200]) Prantsuse ametiasutuste esitatud teabe põhjal ilmneb tõepoolest, et SNCM ei ole 9. juulist 2003 kuni 16. märtsini 2005 kordagi esitanud ettevõtte teabevahendite, reklaamikampaaniate või muude avalikustatud dokumentide kaudu hindu, mis oleksid tema konkurentide pakutud hindadest madalamad.

([201]) See summa on SNCMi sularahavajaduse (ehk 19,75 miljonit eurot) ja 2003. aasta otsuse alusel võõrandatud varast saadud puhastulu (ehk […] miljonit eurot, mis vastab laeva Aliso müügile ning osaluste võõrandamisele äriühingutes Southern Trader, Someca ja Amadeus) vahe. Selle tulemusel on riigilt SNCMile antud kapitalitoetus kokku 69,29 miljonit eurot.

I LISA

2003. AASTA OTSUSE RESOLUTIIVOSA

Artikkel 1

Ümberkorraldusabi, mida Prantsusmaa kavatseb eraldada ettevõttele Société Nationale Maritime Corse-Méditerranée (SNCM), on kokkusobiv ühisturuga artiklites 2–5 esitatud tingimuste järgimisel.

Artikkel 2

Alates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest kuni 31. detsembrini 2006 ei tohi SNCM omandada uusi laevu ega sõlmida uute või renoveeritud laevade peale ehitus-, tellimus- või prahtimislepinguid.

SNCM võib käesoleva otsuse teatavaks tegemisest kuni 31. detsembrini 2006 kasutada üksnes neid ühtteist laeva, mis juba on SNCMi omanduses: Napoléon Bonaparte, Danielle Casanova, Île de Beauté, Corse, Liamone, Aliso, Méditerranée, Pascal Paoli, Paglia Orba, Monte Cinto ja Monte d'Oro.

Kui SNCM peab temast sõltumatutel põhjustel mõne oma laeva välja vahetama enne 31. detsembrit 2006, võib komisjon anda selleks loa Prantsusmaa esitatud põhjalikult argumenteeritud teatise alusel.

Artikkel 3

SNCM grupp võõrandab igasuguse otsese või kaudse osaluse järgmistes äriühingutes:

— *Amadeus France,*

— *Compagnie Corse Méditerranée,*

— *société civile immobilière Schuman,*

— *Société Méditerranéenne d'Investissements et de Participations,*

— *Someca.*

Äriühingus Société Méditerranéenne d'Investissements et de Participations osaluse võõrandamise asemel võib SNCM selle äriühingu ainsa aktiva Southern Traderi müüa ja selle tütarettevõtja sulgeda.

Võõrandamised võivad toimuda Prantsuse ametiasutuste valikul kas avalikul müügipakkumisel või kutsudes eelneva kuulutuse teel huvi üles näitama, andes vastamiseks aega vähemalt kaks kuud.

Prantsusmaa edastab komisjonile tõendid kõigi nende võõrandamiste kohta. SNCMile tehtud pakkumiste nõrkust ei või tuua ettekäändeks võõrandamistest loobumiseks. Kui pakkumisi ei esitata ja kui Prantsusmaa suudab tõendada, et võeti kõik vajalikud avalikustamismeetmed, loetakse esimeses lõigus esitatud tingimus täidetuks.

Artikkel 4

Kõigi Korsikale suunduvate liinide puhul hoidub SNCM alates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest kuni 31. detsembrini 2006 igasugusest hinnapoliitikast avaldatud hindade osas, mille eesmärk on pakkuda konkurentidest madalamaid hindasid võrdväärsete sihtpunktide ja teenuste eest samadel kuupäevadel.

Komisjon jätab endale õiguse algatada uurimismenetlus igasuguse käesoleva otsuse tingimuste ja eelkõige esimeses lõigus esitatud tingimuse tuvastatud rikkumise kohta.

Esimeses lõigus esitatud tingimus on täidetud, kui SNCMi avaldatud kõige madalamad hinnad on kõrgemad tema konkurentide kõige madalamatest soodushindadest võrdväärsete sihtpunktide ja teenuste eest.

Esimeses lõigus esitatud tingimus ei kohaldu enam, kui kõnealuste konkurentide hinnad tõusevad kõrgemale võrdlusaastal 1996 kehtinud SNCMi hindadest, mida inflatsiooniga korrigeeritakse.

Prantsusmaa edastab komisjonile igal aastal enne 30. juunit kõik vajalikud andmed tõendamaks, et see tingimus on eelneval majandusaastal kõigi Korsikale minevate või Korsikalt tulevate ülesõitude osas täidetud.

Artikkel 5

Vastavalt Prantsuse ametiasutuste ümberkorraldamiskavas võetud kohustustele piiratakse iga-aastast laevade edasi-tagasi sõitude arvu erinevate Korsika laevaühenduste vahel kuni 31. detsembrini 2006 käesoleva otsuse tabelis 3 esitatud ülempiiriga, ([1]) välja arvatud erakordsetel ja SNCMist sõltumatutel põhjustel, mis tingivad teatavate edasi-tagasi sõitude üleviimise teistesse sadamatesse, ja välja arvatud ettevõtjal lasuvate avaliku teenuse osutamise kohustuste muutmise korral.

Artikkel 6

Prantsusmaa võib SNCMi kapitali tõsta esmase maksega 66 miljoni euro võrra alates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest.

Ümberkorraldamisperioodi lõpuni, st 31. detsembrini 2006, võib komisjon Prantsuse ametiasutuste taotluse korral anda loa hilisemaks teiseks makseks SNCMile, mis vastab järelejäänud 10 miljoni euro ning artiklis 3 nõutud ja selles artiklis esitatud tingimustel võõrandamiste tulu erinevusele.

Sellise otsuse võib vastu võtta vaid siis, kui artiklis 3 nõutud toimingud on tehtud, kui võõrandamiste tulu ei ületa 10 miljonit eurot ja kui artiklites 2, 4 ja 5 esitatud tingimused on täidetud, ilma et see piiraks komisjoni pädevust algatada vajaduse korral ametlik uurimismenetlus mõne kõnealuse tingimuse täitmatajätmise korral. Kui need tingimusi on täitmata, siis jäetakse teine pool abist maksmata.

Artikkel 7

Prantsusmaa teavitab komisjoni kuue kuu jooksul käesoleva otsuse teatavaks tegemisest meetmetest, mida ta on käesoleva otsuse täitmiseks võtnud.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

([1]) Vt käesoleva otsuse II lisa.

II LISA

2003. AASTA OTSUSE 3. TABEL

SNCMi pakkumise areng

	Ülesõitude arv		Reisijakohad		Kaubaveo jooksvad meetrid	
	2001	> 2003	2001	> 2003	2001	> 2003
Marseille-Korsika	1 881	[…]	1 723 050	[…]	1 469 000	[…]
Toulon-Korsika	187	[…]	303 650	[…]	0	[…]
Genua laht	1 768	[…]	1 708 700	[…]	0	[…]
Vahesumma Euroopa kohta	3 836	3 067	3 735 400	2 357 500	1 469 000	[…]
Magribi riigid	302	372	444 000	635 000	0	0
Kokku	4 138	3 439	4 179 400	2 992 500	1 469 000	[…]